

**КЗВО «Дніпровська академія музики» Дніпропетровської обласної
ради»**

**Відокремлений структурний підрозділ
«Фаховий музичний коледж»**

Циклова комісія «Теорія музики»

**Завдання для поточного та підсумкового контролю
з нормативної навчальної дисципліни
«ІСТОРІЯ МУЗИКИ»**

Освітньо-професійний ступінь: Фаховий молодший бакалавр

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність: В5 Музичне мистецтво

Освітньо-професійна програма – «Музичне мистецтво»

Дніпро – 2025

Розробники: Гонтова Л. В., кандидат педагогічних наук,
викладач-методист циклової комісії «Теорія музики»;

Любимова А. Я., доктор філософії, викладач вищої категорії, старший
викладач циклової комісії «Теорія музики»;

Семеряга Т. М., викладач-методист циклової комісії «Теорія музики»;

Щітова С. А., кандидат мистецтвознавства, доцент,
викладач-методист циклової комісії «Теорія музики»;

Згама А. О., викладачка циклової комісії «Теорія музики».

Розглянуто та схвалено на засіданні ЦК «Теорія музики»

Протокол № 1 від «28» серпня 2025 року

Голова ЦК «Теорія музики» Ірина ГОРЧАКОВА

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Завдання для поточного та підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Історія музики» розроблено з метою методичного забезпечення освітнього процесу у фаховому музичному коледжі та спрямовано на підвищення якості професійної підготовки здобувачів освіти у сфері музичної культури.

Навчальна дисципліна «Історія музики» посідає важливе місце в системі фахової мистецької освіти, оскільки формує у студентів цілісне уявлення про закономірності розвитку музичного мистецтва, еволюцію стилів і жанрів, провідні національні композиторські школи та індивідуальні творчі концепції. Засвоєння історико-музичного матеріалу є необхідною передумовою для усвідомленого виконання, інтерпретації та аналізу музичних творів, а також для подальшої професійної діяльності в галузі музичного мистецтва.

Основним призначенням комплексу завдань для поточного та підсумкового контролю є надання здобувачам освіти та викладачам структурованих відомостей, які дозволять об'єктивно оцінити рівень засвоєння навчального матеріалу, сформованість загальних і фахових компетентностей, розвиток аналітичного мислення та здатність здобувачів освіти до узагальнення історико-стильових процесів.

Матеріали надані відповідно до змісту навчальної дисципліни та охоплюють всі теми курсу від найдавніших часів до сьогодення, зокрема, провідні напрями та течії сучасного музичного мистецтва, національні композиторські школи, індивідуальні авторські стилі, взаємозв'язок музики з історико-культурним і художнім контекстом епохи. Особливу увагу приділено аналізу новаторських композиційних технік, проблемі спадкоємності традиції та сучасності, а також ролі музики у формуванні культурної пам'яті.

У збірці представлено різні за формою та рівнем складності завдання, зокрема тестові завдання з вибором однієї або кількох правильних відповідей, завдання на встановлення відповідності, аналітичні та порівняльні запитання, завдання на доповнення, слухацькі та контекстуальні завдання, а також відкриті творчо-аналітичні питання. Такий підхід забезпечує перевірку не лише репродуктивних знань, а й умінь застосовувати теоретичний матеріал на практиці, аналізувати музичні твори, виявляти стильові ознаки та аргументовано формулювати власні висновки.

Запропонована система завдань передбачає рівневу диференціацію, що дозволяє враховувати індивідуальні можливості студентів і забезпечує поетапний контроль навчальних досягнень. Поточний контроль має діагностичний і коригувальний характер та сприяє своєчасному виявленню

прогалин у знаннях, тоді як підсумковий контроль спрямований на комплексну оцінку сформованості історико-музичних компетентностей.

Завдання комплексу орієнтовані на активізацію самостійної роботи студентів, розвиток професійної відповідальності, культури мислення та здатності до усвідомленого сприйняття музичного мистецтва в широкому культурному контексті. Вони можуть використовуватися під час аудиторних занять, у процесі індивідуальної та самостійної роботи, а також у дистанційному форматі навчання.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

ТЕМА 1

ЄВРОПЕЙСЬКЕ МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ДО ПОЧАТКУ XVII СТОЛІТТЯ. СТАРОДАВНІ ЦИВІЛІЗАЦІЇ, СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ, РЕНЕСАНС.

ТЕСТ 1.1 ЄВРОПЕЙСЬКЕ МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ДО XVII СТОЛІТТЯ (СТАРОДАВНЯ ГРЕЦІЯ ТА СТАРОДАВНІЙ РИМ)

I РІВЕНЬ – початковий

1. Хто з давньогрецьких філософів пов'язував музику з числовими пропорціями та будовою космосу?
 - а) Платон
 - б) Аристотель
 - в) Піфагор
 - г) Сократ
2. Як називається уявлення про космічну гармонію, пов'язану з музикою?
 - а) етос
 - б) музика сфер
 - в) трагедія
 - г) гімн
3. Який інструмент найчастіше супроводжував спів у Давній Греції?
 - а) орган
 - б) ліра
 - в) клавесин
 - г) труба
4. Яке мистецтво НЕ існувало в Давній Греції як самостійне (у сучасному розумінні)?
 - а) танець
 - б) поезія
 - в) музика
 - г) театр

II РІВЕНЬ – достатній

5. Яке твердження є правильним щодо музики в Давній Греції?
 - а) музику цінували лише як розвагу
 - б) музику вважали шкідливою
 - в) музику пов'язували з вихованням і мораллю
 - г) музику використовували лише у побуті
6. Що означає поняття «музика сфер» у вченні піфагорійців?

7. Яка муза опікувалася трагедією та співучою декламацією в театрі?

- а) Терпсіхора
- б) Евтерпа
- в) Мельпомена
- г) Калліопа

III РІВЕНЬ – середній

8. Установіть відповідність між поняттям і його значенням

Поняття

Значення

1. Лірика	а) співуча декламація поетичних текстів
2. Хор	б) колективний учасник античної драми
3. Етос	в) моральний вплив музики

9. Оберіть кілька правильних відповідей

Для музичного життя Давньої Греції характерні:

- співуча декламація поезії
- поєднання співу, танцю й руху
- сольна інструментальна музика без співу
- тісний зв'язок з театром

10. Яку роль відігравали спів і хор в античній трагедії?

IV РІВЕНЬ – високий

11. Розташуйте елементи античного театру в правильній послідовності

- слово
- спів
- рух (танець)
- сценічна дія

12. Поясніть, як філософські уявлення Піфагора вплинули на ставлення до музики в Давній Греції.

13. Чому, на вашу думку, знайомство з музичною культурою Давньої Греції та Риму є важливим для розуміння розвитку європейського музичного мистецтва?

ТЕСТ 1.2 ЄВРОПЕЙСЬКЕ МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

I РІВЕНЬ – початковий

1. Яка культура визначає музичне життя Європи раннього Середньовіччя?
 - а) антична
 - б) християнська
 - в) язичницька
 - г) світська
2. Який мислитель є автором трактату «De institutione musica»?
 - а) Платон
 - б) Гвідо з Ареццо
 - в) Боецій
 - г) Григорій I
3. Як називається основний одноголосний спів католицької церкви?
 - а) знаменний
 - б) органум
 - в) григоріанський хорал
 - г) мотет
4. Яке мистецтво було провідним у музичній культурі раннього Середньовіччя?
 - а) інструментальна музика
 - б) опера
 - в) вокальний церковний спів
 - г) танцювальна музика

II РІВЕНЬ – середній

5. Яке твердження правильно характеризує погляди Боеція на музику?
 - а) музика — лише розвага
 - б) музика — гармонія світобудови і діяльність людини
 - в) музика — виключно інструментальне мистецтво
 - г) музика не має філософського значення
6. Що означає поняття *musica mundana* у вченні Боеція?

7. Яка система була створена для полегшення запам'ятовування церковних мелодій?

- а) багатоголосся
- б) сольмізація
- в) танцювальна форма
- г) інструментальний ансамбль

III РІВЕНЬ – достатній

8. Установіть відповідність між поняттям і його значенням

Поняття

Значення

1. Musica humana

а) виконувана музика

2. Musica instrumentalis

б) гармонія душі і тіла

3. Musica mundana

в) гармонія світобудови

9. Оберіть кілька правильних відповідей

Ознаками григоріанського хоралу є:

- одноголосність
- зв'язок з богослужінням
- світський текст
- усна традиція

10. У чому полягало значення реформ Гвідо д'Ареццо для розвитку середньовічної музики?

IV РІВЕНЬ – високий

11. Розташуйте етапи розвитку середньовічної музики в хронологічному порядку

- григоріанський хорал
- багатоголосся школи Нотр-Дам
- світська лірика трубадурів
- реформи нотного письма Гвідо з Ареццо

12. Порівняйте церковну та світську музичні культури Середньовіччя.

13. Поясніть, чому поява багатоголосся та світської лірики стала важливим кроком у розвитку європейського музичного мистецтва.

ТЕСТ 1.3 МУЗИЧНА КУЛЬТУРА ЕПОХИ ВІДРОДЖЕННЯ

I РІВЕНЬ – початковий

1. Яка основна ідея визначає культуру епохи Відродження?

- а) повна підпорядкованість церкві
- б) звернення до античності та гуманізм
- в) відмова від світського мистецтва
- г) збереження середньовічних традицій

2. Який трактат Філіпа де Вітрі дав назву новому музичному напрямку XIV ст.?

- а) *De institutione musica*
- б) *Ars nova*
- в) *Musica humana*
- г) *Magnus liber organi*

3. Який композитор є автором першої циклічної меси з п'яти частин?

- а) Жоскен де Пре
- б) Гійом Дюфаї
- в) Гійом де Машо
- г) П'єрлуїджі Палестрина

4. Який жанр стає провідним у світській музиці Франції XVI ст.?

- а) мотет
- б) меса

в) chanson

г) органум

II РІВЕНЬ – середній

5. Яка новація *Ars nova* найбільше вплинула на розвиток музичного мислення?

а) відмова від нотного письма

б) поява мензуральної нотації

в) заборона багатоголосся

г) використання лише церковних текстів

6. У чому полягала суть мензуральної нотації?

7. Яке твердження відповідає поглядам Іоанна де Грохео?

а) музика — божественна і недосяжна

б) музика — виключно церковне мистецтво

в) музика — людська діяльність і творіння людини

г) музика підпорядковується математиці

III РІВЕНЬ – достатній

8. Установіть відповідність між композитором і школою

Композитор

Школа / країна

1. Гійом Дюфаї

а) Італійська

2. Жоскен де Пре

б) Французька

3. П'єрлуїджі Палестрина

в) Франко-фламандська

9. Оберіть кілька правильних відповідей

Ознаками музики епохи Відродження є:

розвиток професійних композиторських шкіл

перевага світських жанрів

складна поліфонія

повна відмова від церковної музики

10. Чому творчість нідерландських композиторів XV ст. вважають перехідною до музичного Ренесансу?

IV РІВЕНЬ – високий

11. Розташуйте етапи розвитку музики Відродження в хронологічному порядку

- Ars nova у Франції
- нідерландська школа XV ст.
- творчість Жоскена де Пре
- розквіт світської пісні у Франції XVI ст.

12. Поясніть, як ідеї гуманізму вплинули на розвиток музики епохи Відродження.

13. Чому епоху Відродження в музиці можна вважати переломним етапом між Середньовіччям і Новим часом?

ТЕМА 2

2.1 МУЗИЧНА КУЛЬТУРА XVII–ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XVIII СТ. (БАРОКО, РОКОКО). Г. Ф. ГЕНДЕЛЬ, Й.С. БАХ

ТЕСТ 2.1.1 МУЗИЧНА КУЛЬТУРА XVII — ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XVIII СТОЛІТТЯ (ЕПОХА БАРОКО)

I РІВЕНЬ – початковий

1. Який жанр став провідним в епоху бароко?
 - а) соната
 - б) симфонія
 - в) концерт
 - г) опера
2. Як називався камерний оркестр барокової епохи з обов'язковим клавесином?
 - а) ансамбль
 - б) капела
 - в) оркестрина
 - г) капель
3. Який композитор є автором циклу концертів «Пори року»?
 - а) Й. С. Бах
 - б) А. Кореллі
 - в) А. Вівальді
 - г) Г. Ф. Гендель
4. Який стиль характерний для французької музики першої половини XVIII ст.?
 - а) класицизм
 - б) романтизм
 - в) рококо
 - г) реалізм

II РІВЕНЬ – середній

5. Яке твердження правильно характеризує бароковий концерт?
 - а) це лише сольний твір
 - б) він пов'язаний із принципом змагання та контрасту
 - в) він існує тільки у церковній музиці
 - г) він призначений лише для танцю
6. Коротко дайте відповідь (1–2 речення):
Що таке concerto grosso і коли він сформувався?

7. Який інструмент став провідним сольним інструментом епохи бароко?

- а) орган
- б) клавесин
- в) скрипка
- г) флейта

III РІВЕНЬ – достатній

8. Установіть відповідність між композитором і твором

Композитор	Твір
1. Антоніо Вівальді	а) «Курка»
2. Жан-Філіпп Рамо	б) «Пори року»
3. Франсуа Куперен	в) «Вітряні млини»
4. Арканджело Кореллі	г) Фолія

9. Оберіть кілька правильних відповідей

Ознаками інструментальної музики бароко є:

- розвиток сольного виконавства
- контрастність і концертність
- відмова від танцювальних жанрів
- численні інструментальні жанри

10. Чому цикл «Пори року» А. Вівальді вважають програмною музикою?

IV РІВЕНЬ – високий

11. Розташуйте прізвища композиторів у хронологічному порядку за роком їхнього народження

- Ж.-Ф. Рамо
- Ф. Куперен
- А. Кореллі
- А. Вівальді

12. Поясніть особливості клавірної музики Ж.-Ф. Рамо або Ф. Куперена (на вибір).

13. Охарактеризуйте розвиток музичної культури XVII–XVIII ст. в одній з країн (Італія, Франція, Німеччина, Англія або Україна).

ТЕСТ 2.1.2 ЖИТТЄВИЙ І ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ГЕОРГА ФРІДРІХА ГЕНДЕЛЯ

І РІВЕНЬ - початковий

Георг Фрідріх Гендель народився:

- а) у Лондоні
- б) у Галлі поблизу Ляйпцига
- в) у Гамбурзі
- г) у Відні

Яку професію батько Генделя вважав бажаною для сина?

- а) музиканта
- б) композитора
- в) юриста
- г) богослова

У якому місті Гендель уперше серйозно звернувся до оперного жанру?

- а) Рим
- б) Лондон
- в) Гамбург
- г) Венеція

Який твір Генделя був написаний для виконання під час королівського параду на Темзі?

- а) «Месія»
- б) «Самсон»
- в) «Музика на воді»

г) «Іуда Маккавей»

II РІВЕНЬ – середній

Розташуйте подію хронологічному порядку:

- прем'єра ораторії «Самсон»
- навчання в Італії
- остаточний переїзд в Лондоні
- прем'єра ораторії «Мессія»

6. Установіть відповідність між подіями та датами у житті Г. Ф. Генделя

Подія	Дата
1. Народження Георга Фрідріха Генделя	1685
2. Переїзд Генделя до Італії для навчання	1706
3. Оселення Генделя в Лондоні	1712
4. Прем'єра ораторії "Месія"	1741
5. Смерть Георга Фрідріха Генделя	1759

Установіть відповідність між жанром і твором Генделя

Жанр	Твір
1. Опера	а) «Самсон»
2. Ораторія	б) «Юлій Цезар у Єгипті»
3. Оркестрова сюїта	в) «Музика феєрверків»

III РІВЕНЬ – достатній

У чому полягає відмінність між оперою-seria та ораторією у творчості Генделя

Назвіть основні риси творчого стилю Генделя (не менше трьох).

IV РІВЕНЬ – високий

10. Які два типи конфлікту лежать в основі драматургії ораторії «Самсон»?

11. Яку роль відіграє хор в ораторії «Самсон» на відміну від опери-seria?

12. Охарактеризуйте: образ Самсона або Далілі

ТЕСТ 2.1.3 ЖИТТЄВИЙ ТА ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ЙОГАНА СЕБАСТЬЯНА БАХА

I РІВЕНЬ – початковий

1. Йоганн Себастьян Бах є представником епохи:

- а) класицизму
- б) романтизму

- в) бароко
 г) імпресіонізму
2. Який інструмент був головним у творчості Й. С. Баха?
 а) скрипка
 б) орган
 в) флейта
 г) клавесин
3. У якому місті народився Йоганн Себастьян Бах?
 а) Веймар
 б) Лейпциг
 в) Айзенах
 г) Кетен
4. Як називається система нумерації творів Баха?
 а) KV
 б) Opus
 в) BWV
 г) RV

II РІВЕНЬ – середній

5. Яка риса є визначальною для музичного стилю Й. С. Баха?
 а) перевага гомофонії
 б) імпресіоністична барвистість
 в) поліфонічне мислення
 г) оперна драматургія
6. Надайте коротку характеристику композиційній будові «Добре темперованого клавіру»

7. Який твір Баха доводить можливість використання всіх тональностей темперованого ладу?
 а) «Мистецтво фуґи»
 б) «Добре темперований клавір»
 в) «Бранденбурзькі концерти»
 г) «Пасіони за Матвієм»

III РІВЕНЬ – достатній

8. Установіть відповідність між періодом життя та місцем діяльності Баха

Період

Місто

1. 1708–1717

а) Лейпциг

2. 1717–1723

б) Веймар

3. 1723–1750

в) Кетен

9. Оберіть кілька правильних відповідей

Ознаками органної творчості Й. С. Баха є:

- монументальність
- імпровізаційність
- поліфонічна логіка
- виключно танцювальний характер

10. У чому полягає художня та стилістична особливість органних творів Й. С. Баха?

IV РІВЕНЬ – високий

11. Розташуйте жанри Баха за зростанням масштабності

- інвенція
- хоральна прелюдія
- прелюдія і фуга
- пасіон

12. Охарактеризуйте значення клавірної музики у творчості Й. С. Баха.

13. Поясніть, чому творчість Й. С. Баха вважають вершиною розвитку поліфонічної музики

ТЕМА 2.2 ЕПОХА КЛАСИЦИЗМУ. К.В. ГЛЮК, Й. ГАЙДН
ТЕСТ 2.2.1 ЖИТТЯ ТА ТВОРЧИСТЬ КРИСТОФА ВІЛЛІБАЛЬДА
ГЛЮКА

I РІВЕНЬ – початковий

1. Кристоф Віллібальд Глюк є представником:
 - а) романтизму
 - б) бароко
 - в) класицизму
 - г) імпресіонізму
2. У якому жанрі Глюк здійснив свою головну реформу?
 - а) симфонії
 - б) кантаті
 - в) опері
 - г) ораторії
3. У якому місті відбулася прем'єра опери «Орфей і Еврідіка»?
 - а) Париж
 - б) Мілан
 - в) Відень
 - г) Лондон
4. Який античний сюжет став початком оперної реформи Глюка?
 - а) Іфігенія
 - б) Орфей і Еврідіка
 - в) Паріс і Єлена
 - г) Арміда

II РІВЕНЬ – середній

5. Який принцип є основним у реформі оперного театру Глюка?
 - а) віртуозність вокальних партій
 - б) самостійність музики від драми
 - в) підпорядкування музики драматичному розвитку
 - г) перевага номерної структури
 6. У чому полягає головна ідея оперної реформи К. В. Глюка?
-
-
-
-

7. Яка риса відрізняє оперні арії Глюка від традиційної італійської опери-seria?

- а) велика кількість вокальних прикрас
- б) відсутність зв'язку з драмою
- в) розвиток відповідно до психологічного стану героя
- г) суворя тричастинна форма da capo

III РІВЕНЬ – достатній

8. Установіть відповідність між містом і періодом діяльності Глюка

Місто

Характер діяльності

1. Відень	а) створення реформаторських опер
2. Париж	б) полеміка з піччіністами
3. Мілан	в) вдосконалення стилю опери-seria

9. Оберіть кілька правильних відповідей

До принципів оперної реформи Глюка належать:

- єдність музики і драматичної дії
- простота, правда й природність (3 великі принципи прекрасного)
- різкий контраст між арією і речитативом
- значуща роль хору й оркестру

10. Чому опера «Орфей і Еврідіка» вважається переломним твором в історії європейської опери?

IV РІВЕНЬ – високий

11. Розташуйте музично-драматичні номери опери К. В. Глюка «Орфей і Еврідіка» у порядку їх появи в опері (від початку до завершення)

- траурний хор пастухів і пастушок
- сцена Орфея з фуріями
- ліричні сцени в Елізіумі («блаженні тіні»)

12. Охарактеризуйте особливості драматургії опери «Орфей і Еврідіка» К. В. Глюка.

13. Поясніть, чому К. В. Глюка називають «великим реформатором оперного театру»

ТЕСТ 2.2.2 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ МУЗИЧНОГО КЛАСИЦИЗМУ ТА ТВОРЧІСТЬ ЙОЗЕФА ГАЙДНА

I РІВЕНЬ – початковий

1. Віденська школа сформувалася в епоху:

- а) бароко
- б) класицизму
- в) романтизму
- г) імпресіонізму

2. Найбільш складною формою сольної камерної інструментальної музики класицизму є:

- а) сюїта
- б) соната
- в) симфонія
- г) концерт

3. Симфонія призначена для виконання:

- а) сольним інструментом
- б) камерним ансамблем
- в) симфонічним оркестром
- г) хором

4. Класичний симфонічний цикл зазвичай складається з:

- а) двох частин
- б) трьох частин

в) чотирьох частин

г) п'яти частин

5. Яка форма найчастіше використовується в першій частині симфонії та сонати?

а) рондо

б) варіації

в) сонатна

г) куплетна

II РІВЕНЬ – середній

6. Основним принципом сонатної форми є:

а) повтор одного тематичного матеріалу

б) контраст і розвиток тем

в) відсутність тематичних зв'язків

г) програмність

7. Яка частина сонатно-симфонічного циклу є ліричним центром?

а) перша

б) друга

в) третя

г) фінал

8. Який танцювальний жанр використовувався в класичному симфонічному циклі у III частині?

а) гавот

б) жига

в) менует

г) мазурка

9. Йозеф Гайдн відомий як:

а) реформатор опери

б) засновник романтичної симфонії

в) родоначальник класичного симфонізму

г) автор імпресіоністичних форм

10. Яка особливість тематизму симфоній Й. Гайдна є типовою?

а) різкий контраст головної і побічної тем

б) відсутність жанрових ознак

в) народно-жанрова основа тем

г) виключно ліричний характер

III РІВЕНЬ – достатній

11. Яка риса НЕ є характерною для сонатної форми у творчості Й. Гайдна?

а) логічність розвитку

б) мотивне опрацювання

в) імпровізаційність

г) тональна єдність у репризі

12. У чому полягає відмінність сонати від симфонії?

18. Опишіть особливості драматургії симфонії класичної доби.

ТЕМА 3

3.1 ЕПОХА КЛАСИЦИЗМУ. В. А. МОЦАРТ, Л. БЕТХОВЕН

ТЕСТ 3.1.1 ТВОРЧИСТЬ В. А. МОЦАРТА ТА Л. ВАН БЕТХОВЕНА

I РІВЕНЬ – початковий

1. У якому році була написана опера «Весілля Фігаро»?
 - а) 1775
 - б) 1786
 - в) 1791
 - г) 1801
2. Хто є автором лібрето до опери «Весілля Фігаро»?
 - а) К. Глюк
 - б) Ж.-Ж. Руссо
 - в) Лоренцо да Понте
 - г) П. Метастазіо
3. Яка форма використана в увертюрі до опери «Весілля Фігаро»?
 - а) Рондо
 - б) Варіації
 - в) Сонатна форма без розробки
 - г) Тричастинна форма
4. Який голос виконує партію Фігаро?
 - а) Тенор
 - б) Бас
 - в) Баритон
 - г) Контральто

5. У якій формі написана арія Фігаро наприкінці I дії («Non più andrai»)?
- а) Куплетна
 - б) Сонатна
 - в) Рондо
 - г) Фуга
6. Скільки частин має Симфонія соль мінор Моцарта?
- а) 2
 - б) 3
 - в) 4
 - г) 5
7. Яка тональність є основною для Реквієму Моцарта?
- а) C-dur
 - б) g-moll
 - в) d-moll
 - г) Es-dur
8. Хто завершив Реквієм Моцарта після смерті композитора?
- а) Й. Гайдн
 - б) А. Сальєрі
 - в) Ф. Кс. Зюсмайр
 - г) К. М. Вебер
9. Який жанр отримав нове симфонічне значення в творчості Бетховена?
- а) Камерна соната
 - б) Менует
 - в) Увертюра
 - г) Меса
10. Увертюра «Егмонт» написана до твору:
- а) опери
 - б) балету
 - в) драматичної трагедії Й. В. Гете
 - г) ораторії
11. Яку симфонію Бетховен вважав своєю найкращою?
- а) №5
 - б) №6
 - в) №9
 - г) №3 «Героїчну»
12. Яка основна ідея Симфонії №5 c-moll?
- а) Ідилія природи
 - б) Танцювальність
 - в) Боротьба людини з долею
 - г) Побутові сцени
13. Який принцип драматургії лежить в основі 5-ї симфонії?
- а) Контраст частин
 - б) Варіаційність

в) «Від мраку — до світла»

г) Циклічна сюїта

14. Яка соната має підзаголовок «Appassionata»?

а) №14

б) №8

в) №23

г) №21

15. Яка форма фіналу в Сонаті №14 («Місячна»)?

а) Рондо

б) Варіації

в) Сонатна форма

г) Тричастинна форма

II РІВЕНЬ – середній

16. Опишіть особливості симфонічного циклу В. А. Моцарта

(на прикладі Симфонії №40)

17. Проаналізуйте роботу з тематичним матеріалом у Симфонії №3 або №5 Бетховена (на вибір).

18. Охарактеризуйте драматургію першої частини Симфонії соль мінор Моцарта.

19. Розкрийте особливості композиції фантазії до мінор Моцарта. Яку роль вона відіграє у поєднанні з сонатою?

IV РІВЕНЬ – високий

24. Порівняйте фортепіанну творчість В. А. Моцарта та Л. ван Бетховена (образний світ, драматургія, роль виконавця).

3.2 РОЗКВІТ СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ МУЗИКИ НА МЕЖІ XVIII-XIX СТ. М. БЕРЕЗОВСЬКИЙ Д. БОРТНЯНСЬКИЙ, А.ВЕДЕЛЬ. КЛАСИЦИЗМ В УКРАЇНІ

ТЕСТ 3.2.1 РОЗКВІТ СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ МУЗИКИ НА МЕЖІ XVIII–XIX СТОЛІТЬ

I РІВЕНЬ – початковий

1. Провідним жанром барокової музики в Україні був:
 - а) опера
 - б) симфонія
 - в) партесний хоровий концерт
 - г) соната
2. Партесний спів із восьми–двадцяти голосів називали:
 - а) італійським
 - б) болгарським
 - в) київським
 - г) світським
3. Теоретичні основи партесного співу узагальнив:
 - а) Д. Бортнянський
 - б) М. Березовський
 - в) А. Ведель
 - г) Микола Дилецький
4. Центром музичної культури України у першій половині XVIII ст. була:
 - а) Львівська братська школа
 - б) Києво-Могилянська академія
 - в) Острозька академія
 - г) Чернігівський колегіум
5. У якому місті в 1738 р. було відкрито спеціальну музичну школу?
 - а) Київ

- б) Харків
- в) Глухів
- г) Полтава

6. Хто з композиторів навчався в Болонській академії музики?

- а) А. Ведель
- б) Д. Бортнянський
- в) М. Березовський
- г) М. Дилецький

II РІВЕНЬ – середній

7. Оберіть риси барокової музичної культури:

- строгість і раціональність
- емоційність і контрастність
- прагнення вразити слухача
- відмова від хорової музики

8. Які навчальні заклади здійснювали музичну підготовку в Україні XVII–XVIII ст.?

- Києво-Могилянська академія
- Харківський колегіум
- музичні школи при монастирях
- університети Західної Європи

9. Для творчості Максима Березовського характерно:

- поєднання європейського професіоналізму з українським фольклором
- винятково світська музика
- перехід від бароко до класицизму
- відмова від хорових жанрів

10. Які жанри представлені у творчості Дмитра Бортнянського?

- хоровий концерт
- опера
- симфонія
- літургійні твори

III РІВЕНЬ – достатній

11. Установіть відповідність композитор — характеристика

М. Березовський
Д. Бортнянський
А. Ведель

а) Створив новий тип хорового концерту

б) Працював виключно в жанрах духовної музики

в) Поєднав українські фольклорні традиції з європейською школою

12. У чому полягає значення Глухівської співацької школи для розвитку слов'янської професійної музики?

13. Проаналізуйте особливості партесного хорового концерту як провідного жанру української музики XVIII ст.

(структура, образність, роль контрасту, емоційність).

IV РІВЕНЬ – високий

14. Проаналізуйте особливості партесного хорового концерту як провідного жанру української музики XVIII ст.

(структура, образність, роль контрасту, емоційність).

15. Розкрийте особливості духовного концерту М. Березовського «Не отвержи мене во время старости» як зразка драматичної хорової музики.

3.3. РОМАНТИЗМ В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ МУЗИЦІ. Ф. ШУБЕРТ

ТЕСТ 3.3.1 РОМАНТИЗМ У ЄВРОПЕЙСЬКІЙ МУЗИЦІ ХІХ СТОЛІТТЯ. ФРАНЦ ШУБЕРТ

I РІВЕНЬ – початковий

1. Романтизм як напрям у мистецтві сформувався на межі:

- а) XVII–XVIII ст.
- б) XVIII–XIX ст.
- в) XIX–XX ст.
- г) XVI–XVII ст.

2. У якій галузі мистецтва романтизм виник спочатку?

- а) музиці
- б) живописі
- в) театрі
- г) літературі

3. Хто вперше вжив термін «романтизм»?

- а) Г. Гете
- б) Л. ван Бетховен
- в) Ф. Шлегель
- г) Ф. Мендельсон

4. Який композитор є представником австро-німецької школи романтизму?

- а) Й. Гайдн
- б) Ф. Шопен
- в) Ф. Шуберт
- г) Г. Клімт

5. Скільки років прожив Франц Шуберт?

- а) 25
- б) 28
- в) 31
- г) 40

6. Який жанр став центральним у творчості Ф. Шуберта?

- а) опера
- б) симфонія
- в) пісня
- г) концерт

II РІВЕНЬ – середній

7. Оберіть характерні риси музичного романтизму:

- раціоналізм і строгі форми
- зосередженість на внутрішньому світі людини
- емоційна свобода виразності
- відмова від програмності

8. Що відрізняє романтиків від композиторів-класиків?

- інтерес до нескінченного руху до мети
- зосередження лише на формальній досконалості
- тісний зв'язок музики з літературою
- заперечення народної пісні

9. Які жанри виникли або набули нового значення в епоху романтизму?

- симфонічна поема
- вокальний цикл
- сюїта
- фортепіанний експромт

10. До творчості Ф. Шуберта належать:

- вокальні цикли
- балети
- симфонічні картини
- симфонії

III РІВЕНЬ – достатній

11. Установіть відповідність Твір Ф. Шуберта – жанр

1. «Прекрасна мельничиха»
2. «Лісовий цар»
3. Симфонія № 8

- а) лірично-психологічна симфонія
- б) вокальний цикл
- в) балада

12. Чому Ф. Шуберта вважають творцем романтичної пісні?

16. Поясніть значення жанру пісні (Lied) в творчості композитора

17. Поясніть значення творчості Ф. Шуберта для розвитку європейської музики ХІХ століття.

ТЕМА 4
4.1 РОМАНТИЗМ В ЄВРОПЕЙСЬКІЙ МУЗИЦІ.
Р. ШУМАН, Ф. ШОПЕН, Ф. ЛІСТ, Г. БЕРЛІОЗ

ТЕСТ 4.1.1 РОМАНТИЗМ У ЄВРОПЕЙСЬКІЙ МУЗИЦІ. ТВОРЧІСТЬ Р. ШУМАНА ТА Ф. ШОПЕНА

I РІВЕНЬ – початковий

Який рік вважається «Роком пісень» у творчості Шумана?

- a) 1820
- b) 1830
- c) 1840
- d) 1850

На чий поезії Шуман створив вокальний цикл «Любов поета»?

- a) Йоганн Вольфганг Гёте
- b) Генрих Гейне
- c) Фридрих Шиллер
- d) Байрон

Скільки пісень увійшло до циклу «Любов поета»?

- a) 10
- b) 16
- c) 20
- d) 65

Хто був музою Шумана та його дружиною?

- a) Вильгельміна Шрёдер-Девриент
- b) Клара Вік
- c) Лаура Шуман
- d) Флорестан

Який з цих жанрів не зустрічається у творчості Ф. Шопена

- a) опера
- b) соната
- c) мазурка
- d) концерт

6. Творчий шлях Ф. Шопена тісно пов'язаний з музичним інструментом

- a) фортепіано
- b) скрипка
- c) клавесин
- d) бандура

II РІВЕНЬ – середній

7. Які риси є характерними для жанру мазурки?

- a) тридольний розмір
- b) пунктирний ритм восьма з крапкою шістнадцята
- c) звуконаслідування сільського оркестру
- d) паузи на сильних долях

8. Які елементи присутні у фортепіанному циклі «Карнавал»?

- a) карнавальні маски
- b) танці
- c) хорові вставки
- d) масові сцени

13. Як Ф. Шопен трансформує у своїй творчості народні жанри?

ТЕСТ 4.1.2 РОМАНТИЗМ У ЄВРОПЕЙСЬКІЙ МУЗИЦІ. ТВОРЧИСТЬ Ф. ЛІСТА ТА Г. БЕРЛІОЗА

I РІВЕНЬ – початковий

1. Що таке симфонічна поема?
 - a) Чотиричастинний варіант симфонія
 - b) Одночастинний програмний симфонічний твір
 - c) Опера увертюра
 - d) Концерт для фортепіано з оркестром
2. Хто створив жанр симфонічної поеми?
 - a) Г. Берліоз
 - b) Ф. Ліст
 - c) Л. ван Бетховен
 - d) Ф. Мендельсон
3. Яка тема є лейтмотивом у «Фантастичній симфонії» Берліоза?
 - a) Тема смерті
 - b) Тема коханої
 - c) Тема війни
 - d) Тема природи
4. Яку роль відіграє принцип монотематизму у творах Ліста?
 - a) Створює один головний образ, з якого виростають усі теми
 - b) Дозволяє відокремлювати частини симфонії
 - c) Використовується лише для фортепіано
 - d) Замінює вступ і коду

II РІВЕНЬ – середній

5. Який твір Ліста був натхненний поезією Альфонса Ламартина?
 - a) «Тассо»
 - b) «Прелюди»
 - c) «Орфей»
 - d) «Битва гунів»

6. Скільки частин містить «Фантастична симфонія» Берліоза?
 - a) 3
 - b) 4
 - c) 5
 - d) 6
 7. Що характерно для вступу більшості симфонічних поем Ліста?
 - a) Торжественне гучне відкриття
 - b) Тихий, таємничий початок
 - c) Використання оперних арій
 - d) Раптовий фінал без підготовки
 8. «Фантастична симфонія» це приклад
-
-
-

III РІВЕНЬ – достатній

9. Яким чином Ліст поєднує елементи сонатного allegro та сонатно-симфонічного циклу у симфонічних поемах?
 - a) Епізоди відповідають партіям allegro, а фінал – репризі
 - b) Виключно сонатна форма без програмного змісту
 - c) Кожна тема існує незалежно, без зв'язку
 - d) Поема завжди містить 4 окремі частини
 10. У «Сонаті h-moll» Ліста які два елементи головної партії створюють контраст у характері теми?
 - a) Романтичний та пасторальний
 - b) Героїчний та іронічний/демонічний
 - c) Ліричний та трагічний
 - d) Балетний та маршовий
 11. Яка роль фугато в «Сонаті h-moll»?
 - a) Початкова вступна частина
 - b) Саркастичне і насмішливе зображення зла
 - c) Пасторальний епізод
 - d) Повторення теми коханої
 12. Яку тему використовує Г. Берліоз у V частині своєї симфонії
-
-

IV РІВЕНЬ – високий

13. В чому особливість принципу монотематизму у творчості Ф. Ліста?
-
-
-
-
-

- в) Дж. Россіні
- г) Г. Бойто

5. У якій опері Верді головна героїня є «падшою жінкою», що спричинило скандал на прем'єрі?

- а) «Риголетто»
- б) «Травіата»
- в) «Аїда»
- г) «Отелло»

II РІВЕНЬ – середній

6. Який мотив у «Риголетто» Верді символізує долю головного героя?

- а) Тема кохання
- б) Лейтмотив прокляття
- в) Танцювальна тема
- г) Мотив Герцога

7. Хто у «Лоенгрін» символізує непорозуміння та недовіру суспільства до художника?

- а) Лоенгрін
- б) Ельза
- в) Король Генріх
- г) Фрідріх Тельрамунд

8. Яка опера Верді вважається одним із перших зразків лірико-психологічної опери?

- а) «Травіата»
- б) «Риголетто»
- в) «Аїда»
- г) «Отелло»

9. Якою за жанром є опера «Травіата» Дж. Верді

III РІВЕНЬ – достатній

10. Яка особливість оркестру в операх Верді 1850-х років?

11. Чим Вагнер відрізняє свій підхід до вокальних партій від Верді?

- а) Лише арії
- б) Речитативний стиль і невеликі ариозо у складі розгорнутих сцен
- в) Використання танцювальних номерів

г) Декорації важливіші за вокал

12. Що у Вагнера стає основним засобом музичної драматургії?

- а) Лейтмотиви
- б) Арії з повтореннями
- в) Танцювальні вальси
- г) Хорові вставки

13. Яка роль хору у операх Вагнера та Верді?

- а) Допоміжна, для акомпанементу
- б) Переважна роль у розкритті драматичної ситуації
- в) Виключно для танців
- г) Хор відсутній

IV РІВЕНЬ – високий

14. У чому принципова відмінність оперної реформи Верді та Вагнера?

15. Чому «Травіата» Верді була революційною для свого часу?

5.1 РОМАНТИЗМ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX СТ. Ш. ГУНО, Ж. БІЗЕ, К. СЕН-САНС, Е. ГРІГ, Б. СМЕТАНА, А. ДВОРЖАК
ТЕСТ 5.1.1 ЄВРОПЕЦЬКА МУЗИЧНА КУЛЬТУРА ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX СТОЛІТТЯ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Який стиль домінує в європейській музиці другої половини XIX століття?

- А) класицизм
- Б) романтизм
- В) бароко
- Г) мінімалізм

1.2. Хто з композиторів є представником пізнього романтизму в Німеччині?

- А) Й. Гайдн
- Б) В. А. Моцарт
- В) Й. Брамс
- Г) К. Дебюссі

1.3. Для оперної реформи Ріхарда Вагнера характерним є:

- А) номерна структура опери
- Б) поєднання музики, поезії та дії в «музичній драмі»
- В) використання комічних сюжетів
- Г) відмова від оркестру

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між композитором та характерною ознакою творчості:

Композитор	Характеристика
1. Р. Вагнер	А. Лейтмотивна система
2. Й. Брамс	Б. Синтез класичних форм і романтичного змісту
3. Дж. Верді	В. Реалізм і драматична виразність опери
4. П. Чайковський	Г. Лірико-психологічний симфонізм

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для музичної культури другої половини XIX століття?

(оберіть усі правильні відповіді)

- зростання ролі симфонізму
- інтерес до внутрішнього світу людини
- повернення до суворої поліфонії бароко
- розвиток програмної музики
- розширення складу симфонічного оркестру

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Музика другої половини XIX століття характеризується посиленням

_____ начала, розширенням _____ можливостей оркестру та зростанням ролі _____ як засобу розкриття художнього задуму.
(можливі відповіді: емоційного; тембрових; симфонізму)

III РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Поясніть, у чому полягає відмінність між програмною та абсолютною музикою у другій половині XIX століття.

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання симфонічного фрагмента ви помічаєте:
широкий, співучий тематизм;
часті динамічні контрасти;
насичену гармонію;
емоційно загострену кульмінацію.

Запитання:

До якої стильової сфери (класичної, ранньоромантичної чи пізньоромантичної) належить цей фрагмент?

Обґрунтуйте відповідь, спираючись на зазначені музичні ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують європейську музичну культуру другої половини XIX століття:

- домінування ліричного та драматичного начала
- активний розвиток національних композиторських шкіл
- відмова від жанру опери
- ускладнення гармонічної мови
- інтерес до філософських і психологічних тем

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Якого композитора другої половини XIX століття ви вважаєте найбільш показовим для епохи і чому?

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 5.1.2 ТВОРЧИСТЬ ШАРЛЯ ГУНО. ФРАНЦУЗЬКА РЕАЛІСТИЧНА ОПЕРА (НА ПРИКЛАДІ ОПЕРИ «ФАУСТ»)

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Шарль Гуно є представником:

- А) італійської оперної школи
- Б) німецького романтизму
- В) французької музичної культури другої половини ХІХ століття
- Г) російського музичного реалізму

1.2. Основним жанром, у якому Шарль Гуно здобув найбільше визнання, є:

- А) симфонія
- Б) духовна музика
- В) опера
- Г) камерна інструментальна музика

1.3. Лібрето опери «Фауст» створене за мотивами:

- А) трагедії В. Шекспіра
- Б) роману В. Гюго
- В) трагедії Й. В. Гете
- Г) середньовічної французької легенди

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між персонажем опери «Фауст» та його характеристикою:

Персонаж	Характеристика
1. Фауст	А. Уособлення чистоти й морального ідеалу
2. Маргарита	Б. Диявол-спокусник
3. Мефістофель В. Вчений, що прагне молодості й знань	
4. Валентин	Г. Захисник честі та родинних цінностей

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для оперної творчості Шарля Гуно?

(оберіть усі правильні відповіді)

- ліризм і мелодійна виразність
- психологічна глибина образів
- переважання героїко-епічних сюжетів
- поєднання реалістичних і романтичних рис
- відмова від вокальної мелодики

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Опера «Фауст» Шарля Гуно є прикладом французької _____ опери, у якій провідне місце займає _____ характеристика персонажів та _____ мелодика, тісно пов'язана з драматургією.

(можливі відповіді: реалістичної; психологічна; лірична)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Охарактеризуйте образ Маргарити в опері «Фауст».

Якими музичними засобами композитор розкриває її внутрішній світ?

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час прослуховування фрагмента з опери «Фауст» ви помічаєте:

співучу, кантиленну мелодію;

прозору оркестрову фактуру;

м'яке ліричне звучання;

камерний характер музичної сцени.

Запитання:

Який образ або сцену опери це може характеризувати (Маргарита, Фауст, Мефістофель)?

Обґрунтуйте відповідь, спираючись на музично-драматургічні ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують оперу «Фауст» Шарля Гуно:

провідна роль ліричної мелодики

глибока психологізація образів

переважання зовнішньо-ефектної драматургії

поєднання романтичних і реалістичних рис

використання оркестру як активного драматургічного чинника

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому оперу «Фауст» вважають вершиною творчості Шарля Гуно та зразком французької опери другої половини XIX століття?

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 5.1.3 ЖОРЖ БІЗЕ. ФРАНЦУЗЬКА РЕАЛІСТИЧНА МУЗИЧНА

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Жорж Бізе є представником:

- А) італійської веристичної опери
- Б) німецького музичного романтизму
- В) французької музичної культури другої половини ХІХ століття
- Г) іспанської національної школи

1.2. Яка сфера творчості була провідною для Ж. Бізе?

- А) симфонічна музика
- Б) духовна музика
- В) музичний театр
- Г) камерно-інструментальна музика

1.3. Опера «Кармен» написана за мотивами твору:

- А) Віктора Гюго
- Б) Проспера Меріме
- В) Оноре де Бальзака
- Г) Еміля Золя

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між персонажем опери «Кармен» та його характеристикою:

Персонаж	Характеристика
----------	----------------

1. Кармен	А. Втілення свободи й фатальної пристрасті
2. Дон Хозе	Б. Солдат, розірваний між обов'язком і коханням
3. Мікаела	В. Образ моральної чистоти та домашнього ідеалу
4. Ескамільйо	Г. Яскравий сценічний герой, уособлення слави

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для опери «Кармен» Жоржа Бізе?

(оберіть усі правильні відповіді)

- реалістичне трактування характерів
- використання іспанських танцювальних ритмів
- умовно-алегорична драматургія
- наскрізний розвиток дії
- яскрава театральна-сценічна виразність

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Опера «Кармен» є зразком _____ музичної драми, у якій головне

місце займають _____ характери, гострі _____ конфлікти та тісний зв'язок музики з _____ дією.
(можливі відповіді: реалістичної; життєві; психологічні; сценічною)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Охарактеризуйте образ Кармен як новий тип оперної героїні у творчості XIX століття.

У чому полягає її відмінність від традиційних романтичних жіночих образів?
(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час прослуховування фрагмента з опери «Кармен» ви помічаєте: чіткий танцювальний ритм;
яскраву оркестрову колористику;
повторювані ритмічні формули;
відчуття пристрасті та напруження.

Запитання:

З яким образом або сценою опери цей фрагмент найімовірніше пов'язаний?

Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на музично-драматургічні ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують оперу «Кармен» Жоржа Бізе:

- реалістичне зображення життя та характерів
- активна роль оркестру в драматургії
- ідеалізація головної героїні
- поєднання ліричних і драматичних сцен
- оновлення традицій французької опери

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому опера «Кармен» після прем'єри не була одразу сприйнята публікою, але згодом здобула всесвітню славу?

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 5.1.4 ТВОРЧИСТЬ КАМІЛЯ СЕН-САНСА

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Камілля Сен-Санс був представником:

- А) італійського веризму
- Б) французької музичної культури кінця XIX – початку XX століття
- В) німецького експресіонізму
- Г) російської національної школи

1.2. Камілля Сен-Санс відомий як:

- А) виключно оперний композитор
- Б) композитор-символіст
- В) універсальний музикант (композитор, піаніст, органіст)
- Г) представник авангардної музики

1.3. Найвідомішою оперою Камілля Сен-Санса є:

- А) «Фауст»
- Б) «Кармен»
- В) «Самсон і Даліла»
- Г) «Манон»

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між твором і жанром:

Твір	Жанр
1. «Самсон і Даліла»	А. Опера
2. «Карнавал тварин»	Б. Програмна сюїта
3. Симфонія №3 («з органом»)	В. Симфонія
4. Концерт для віолончелі №1	Г. Концерт

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для стилю Камілля Сен-Санса?

(оберіть усі правильні відповіді)

- ясність форми
- поєднання романтичної емоційності та класичної врівноваженості
- тяжіння до експериментального авангарду
- віртуозність інструментальних партій
- інтерес до екзотичних і біблійних сюжетів

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Творчість Камілля Сен-Санса поєднує _____ ясність музичної форми

з _____ виразністю, а його стиль вирізняється _____ мисленням і високим рівнем _____ культури.
(можливі відповіді: класичну; романтичною; симфонічним; професійної)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Охарактеризуйте місце Камілля Сен-Санса у французькій музичній культурі кінця ХІХ століття.

Яким чином він поєднує традицію та нові художні тенденції?

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання симфонічного фрагмента ви помічаєте:

чітку класичну форму;

яскраву оркестрову барвистість;

урочистий, масштабний характер;

використання органного тембру.

Запитання:

Який твір Камілля Сен-Санса це може бути?

Обґрунтуйте відповідь, спираючись на музичні ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують творчість Камілля Сен-Санса:

поєднання класичної традиції та романтизму

універсалізм жанрових інтересів

відмова від симфонічних форм

ясність і логічність музичного мислення

прагнення до радикального оновлення музичної мови

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому Камілля Сен-Санса часто вважають «охоронцем традиції» у французькій музиці кінця ХІХ – початку ХХ століття?

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 5.1.6 ЕДВАРД ГРІГ – ЗАСНОВНИК НОРВЕЗЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ ШКОЛИ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Едвард Гріг є представником:

- А) французького імпресіонізму
- Б) німецького романтизму
- В) норвезької національної композиторської школи
- Г) італійської оперної традиції

1.2. Концерт для фортепіано з оркестром Едварда Гріга написаний у тональності:

- А) C-dur
- Б) g-moll
- В) a-moll
- Г) d-moll

1.3. Оркестрові сюїти «Пер Гюнт» створені на основі:

- А) опери
- Б) балету
- В) драматичної п'єси Генріка Ібсена
- Г) народного епосу

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між частиною твору та її характеристикою:

Твір / частина	Характеристика
1. I частина фортепіанного концерту	А. Танцювальність, норвезький колорит
2. II частина фортепіанного концерту	Б. Лірично-споглядальний характер
3. «Ранок» («Пер Гюнт»)	В. Світлий, пасторальний настрій
4. «У печері гірського короля»	Г. Наростання напруження, гротеск

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для музичної мови Едварда Гріга?

(оберіть усі правильні відповіді)

- опора на норвезький фольклор
- ліризм і поетичність
- тяжіння до масштабного симфонізму
- національний інтонаційний колорит
- камерність і прозорість фактури

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Творчість Едварда Гріга поєднує _____ лірики з _____

інтонаціями, а його музика вирізняється _____ образністю та тісним зв'язком із _____ культурою.

(можливі відповіді: романтичну; народними; поетичною; норвезькою)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Охарактеризуйте образний світ Концерту для фортепіано з оркестром Едварда Гріга.

Яким чином у ньому поєднуються віртуозність, лірика та національний колорит?

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання оркестрового фрагмента ви помічаєте:

поступове наростання динаміки;

повторювану ритмічну формулу;

гротескний характер;

яскраві темброві контрасти.

Запитання:

Який номер із сюїт «Пер Гюнт» це може бути?

Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на музично-драматургічні ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують творчість Едварда Гріга:

- поєднання романтизму та національного фольклору
- домінування монументальних симфонічних форм
- яскрава образність і програмність
- лірично-пейзажний характер музики
- активне використання народно-танцювальних ритмів

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому музика Едварда Гріга вважається уособленням національного характеру Норвегії?

Наведіть приклади з Концерту або сюїт «Пер Гюнт».

(коротка письмова відповідь)

ТЕМА 5.1.7 БЕДРЖИХ СМЕТАНА – ЗАСНОВНИК ЧЕСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ ШКОЛИ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Бедржих Сметана є представником:

- А) німецького романтизму
- Б) чеської національної композиторської школи
- В) італійської оперної традиції
- Г) французького імпресіонізму

1.2. Провідними жанрами у творчості Сметани є:

- А) духовна музика та ораторія
- Б) опера і симфонічна поема
- В) камерно-інструментальна музика
- Г) балет і оперета

1.3. Симфонічна поема «Влтава» входить до циклу:

- А) «Слов'янські танці»
- Б) «Моя Батьківщина»
- В) «Картини з виставки»
- Г) «Чеські легенди»

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між твором і його характеристикою:

Твір	Характеристика
1. «Продана наречена»	А. Комічна опера з побутовим сюжетом
2. «Влтава»	Б. Програмна симфонічна поема
3. Цикл «Моя Батьківщина»	В. Музичний образ Чехії
4. Танцювальні сцени в операх	Г. Використання народних ритмів

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для стилю Бедржиха Сметани?

(оберіть усі правильні відповіді)

- опора на чеський фольклор
- програмність мислення
- тяжіння до абстрактного симфонізму
- танцювальність і ритмічна жвавість
- національно-патріотична спрямованість

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Творчість Бедржиха Сметани ґрунтується на _____ тематиці, використанні _____ інтонацій та прагненні створити _____ музичний образ батьківщини.

(можливі відповіді: національній; народних; узагальнений)

III. РІВЕНЬ – достатній**5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)****5.1. Охарактеризуйте значення опери «Продана наречена» для розвитку чеського національного музичного театру.**

Які риси роблять її зразком національної опери?

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання**6.1. Під час слухання симфонічного фрагмента ви помічаєте:**

плавний хвилеподібний рух мелодії;

поступове наростання динаміки;

зміну образів і настроїв;

відчуття простору та пейзажності.

Запитання:

Який епізод симфонічної поеми «Влтава» це може бути?

Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на програмний задум і музичні ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий**7. Тест на розпізнавання стильових ознак****7.1. Позначте твердження, що характеризують творчість Бедржиха**

Сметани:

- формування національного музичного стилю
- активне використання програмності
- відмова від народних джерел
- поєднання ліричних і побутово-комічних образів
- важлива роль танцювальних ритмів

8. Рефлексивне міні-завдання**8.1. Чому симфонічну поему «Влтава» вважають музичним символом Чехії?**

Наведіть аргументи, спираючись на образний і програмний зміст твору.

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 5.1.8 АНТОН ДВОРЖАК – СИМФОНІЧНА ТВОРЧИСТЬ
(на прикладі Симфонії №9 «З Нового Світу»)

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Антон Дворжак є представником:

- А) німецької романтичної школи
- Б) чеської національної композиторської школи
- В) французького імпресіонізму
- Г) італійської оперної традиції

1.2. Симфонія «З Нового Світу» має номер:

- А) №5
- Б) №7
- В) №8
- Г) №9

1.3. Симфонія «З Нового Світу» була написана під час перебування композитора:

- А) у Відні
- Б) у Празі
- В) у Нью-Йорку
- Г) у Лондоні

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між частиною симфонії та її характеристикою:

Частина	Характеристика
1. I частина	А. Драматичний вступ і героїчний характер
2. II частина	Б. Ліричний, споглядальний образ
3. III частина	В. Танцювальність, ритмічна жвавість
4. IV частина	Г. Узагальнення, урочистий фінал

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для симфонічної творчості Антона Дворжака?
 (оберіть усі правильні відповіді)

- опора на народні інтонації
- ясність і логічність форми
- повна відмова від програмності
- мелодійна щедрість
- поєднання лірики й епічності

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Симфонічна музика Антона Дворжака поєднує _____ мелодизм з _____ ритмами та _____ симфонічним розвитком, що надає його творам виразної національної своєрідності.

(можливі відповіді: народний; танцювальними; класичним)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Охарактеризуйте ідейно-образний зміст Симфонії «З Нового Світу».

Яким чином у ній поєднуються європейські симфонічні традиції та враження від американської культури?

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання симфонічного фрагмента ви помічаєте:

широку, співучу мелодію;

м'яке, задумливе звучання;

повільний темп;

відчуття простору й самотності.

Запитання:

Яку частину Симфонії «З Нового Світу» це може характеризувати?

Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на музично-образні ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують Симфонію «З Нового Світу»:

- синтез національних інтонацій і класичної форми
- використання нових ритмічних та інтонаційних джерел
- домінування камерного звучання
- контрастність образів і частин
- епічний узагальнюючий характер фіналу

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому Симфонію «З Нового Світу» вважають одним із найвідоміших симфонічних творів світової музичної культури?

(коротка письмова відповідь)

**5.2 МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ СТ.
М. ЛИСЕНКО М. КАЛАЧЕВСЬКИЙ**

**ТЕСТ 5.2.1 МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХІХ
СТОЛІТТЯ (музика в контексті національного культурного
відродження)**

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Друга половина ХІХ століття в Україні характеризується:

- А) занепадом національної культури
- Б) активним національно-культурним відродженням
- В) домінуванням барокових традицій
- Г) ізоляцією від європейських мистецьких процесів

1.2. Провідним напрямом українського мистецтва цього періоду є:

- А) класицизм
- Б) романтизм і реалізм
- В) імпресіонізм
- Г) експресіонізм

**1.3. Яка постать є центральною в розвитку української професійної
музики другої половини ХІХ століття?**

- А) Микола Леонтович
- Б) Кирило Стеценко
- В) Микола Лисенко
- Г) Борис Лятошинський

2. Завдання на встановлення відповідності

**2.1. Установіть відповідність між діячем культури та сферою його
діяльності:**

Діяч	Сфера
1. Микола Лисенко	А. Музика
2. Тарас Шевченко	Б. Література, образотворче мистецтво
3. Марко Вовчок	В. Проза
4. Ілля Рєпін	Г. Живопис

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

**3.1. Які риси характерні для мистецтва України другої половини ХІХ
століття?**

(оберіть усі правильні відповіді)

- опора на народні традиції
- інтерес до історичної тематики
- розвиток професійної музичної освіти
- відмова від фольклору
- прагнення до національної самобутності

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Мистецтво України другої половини ХІХ століття розвивалося в умовах _____ відродження, спиралося на _____ традиції та було тісно пов'язане з _____ проблематикою і життям народу.
(можливі відповіді: національного; народними; соціальною)

ІІІ. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Охарактеризуйте роль Миколи Лисенка у формуванні української національної музичної школи.

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання хорового або симфонічного фрагмента ви помічаєте:

виразну народнопісенну мелодику;
куплетно-варіаційний розвиток;
ліричний або героїчний характер;
просту, але емоційно насичену гармонію.

Запитання:

Чи можна віднести цей фрагмент до української музики другої половини ХІХ століття?

Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на стилеві ознаки.

ІV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стилевих ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують мистецтво України другої половини ХІХ століття:

- формування національної художньої школи
- активна роль фольклору
- аполітичність і відстороненість від суспільних проблем
- поєднання романтичних і реалістичних тенденцій
- взаємозв'язок мистецтва з ідеями національного визволення

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому мистецтво України другої половини ХІХ століття вважають фундаментом подальшого розвитку національної культури ХХ століття?
(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 5.2.2 МИКОЛА ЛИСЕНКО – ОСНОВОПОЛОЖНИК УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ МУЗИЧНОЇ ШКОЛИ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Микола Лисенко є:

- А) представником російської композиторської школи
- Б) класиком української музики та засновником національної школи
- В) композитором-імпресіоністом
- Г) діячем лише фольклористичної традиції

1.2. Провідною сферою творчості М. Лисенка була:

- А) інструментальна симфонічна музика
- Б) опера, хорова та вокальна музика
- В) виключно камерна музика
- Г) балет

1.3. Який із наведених творів належить Миколі Лисенку?

- А) «Тарас Бульба»
- Б) «Запорожець за Дунаєм»
- В) «Наталка Полтавка» (музична редакція)
- Г) «Князь Ігор»

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між твором М. Лисенка та його жанром:

Твір	Жанр
1. «Тарас Бульба»	А. Опера
2. «Наталка Полтавка»	Б. Музично-драматичний твір
3. Хорові обробки народних пісень	В. Хорова музика
4. Романс «Мені однаково»	Г. Камерно-вокальний жанр

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для творчості Миколи Лисенка?

(оберіть усі правильні відповіді)

- опора на український фольклор
- національно-патріотична спрямованість
- відмова від народної інтонаційності
- поєднання професійної композиторської техніки з народними джерелами
- активна діяльність як музичного педагога й громадського діяча

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Творчість Миколи Лисенка ґрунтується на _____ фольклорі, поєднує _____ професійну композиторську техніку з _____ інтонаціями та має виразну _____ спрямованість.

(можливі відповіді: українському; європейську; народними; національну)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Охарактеризуйте значення Миколи Лисенка для розвитку української професійної музики.

У чому полягає його роль як композитора, фольклориста та громадського діяча?

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання хорового або вокального фрагмента ви помічаєте:

народнопісенну мелодику;
куплетно-варіаційний розвиток;
ясну гармонію;
виразний зв'язок музики зі словом.

Запитання:

Чи можна віднести цей фрагмент до творчості Миколи Лисенка?

Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на стильові та жанрові ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують творчість Миколи Лисенка:

- формування національної композиторської школи
- систематичне вивчення та обробка фольклору
- ігнорування європейських музичних традицій

- поєднання музики з літературою та театром
- значний вплив на наступні покоління українських композиторів

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому Миколу Лисенка вважають фундаментальною постаттю української музичної культури?

Наведіть приклади з його творчості або діяльності.

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 5.2.3 ТВОРЧІСТЬ МИХАЙЛА КАЛАЧЕВСЬКОГО. ПОЧАТОК УКРАЇНСЬКОГО СИМФОНІЗМУ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Михайло Калачевський є представником:

- А) української музичної культури другої половини ХІХ століття
- Б) російського романтизму
- В) французької симфонічної школи
- Г) українського музичного авангарду

1.2. Основним жанром, у якому Калачевський увійшов в історію музики, є:

- А) опера
- Б) камерно-вокальна музика
- В) симфонія
- Г) балет

1.3. Найвідомішим твором Михайла Калачевського є:

- А) Симфонія до мінор
- Б) Українська симфонія
- В) Симфонічна поема «Дніпро»
- Г) Увертюра на народні теми

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між характеристикою та її проявом у творчості М. Калачевського:

Характеристика

1. Національна спрямованість
2. Симфонічне мислення
3. Романтичний стиль
4. Жанрове новаторство

Прояв

- А. Використання українських народних тем
- Б. Розвиток тематизму в межах циклу
- В. Ліричність і емоційна виразність
- Г. Створення однієї з перших українських симфоній

II. РІВЕНЬ – середній**3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей****3.1. Які риси характерні для симфонічної творчості Михайла Калачевського?**

(оберіть усі правильні відповіді)

- опора на український фольклор
- романтичний характер музики
- програмність як провідний принцип
- поєднання народних інтонацій і класичної форми
- радикальне оновлення музичної мови

4. Завдання на доповнення**4.1. Заповніть пропуски:**

Творчість Михайла Калачевського стала важливим етапом у формуванні _____ симфонізму, поєднавши _____ романтичну традицію з _____ народними інтонаціями.

(можливі відповіді: українського; європейську; українськими)

III. РІВЕНЬ – достатній**5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)****5.1. Поясніть історичне значення творчості Михайла Калачевського для розвитку української симфонічної музики.**

Чому його симфонію вважають однією з перших у національній традиції?
(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання**6.1. Під час слухання симфонічного фрагмента ви помічаєте:**

виразу народнопісенну мелодику;
розгорнений симфонічний розвиток;
лірично-драматичний характер;
класичну чотиричастинну побудову.

Запитання:

Чи можна віднести цей фрагмент до «Української симфонії» М.

Калачевського?

Обґрунтуйте відповідь, посилаючись на стилеві та жанрові ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стилевих ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують творчість Михайла Калачевського:

- звернення до українського фольклору
- поєднання романтичної стилістики з класичною формою
- орієнтація на європейські симфонічні зразки
- повна відмова від національної тематики
- значення як одного з фундаторів українського симфонізму

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому, на вашу думку, симфонічна творчість Михайла Калачевського не набула широкої популярності, але має важливе історичне значення?

(коротка письмова відповідь)

ТЕМА 6

6.1 ІТАЛІЙСЬКИЙ ВЕРИЗМ:

П. МАСКАНЬЇ, Р. ЛЕОНКАВАЛЛО, ДЖ. ПУЧЧІНІ

ТЕСТ 6.1.1 ІТАЛІЙСЬКИЙ ВЕРИЗМ (новий етап розвитку оперного мистецтва кінця XIX століття)

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Термін «веризм» у перекладі з італійської означає:

- А) краса
- Б) правда, дійсність
- В) трагедія
- Г) народність

1.2. Італійський веризм формується наприкінці:

- А) XVIII століття
- Б) першої половини XIX століття
- В) другої половини XIX століття
- Г) початку XX століття

1.3. Яка опера вважається початком італійського веризму?

- А) «Аїда»
- Б) «Травіата»
- В) «Сільська честь»
- Г) «Ріголетто»

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між оперою та її автором:

Опера	Композитор
1. «Сільська честь»	А. Руджеро Леонкавалло
2. «Паяци»	Б. Джакомо Пуччіні
3. «Тоска»	В. П'єтро Масканьї
4. «Мадам Баттерфляй»	Г. Джузеппе Верді

Примітка: один варіант зайвий.

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для італійського веризму?

(оберіть усі правильні відповіді)

- зображення повсякденного життя простих людей
- загострений драматизм і конфліктність
- ідеалізація героїв
- емоційна напруга й експресія
- відмова від міфологічних та історичних сюжетів

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Італійський веризм звертається до _____ сюжетів, показує _____ пристрасті та конфлікти, а музика вирізняється _____ виразністю й тісним зв'язком зі _____ дією.

(можливі відповіді: побутових; людські; емоційною; сценічною)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Поясніть, у чому полягає новаторство італійського веризму порівняно з традиційною романтичною оперою.

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання оперного фрагмента ви помічаєте:

- різкі динамічні контрасти;
- напружену декламаційну мелодику;

кульмінаційні вокальні вигуки;
відчуття трагічної неминучості.

Запитання:

Чи можна віднести цей фрагмент до стилю італійського веризму?
Обґрунтуйте відповідь, спираючись на стильові та драматургічні ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують італійський веризм:

- прагнення до правдивого зображення життя
- загострена психологічна напруга
- використання міфологічних сюжетів
- тісний зв'язок музики зі сценічною дією
- зростання ролі оркестру як драматургічного чинника

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому італійський веризм став важливим етапом у розвитку європейського оперного театру?

Наведіть приклади опер або типових образів.

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 6.1.2 П'ЕТРО МАСКАНЬЇ – ЗАСНОВНИК ІТАЛІЙСЬКОГО ВЕРИЗМУ (на прикладі опери «Сільська честь»)

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. П'єтро Масканьї відомий в історії музики як:

- А) представник французької реалістичної опери
- Б) творець першої веристської опери
- В) послідовник неокласицизму
- Г) композитор-символіст

1.2. Опера «Сільська честь» написана за мотивами:

- А) роману Еміля Золя
- Б) новели Джованні Верги
- В) трагедії В. Шекспіра
- Г) італійської народної легенди

1.3. Події опери «Сільська честь» відбуваються:

- А) у великому місті
- Б) при королівському дворі
- В) у сицилійському селі
- Г) у монастирі

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між персонажем опери та його характеристикою:

Персонаж Характеристика

- 1. Турідду А. Молодий селянин, жертва пристрасті
- 2. Сантуцца Б. Зраджена жінка, носій драматичного конфлікту
- 3. Альфіо В. Чоловік Лоли, месник
- 4. Лола Г. Причина любовного трикутника

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для опери «Сільська честь»?

(оберіть усі правильні відповіді)

- реалістичний побутовий сюжет
- концентрована одноактна форма
- ідеалізація персонажів
- загострений драматизм
- тісний зв'язок музики зі сценічною дією

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Опера «Сільська честь» П'єтро Масканьї є зразком _____ опери, у якій зображено _____ життя простих людей, а музика відзначається _____ емоційною напругою та _____ драматургією.

(можливі відповіді: веристської; повсякденне; високою; наскрізною)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Поясніть, у чому полягає новаторство опери «Сільська честь» для італійського музичного театру.

Чим вона відрізняється від традиційної романтичної опери?

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання оперного фрагмента ви помічаєте:

напружену, декламаційну вокальну лінію;

різкі динамічні контрасти;
драматичні оркестрові акценти;
відчуття фатальної неминучості.

Запитання:

До якого кульмінаційного моменту опери «Сільська честь» може належати цей фрагмент?

Обґрунтуйте відповідь, спираючись на музично-драматургічні ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують творчість П'єтро

Масканьї та стиль веризму:

- прагнення до правдивого зображення життя
- загострена емоційність і конфліктність
- переважання міфологічних сюжетів
- концентрація дії в межах одного акту
- провідна роль оркестру в драматургії

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому саме опера «Сільська честь» вважається відправною точкою італійського веризму?

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 6.1.3 РУДЖЕРО ЛЕОНКАВАЛЛО ТА ЙОГО ОПЕРА «ПАЯЦИ»

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Руджеро Леонкавалло є представником:

- А) французької реалістичної опери
- Б) італійського веризму
- В) німецького пізнього романтизму
- Г) італійського бельканто

1.2. Найвідомішою оперою Леонкавалло є:

- А) «Сільська честь»
- Б) «Тоска»
- В) «Паяци»
- Г) «Мадам Баттерфляй»

1.3. Основний конфлікт опери «Паяци» пов'язаний із:

- А) історичною боротьбою
- Б) міфологічними подіями
- В) ревнощами та зрадою
- Г) соціальною сатирою

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між персонажем опери «Паяци» та його характеристикою:

Персонаж Характеристика

- 1. Каніо А. Керівник трупи, трагічний герой
- 2. Недда Б. Дружина Каніо, жертва ревнощів
- 3. Тоніо В. Потворний слуга, носій інтриги
- 4. Сільвіо Г. Коханий Недди

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для опери «Паяци»?

(оберіть усі правильні відповіді)

- реалістичний побутовий сюжет
- зіставлення театру і реального життя
- ідеалізація персонажів
- загострений психологічний конфлікт
- наскрізний драматургічний розвиток

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Опера «Паяци» є зразком _____ опери, у якій поєднуються _____ життя акторів і _____ вистава, а музика відзначається _____ емоційною напругою та _____ драматургією.

(можливі відповіді: веристської; реальне; сценічна; високою; наскрізною)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Поясніть ідею “театру в театрі” в опері «Паяци».

Яке значення вона має для розкриття трагедії головних героїв?

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання оперного фрагмента ви помічаєте:

- напружену вокальну декламацію;
- різкі динамічні контрасти;

драматичні оркестрові кульмінації;
трагічний надлам у звучанні.

Запитання:

До якої сцени або образу з опери «Паяци» може належати цей фрагмент?
Обґрунтуйте відповідь, спираючись на музично-драматургічні ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують творчість Руджеро Леонкавалло та стиль веризму:

- прагнення до правдивого зображення життя
- гостра психологічна напруга
- контраст між зовнішньою маскою і внутрішньою трагедією
- використання міфологічних сюжетів
- тісний зв'язок музики зі сценічною дією

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому фінал опери «Паяци» вважають одним із найтрагічніших у веристській опері?

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 6.1.4 ДЖАКОМО ПУЧЧІНІ – ТВОРЕЦЬ ЛІРИКО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОПЕРИ (на прикладі опери «Богема»)

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Джакомо Пуччіні є представником:

- А) італійського бельканто першої половини ХІХ ст.
- Б) італійського веризму та пізнього романтизму
- В) французького імпресіонізму
- Г) німецького експресіонізму

1.2. Опера «Богема» написана за мотивами твору:

- А) Проспера Меріме
- Б) Анрі Мюрже
- В) Віктора Гюго
- Г) Оноре де Бальзака

1.3. Події опери «Богема» відбуваються:

- А) у Римі
- Б) у Лондоні
- В) у Парижі
- Г) у Мілані

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між персонажем опери «Богема» та його характеристикою:

Персонаж Характеристика

- 1. Родольфо А. Поет, ліричний герой
- 2. Мімі Б. Тендітна дівчина, символ жертвовного кохання
- 3. Марсель В. Художник, друг Родольфо
- 4. Мюзетта Г. Яскрава, темпераментна героїня

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для опери «Богема» Дж. Пуччіні?

(оберіть усі правильні відповіді)

- лірично-психологічна драматургія
- побутові сцени з життя митців
- міфологічний сюжет
- наскрізний музичний розвиток
- тісний зв'язок музики з емоційним станом персонажів

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Опера «Богема» є прикладом _____ опери, у якій зображено _____ життя молодих митців, а музика відзначається _____ мелодикою, _____ оркестровою палітрою та глибокою _____ образів.

(можливі відповіді: ліричної; повсякденне; співучою; барвистою; психологізацією)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Охарактеризуйте образ Мімі в опері «Богема».

Якими музичними засобами Пуччіні розкриває її внутрішній світ і трагедію? (5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання оперного фрагмента ви помічаєте:

тиху, задушевну мелодію;

прозору оркестрову фактуру;
повільний темп;
відчуття смутку й ніжності.

Запитання:

Яку сцену або образ з опери «Богема» може характеризувати цей фрагмент?
Обґрунтуйте відповідь, спираючись на музично-драматургічні ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують творчість Джакомо Пуччіні та оперу «Богема»:

- поєднання веристичних тенденцій з ліризмом
- глибока психологізація образів
- ідеалізація героїв без внутрішніх конфліктів
- провідна роль оркестру в емоційній драматургії
- зображення «маленької людини» та її почуттів

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому опера «Богема» вважається однією з найзворушливіших і найпопулярніших опер світового репертуару?

(коротка письмова відповідь)

6.2 Французький імпресіонізм: К. Дебюссі, М. Равель

ТЕСТ 6.2.1 ФРАНЦУЗЬКИЙ ІМПРЕСІОНІЗМ У МУЗИЦІ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Французький музичний імпресіонізм сформувався наприкінці:

- А) XVIII століття
- Б) першої половини XIX століття
- В) другої половини XIX – початку XX століття
- Г) середини XX століття

1.2. Засновником французького музичного імпресіонізму вважають:

- А) Моріса Равеля
- Б) Еріка Саті

В) Клода Дебюссі

Г) Габріеля Форе

1.3. Який із наведених творів належить Клоду Дебюссі?

А) «Болеро»

Б) «Море»

В) «Дафніс і Хлоя»

Г) «Іспанська рапсодія»

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між твором та його автором:

Твір	Композитор
1. «Море»	А. Моріс Равель
2. «Післяполудневий відпочинок фавна»	Б. Клод Дебюссі
3. «Болеро»	В. Моріс Равель
4. «Дафніс і Хлоя»	Г. Клод Дебюссі

Примітка: один варіант повторюється.

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для музичного імпресіонізму?

(оберіть усі правильні відповіді)

- увага до тембру і колористики
- модальна та пентатонічна ладовість
- чітка функціонально-тональна гармонія
- програмність і образність
- розмитість метроритмічної пульсації

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Французький імпресіонізм у музиці прагне передати _____ враження та настрої, використовує _____ ладо-гармонічні засоби, а оркестр розглядається як джерело _____ звучання.

(можливі відповіді: миттєві; нові; колористичного)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Порівняйте підходи Клода Дебюссі та Моріса Равеля до імпресіоністичної музичної мови.

У чому полягає спільність і відмінність їхніх стилів?

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання симфонічного або фортепіанного фрагмента ви помічаєте:

відсутність чіткої тональної опори;
 плавні, «розмиті» гармонії;
 велику роль тембру;
 відчуття руху й мінливості.

Запитання:

Чи можна віднести цей фрагмент до французького музичного імпресіонізму?
 Обґрунтуйте відповідь, спираючись на стильові ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий**7. Тест на розпізнавання стильових ознак****7.1. Позначте твердження, що характеризують творчість К. Дебюссі та М. Равеля:**

- оновлення гармонічної мови
- інтерес до кольору й тембру
- тяжіння до строгих класичних форм без змін
- зв'язок музики з живописом і поезією
- прагнення передати атмосферу та настрої

8. Рефлексивне міні-завдання**8.1. Чому французький імпресіонізм став переломним етапом у розвитку музики XX століття?**

Наведіть приклади з творчості Клода Дебюссі або Моріса Равеля.
 (коротка письмова відповідь)

**6.3 АВСТРО-НІМЕЦЬКА ШКОЛА
 II ПОЛОВИНИ XIX–ПОЧАТКУ XX СТ.**

Г. МАЛЕР, Р. ШТРАУС

**ТЕСТ 6.3.1 АВСТРО-НІМЕЦЬКА ШКОЛА II ПОЛОВИНИ
 XIX–ПОЧАТКУ XX СТ.**

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Австро-німецька школа другої половини XIX – початку XX століття характеризується:

A) відмовою від симфонічного жанру

- Б) розвитком пізнього романтизму та симфонізму
- В) домінуванням опери-буф
- Г) переважанням камерної музики

1.2. Густав Малер відомий передусім як:

- А) композитор опер
- Б) автор камерної музики
- В) симфоніст і диригент
- Г) представник імпресіонізму

1.3. Ріхард Штраус увійшов в історію музики насамперед як:

- А) реформатор духовної музики
- Б) автор симфонічних поем і опер
- В) представник неокласицизму
- Г) композитор фольклорної музики

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між композитором та характерною рисою творчості:

Композитор	Характеристика
1. Густав Малер	А. Філософський симфонізм, поєднання лірики й трагізму
2. Ріхард Штраус	Б. Симфонічна поема як провідний жанр
3. Симфонії Малера	В. Залучення вокалу та хору
4. Твори Штрауса	Г. Програмність і яскрава оркестровка

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для симфонічної творчості Густава Малера?

(оберіть усі правильні відповіді)

- масштабність і монументальність
- поєднання трагічного і побутового
- сувора класична стриманість
- філософська заглибленість
- використання вокальних елементів

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Симфонії Густава Малера відзначаються _____ масштабом, глибокою _____ проблематикою та поєднанням _____ і _____ образів.

(можливі відповіді: монументальним; філософською; ліричних; трагічних)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Охарактеризуйте новаторство симфонічної творчості Густава Малера.

У чому полягає її відмінність від симфонізму попередніх епох?

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання оркестрового фрагмента ви помічаєте:

яскраву програмність;

блискучу, детальну оркестровку;

швидкі зміни настроїв;

театральність і динамізм.

Запитання:

До творчості якого композитора — Малера чи Штрауса — найімовірніше належить цей фрагмент?

Обґрунтуйте відповідь, спираючись на стильові ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують австро-німецьку школу кінця XIX – початку XX століття:

розширення масштабів симфонічного мислення

зростання ролі оркестрового тембру

відмова від програмності

філософізація музичного змісту

прагнення до оновлення романтичної традиції

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. У чому полягає значення творчості Густава Малера та Ріхарда Штрауса для переходу від романтизму до музики XX століття?

(коротка письмова відповідь)

6.4 МУЗИЧНА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ НА МЕЖІ XIX–XX СТ. М. ЛЕОНТОВИЧ, К. СТЕЦЕНКО, Я. СТЕПОВИЙ, С. ЛЮДКЕВИЧ ТЕСТ 6.4.1 МУЗИЧНА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ НА МЕЖІ XIX–XX СТ.

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Музична культура України на межі XIX–XX століть розвивалася в умовах:

- А) повної ізоляції від європейських процесів
- Б) активного національного відродження
- В) занепаду професійної музики
- Г) домінування авангардних течій

1.2. Який напрям стає провідним у розвитку української музики цього періоду?

- А) класицизм
- Б) романтизм з елементами реалізму
- В) імпресіонізм
- Г) експресіонізм

1.3. Хто з наведених композиторів належить до музичної культури України на межі XIX–XX ст.?

- А) Микола Лисенко
- Б) Михайло Калачевський
- В) Кирило Стеценко
- Г) Борис Лятошинський

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між композитором і сферою його діяльності:

Композитор	Характеристика
1. Микола Лисенко	А. Фундатор національної композиторської школи
2. Кирило Стеценко	Б. Розвиток хорової та духовної музики
3. Яків Степовий	В. Камерно-вокальна лірика
4. Микола Леонтович	Г. Хорова обробка народних пісень

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для музичної культури України на межі XIX–XX століть?

(оберіть усі правильні відповіді)

- активна опора на фольклор
- формування професійної композиторської школи
- відмова від вокально-хорових жанрів
- поєднання національних традицій і європейського досвіду
- зростання ролі хорової музики

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Музична культура України на межі XIX–XX століть характеризується _____ спрямованістю, активним розвитком _____ музики та поєднанням _____ традицій з _____ професійною композиторською технікою.

(можливі відповіді: національною; хорової; народних; європейською)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Охарактеризуйте роль хорової музики в музичній культурі України на межі XIX–XX століть.

Чому саме цей жанр набуває особливого значення?

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання хорового фрагмента ви помічаєте:

виразу народнопісенну мелодику;

поліфонічну або підголоскову фактуру;

тісний зв'язок музики зі словом;

лірично-споглядальний або духовний характер.

Запитання:

Чи можна віднести цей фрагмент до української музики межі XIX–XX століть?

Обґрунтуйте відповідь, спираючись на стильові та жанрові ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують музичну культуру України на межі XIX–XX століть:

- формування національної композиторської школи
- активний розвиток хорового мистецтва
- повна відмова від фольклорних джерел
- поєднання романтичних і реалістичних тенденцій
- тісний зв'язок музики з суспільним і культурним життям

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому музичну культуру України на межі XIX–XX століть вважають перехідним етапом до мистецтва XX століття?

Наведіть приклади імен, жанрів або стильових тенденцій.

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 6.4.1 МИКОЛА ЛЕОНТОВИЧ – МАЙСТЕР ХОРОВОЇ ОБРОБКИ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ПІСНІ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Микола Леонтович є відомим насамперед як:

- А) симфоніст і диригент
- Б) оперний композитор
- В) майстер хорових обробок українських народних пісень
- Г) представник імпресіонізму

1.2. Який твір Миколи Леонтовича здобув світову відомість?

- А) «Щедрик»
- Б) «Дударик»
- В) «Заповіт»
- Г) «Реве та стогне Дніпр широкий»

1.3. Основним жанром творчості М. Леонтовича є:

- А) інструментальна музика
- Б) камерно-вокальна музика
- В) хорова музика а caprella
- Г) опера

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між народною піснею та її характеристикою в обробці М. Леонтовича:

Пісня

1. «Щедрик»
2. «Дударик»
3. «Козака несуть»
4. «Пряля»

Характеристика

- А. Остинатність, дзвінкий ритмічний рух
- Б. Ігровий, жартівливий характер
- В. Трагічний, скорботний образ
- Г. Рухливість, моторність

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для хорових обробок Миколи Леонтовича?

(оберіть усі правильні відповіді)

- поліфонічне мислення
- підголоскова фактура
- просте гармонізування без розвитку
- драматургічний розвиток образу
- тонке відчуття тембру хору

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Хорові обробки Миколи Леонтовича вирізняються _____ поліфонією,
 _____ розвитком музичного образу та глибоким збереженням
 _____ першооснови народної пісні.

(можливі відповіді: майстерною; драматургічним; інтонаційної)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Поясніть, у чому полягає новаторство Миколи Леонтовича як композитора-обробника народної пісні.

Чим його підхід відрізняється від простого гармонізування?

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання хорového фрагмента ви помічаєте:

поступове нашарування голосів;

остинатну ритмічну формулу;

наростання динаміки;

дзвінкий, «інструментальний» характер звучання.

Запитання:

Який твір Миколи Леонтовича це може бути?

Обґрунтуйте відповідь, спираючись на стильові ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують творчість Миколи Леонтовича:

- професійне композиторське переосмислення фольклору
- поліфонізація народної мелодії
- домінування сольного вокалу
- висока художня драматургія в межах мініатюри
- значний вплив на розвиток українського хорového мистецтва

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому обробки народних пісень Миколи Леонтовича вважають вершиною українського хорového мистецтва?

Наведіть приклади.

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 6.4.2 КИРИЛО СТЕЦЕНКО (хорова, симфонічна та вокальна творчість)

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Кирило Стеценко є представником:

- А) українського авангарду
- Б) музичної культури України на межі ХІХ–ХХ століть
- В) французького імпресіонізму
- Г) російської симфонічної школи

1.2. Провідною сферою творчості Кирила Стеценка була:

- А) опера
- Б) інструментальна симфонія
- В) хорова та вокальна музика
- Г) камерно-інструментальна музика

1.3. Кантати «Шевченкові» та «Єднаймося» написані на тексти:

- А) Івана Франка
- Б) Тараса Шевченка
- В) Лесі Українки
- Г) Олександра Олеся

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між твором К. Стеценка та його жанром:

Твір	Жанр
1. «Шевченкові»	А. Кантата
2. «Єднаймося»	Б. Хорово-симфонічний твір
3. «Прелюд пам'яті Шевченка»	В. Симфонічна мініатюра
4. Солоспіви	Г. Камерно-вокальний жанр

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для творчості Кирила Стеценка?

(оберіть усі правильні відповіді)

- національно-патріотична спрямованість
- опора на українську поезію
- домінування абстрактного симфонізму
- ліризм і задушевність
- тісний зв'язок музики зі словом

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Творчість Кирила Стеценка вирізняється _____ спрямованістю, глибокою увагою до _____ слова та поєднанням _____ простоти з _____ художньою виразністю.

(можливі відповіді: національною; поетичного; мелодичної; високою)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Охарактеризуйте ідейний і художній зміст кантати «Шевченкові».

Яким чином музика Стеценка підсилює патріотичний і громадянський пафос тексту?

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання вокального або хорового фрагмента ви помічаєте:

співучу, природну мелодику;

ясну гармонію;

тісний зв'язок музичної фрази зі словом;

емоційну щирість і задушевність.

Запитання:

Чи можна віднести цей фрагмент до творчості Кирила Стеценка?

Обґрунтуйте відповідь, спираючись на стильові та жанрові ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують творчість Кирила

Стеценка:

- звернення до поезії Т. Шевченка, Лесі Українки, В. Самійленка, О. Олеся
- провідна роль вокально-хорових жанрів
- ігнорування фольклорних інтонацій
- поєднання громадянської тематики з ліризмом
- особлива увага до художньої виразності солоспіву

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. У чому полягає цінність солоспівів Кирила Стеценка для української вокальної культури?

Поясніть, як у них поєднуються змістовність і краса музичної мови.

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 6.4.3 ЯКІВ СТЕПОВИЙ – МАЙСТЕР КАМЕРНОЇ ЛІРИКИ ТА ВОКАЛЬНОЇ МІНІАТЮРИ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Яків Степовий є представником:

- А) української музичної культури кінця ХІХ – початку ХХ століття
- Б) українського музичного авангарду
- В) російської композиторської школи
- Г) французького імпресіонізму

1.2. Провідною сферою творчості Якова Степового була:

- А) опера
- Б) симфонічна музика
- В) камерно-вокальна та фортепіанна музика
- Г) балет

1.3. Який жанр займає центральне місце у творчості Я. Степового?

- А) хорові кантати
- Б) вокальні цикли та солоспіви
- В) симфонічні поеми
- Г) опери

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між жанром і прикладом творчості Я. Степового:

Жанр	Приклад
1. Солоспів	А. Камерна вокальна лірика
2. Вокальний цикл	Б. Циклічне об'єднання пісень
3. Фортепіанна мініатюра	В. Лірично-інструментальний жанр
4. Обробка народної пісні	Г. Професійне переосмислення фольклору

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для творчості Якова Степового?

(оберіть усі правильні відповіді)

- камерність і ліризм
- тонка психологічна виразність
- тяжіння до монументальних форм
- тісний зв'язок музики зі словом
- увага до інтонаційної виразності

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Творчість Якова Степового вирізняється _____ характером, глибокою

увагою до _____ тексту, а також поєднанням _____ мелодики з _____ художньою культурою.

(можливі відповіді: камерним; поетичного; ліричної; високою)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Охарактеризуйте особливості вокальної лірики Якова Степового.

Яким чином композитор досягає психологічної глибини в солоспівах?

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання вокального або фортепіанного фрагмента ви помічаєте:

лаконічність музичної форми;

тонку нюансировку;

камерний характер звучання;

емоційну стриманість.

Запитання:

Чи можна віднести цей фрагмент до творчості Якова Степового?

Обґрунтуйте відповідь, спираючись на стильові ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують творчість Якова Степового:

переважання камерних жанрів

лірична заглибленість і психологізм

активне використання оперної драматургії

увага до художньої якості слова

значний внесок у розвиток української вокальної культури

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому творчість Якова Степового вважають важливим етапом розвитку української камерно-вокальної музики?

Наведіть аргументи, спираючись на жанри та стильові особливості його творів.

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 6.4.4 СТАНІСЛАВ ЛЮДКЕВИЧ – КАНТАТНО-СИМФОНІЧНЕ МИСЛЕННЯ (на прикладі кантати-симфонії «Кавказ»)

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Станіслав Людкевич є представником:

- А) українського авангарду 1920-х років
- Б) музичної культури України кінця ХІХ – ХХ століть
- В) французького імпресіонізму
- Г) російського неоромантизму

1.2. Провідними сферами діяльності С. Людкевича були:

- А) лише композиторська творчість
- Б) диригування і виконавство
- В) композиторська, музикознавча та педагогічна діяльність
- Г) оперна режисура

1.3. Кантата-симфонія «Кавказ» написана на текст:

- А) Івана Франка
- Б) Лесі Українки
- В) Тараса Шевченка
- Г) Олександра Олеся

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між твором або діяльністю С. Людкевича та характеристикою:

Твір / діяльність	Характеристика
1. Кантата-симфонія «Кавказ»	А. Монументальний хорово-симфонічний жанр
2. Фольклористична діяльність	Б. Збирання й наукове осмислення народної музики
3. Педагогічна праця	В. Формування української музичної освіти
4. Музикознавчі праці	Г. Теоретичне осмислення національного стилю

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для творчості Станіслава Людкевича?

(оберіть усі правильні відповіді)

- монументальність художнього мислення
- глибока національно-патріотична спрямованість
- активне використання фольклорних джерел

- тяжіння до камерних мініатюр як провідного жанру
- поєднання музики з поетичним словом

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Творчість Станіслава Людкевича вирізняється _____ масштабом, поєднанням _____ поезії з _____ музичним мисленням та глибокою _____ ідейною спрямованістю.

(можливі відповіді: монументальним; шевченківської; симфонічним; національною)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Охарактеризуйте ідейно-образний зміст кантати-симфонії «Кавказ».

Яким чином музика Людкевича розкриває протестний і філософський зміст поезії Т. Шевченка?

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання хорово-симфонічного фрагмента ви помічаєте:

потужне, масивне звучання хору;
 драматичні оркестрові кульмінації;
 контрастність епізодів;
 урочисто-трагічний характер.

Запитання:

Чи можна віднести цей фрагмент до кантати-симфонії «Кавказ» С. Людкевича?

Обґрунтуйте відповідь, спираючись на жанрові та стильові ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують кантату-симфонію «Кавказ»:

- синтез симфонічного й хорового мислення
- звернення до філософської та громадянської проблематики
- камерний характер музичної мови
- монументальність і драматизм
- ідейний зв'язок з національно-визвольною тематикою

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому кантату-симфонію «Кавказ» вважають вершиною творчості Станіслава Людкевича та одним із найвагоміших творів української

хорово-симфонічної музики?*(коротка письмова відповідь)*

6.5 «НОВОВІДЕНСЬКА ШКОЛА». А. ШЕНБЕРГ, А. БЕРГ, А. ВЕБЕРН**ТЕСТ 6.5.1 НОВОВІДЕНСЬКА ШКОЛА****I. РІВЕНЬ – початковий**

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. «Нововіденська школа» сформувалася:

- А) у середині XIX століття
- Б) наприкінці XIX – на початку XX століття
- В) у 1930–1940-х роках
- Г) після Другої світової війни

1.2. Засновником «Нововіденської школи» вважають:

- А) Ріхарда Штрауса
- Б) Арнольда Шенберга
- В) Пауля Гіндеміта
- Г) Ігоря Стравінського

1.3. Основними представниками «Нововіденської школи» є:

- А) А. Шенберг, Г. Малер, Р. Штраус
- Б) А. Шенберг, А. Берг, А. Веберн
- В) К. Дебюссі, М. Равель, Е. Саті
- Г) Б. Барток, З. Кодай, Л. Яначек

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між композитором і характерною рисою творчості:

Композитор	Характеристика
1. Арнольд Шенберг	А. Створення додекафонної системи
2. Альбан Берг	Б. Поєднання експресіонізму з традиційними формами
3. Антон Веберн	В. Лаконізм, концентрація музичної думки
4. «Нововіденська школа»	Г. Відмова від тональності

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для музики «Нововіденської школи»?

(оберіть усі правильні відповіді)

- атональність
- експресіоністичний характер
- використання додекафонії
- опора на народний фольклор
- загострена психологічна виразність

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

«Нововіденська школа» пов'язана з відмовою від _____ тональності, пошуком нових _____ принципів та прагненням до _____ музичного висловлювання.

(можливі відповіді: традиційної; композиційних; експресивного)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Поясніть, чому виникнення додекафонії стало переломним моментом у розвитку музики ХХ століття.

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Під час слухання музичного фрагмента ви помічаєте:

відсутність тонального центру;
різкі інтонаційні злами;
напружену, декламаційну мелодику;
концентровану фактуру.

Запитання:

Чи можна віднести цей фрагмент до стилю «Нововіденської школи»?

Обґрунтуйте відповідь, спираючись на стильові ознаки.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують «Нововіденську школу»:

- радикальний розрив із тональною традицією
- експресіоністичне світовідчуття
- прагнення до максимальної концентрації музичного матеріалу
- використання народнопісенних тем
- значний вплив на подальший розвиток музичного авангарду

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому творчість композиторів «Нововіденської школи» тривалий час сприймалася як складна й елітарна?

Висловіть власну думку.

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 6.5.1 АРНОЛЬД – ЗАСНОВНИК «НОВОВІДЕНСЬКОЇ ШКОЛИ». АТОНАЛЬНІСТЬ І ДОДЕКАФОНІЯ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Арнольд Шенберг увійшов в історію музики як:

- А) композитор-імпресіоніст
- Б) засновник додекафонії
- В) представник неокласицизму
- Г) послідовник пізнього романтизму

1.2. Основним принципом додекафонії є:

- А) домінування тоніки
- Б) вільна імпровізація
- В) рівноправність усіх 12 звуків хроматичного ряду
- Г) використання фольклору

1.3. Твір «Місячний П'єро» написаний у жанрі:

- А) опери
- Б) симфонії
- В) мелодрами
- Г) кантати

2. Завдання на встановлення відповідності

Поняття / твір	Характеристика
1. Додекафонія	А. Система організації 12 звуків
2. Атональність	Б. Відмова від тонального центру
3. «Місячний П'єро»	В. Sprechgesang
4. Шенберг	Г. Лідер «Нововіденської школи»

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Для творчості Шенберга характерні:

- експресіонізм
- додекафонна техніка
- ясна тональна гармонія
- загострена психологічність
- нове трактування вокальної мови

4. Завдання на доповнення

Творчість Арнольда Шенберга пов'язана з відмовою від _____ тональності та створенням _____ системи організації музичного матеріалу.

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Відкрите запитання

Поясніть значення додекафонії для розвитку музики XX століття.

(5–7 речень)

6. Ситуативне завдання

Ознаки: відсутність тоніки, різка декламація, фрагментарність.

Запитання: Чи можна віднести фрагмент до творчості Шенберга? Чому?

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Розпізнавання стильових ознак

- радикальне оновлення музичної мови
- експресіоністичне світовідчуття
- повернення до класичної тональності
- вплив на авангард XX ст.

8. Рефлексія

Чому музика Шенберга довго викликала спротив слухачів?

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Вибір однієї відповіді

1.1. Альбан Берг – учень:

- А) Малера
- Б) Шенберга
- В) Дебюссі
- Г) Штрауса

1.2. Найвідоміша опера Берга:

- А) «Лулу»
- Б) «Місячний П'єро»
- В) «Воццек»
- Г) «Очікування»

1.3. Основна тематика опери «Воццек»:

- А) міфологічна
- Б) соціально-психологічна
- В) комічна
- Г) історична

2. Встановлення відповідності

Твір / риса Характеристика

1. «Воццек»	А. Трагедія «маленької людини»
2. Додекафонія	Б. Поєднання з емоційністю
3. Берг	В. Ліризм і драматизм
4. Опера	Г. Сучасна музична драма

II. РІВЕНЬ – середній

3. Кілька правильних відповідей

- експресіонізм
- поєднання нових технік і традицій
- гуманістична спрямованість
- абстрактність без емоцій

4. Доповнення

Музика Альбана Берга поєднує _____ техніки з глибокою _____ виразністю.

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Відкрите запитання

Чим опера «Воццек» відрізняється від традиційної опери ХІХ століття?

6. Ситуативне завдання

Ознаки: драматизм, різкі контрасти, вокальна декламація.

Питання: Чи характерно це для Берга?

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Ознаки стилю

- психологізм
- соціальна тематика

- емоційна глибина
 - фольклорна стилізація
8. Рефлексія

Чому Берга вважають «найдоступнішим» серед композиторів Нововіденської школи?

ТЕСТ 6.5.3 АНТОН ВЕБЕРН. ЛАКОНІЗМ І КОНЦЕНТРАЦІЯ МУЗИЧНОЇ ДУМКИ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Вибір однієї відповіді

1.1. Творчість Антона Веберна характеризується:

- А) масштабністю форм
- Б) лаконізмом і мініатюрністю
- В) фольклорністю
- Г) оперною спрямованістю

1.2. Провідна риса музичної мови Веберна:

- А) розгорнена мелодія
- Б) щільна гармонія
- В) максимальна концентрація матеріалу
- Г) традиційна тональність

2. Встановлення відповідності

Поняття **Характеристика**

1. Веберн	А. Музичний мінімалізм авангарду
2. Форма	Б. Надзвичайна стислість
3. Фактура	В. Точкова, розріджена
4. Додекафонія	Г. Строга організація

II. РІВЕНЬ – середній

3. Кілька правильних відповідей

- лаконізм
- серійне мислення
- темброва точність
- романтична експансивність

4. Доповнення

Музика Антона Веберна вирізняється _____ формою та
максимальною _____ музичної думки.

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Відкрите запитання

Чому Веберна вважають попередником післявоєнного авангарду?

6. Ситуативне завдання

Ознаки: короткий фрагмент, паузи, поодинокі звуки.

Питання: Чи це стиль Веберна?

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Ознаки стилю

- крайній лаконізм
- серійна логіка
- вплив на серіалізм ХХ ст.
- орієнтація на оперну драматургію

8. Рефлексія

Чому музика Веберна є складною для слухача, але важливою для композиторів?

ТЕМА 7.

**7.1 НЕОФОЛЬКЛОРНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ТВОРЧОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ
ТА УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ: Б. БАРТОК, І. СТРАВІНСЬКИЙ,
В. КОСЕНКО, Л. РЕВУЦЬКИЙ, Б. ЛЯТОШИНСЬКИЙ**

ТЕСТ 7.1.1 СТИЛЬОВІ РИСИ ТВОРЧОСТІ БЕЛИ БАРТОКА

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Опера «Замок герцога Синя Борода» Б. Бартока належить до жанру:

- А) великої романтичної опери
- Б) камерної психологічної опери
- В) комічної опери
- Г) опери-балету

1.2. Лібрето опери написано за мотивами:

- А) німецької романтичної легенди
- Б) французької народної казки

В) угорського середньовічного епосу

Г) скандинавського міфу

1.3. Скільки дій та персонажів має опера?

А) 3 дії, 5 персонажів

Б) 1 дія, 2 персонажі

В) 2 дії, 4 персонажі

Г) 1 дія, хор і солісти

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між елементом опери та його характеристикою:

Елемент	Характеристика
1. Оркестр	А. Символ внутрішнього світу героїв
2. Замок	Б. Психологічна дія без зовнішнього конфлікту
3. Сім дверей	В. Головний носій драматургії
4. Вокальні партії	Г. Етапи розкриття таємниці Синьої Борода

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для музичної мови опери «Замок герцога Синя Борода»?

(оберіть усі правильні відповіді)

- модальна ладовість
- симфонізована драматургія
- номерна структура
- лейтмотивна система
- активне використання угорського фольклору в цитатах

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Опера «Замок герцога Синя Борода» є прикладом _____ опери, де зовнішня дія мінімальна, а головна увага зосереджена на _____ конфлікті. Оркестр виконує роль _____, розкриваючи приховані емоції персонажів.

(можливі відповіді: психологічної, внутрішньому, симфонічного коментаря, драматургічного рушія)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Поясніть символічне значення образу семи дверей у драматургії опери. (5–7 речень)

- Б) симфонічний конфлікт тем
- В) зіставлення обрядових сцен
- Г) класична тричастинна форма

1.3. «Симфонія псалмів» Стравінського написана на тексти:

- А) латинських псалмів Біблії
- Б) слов'янських духовних гімнів
- В) григоріанських хоралів
- Г) старофранцузьких молитов

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між твором і стильовою характеристикою:

Твір	Характеристика
1. «Весна священна»	А. Аскетизм, стримана експресія, духовна зосередженість
2. «Симфонія псалмів»	Б. Поліритмія, акцентність, ритмічна агресія
3. Балетна драматургія	В. Монтажність, блокова форма
4. Хор у симфонії	Г. Інструментально-вокальний «об'єктний» підхід

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси є спільними для «Весни священної» та «Симфонії псалмів»?

(оберіть усі правильні відповіді)

- відмова від романтичної емоційності
- домінування ритму над мелодією
- використання класичної тональної гармонії
- об'єктивований, «позапсихологічний» характер образів
- імпровізаційність музичної мови

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

У «Весні священній» Стравінський застосовує принцип _____ форми, де музичні епізоди зіставляються за контрастом.

У «Симфонії псалмів» композитор відмовляється від романтичної симфонічності на користь _____ звучання та _____ виразності.

(можливі відповіді: монтажною, об'єктивного, аскетичної, культової)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Поясніть, у чому полягає принципова відмінність художньої ідеї «Весни священної» та «Симфонії псалмів».

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання (прослуховування)

6.1. Під час слухання фрагмента ви помічаєте:

регулярну пульсацію без емоційних хвиль,
стриману динаміку,
хоральний виклад,
відчуття відстороненості та сакральності.

Запитання:

Який із вивчених творів Ігоря Стравінського імовіріше звучить?

Назвіть дві музичні ознаки, що підтверджують ваш вибір.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують «Симфонію псалмів»:

- використання хору як драматичного персонажа
- відмова від віртуозної оркестровості
- домінування танцювальної ритміки
- звернення до духовної традиції Заходу
- експресіоністська загостреність

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому Стравінський у пізніших творах прагнув “очищення” музичної мови від романтичної суб’єктивності?

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 7.1.3 ФОЛЬКЛОРНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ТВОРЧОСТІ ВІКТОРА КОСЕНКА

I РІВЕНЬ - початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Фольклорні джерела у творчості В. Косенка проявляються насамперед через:

- А) пряме цитування обрядових пісень
- Б) стилізацію народнопісенних інтонацій

В) використання джазових ритмів

Г) серійну техніку

1.2. Який жанр найчастіше використовується В. Косенком для втілення фольклорних інтонацій?

А) симфонія

Б) камерна опера

В) фортепіанна мініатюра

Г) ораторія

1.3. Український фольклор у творах В. Косенка характеризується переважно як:

А) героїчно-епічний

Б) драматично-конфліктний

В) лірично-пісенний

Г) гротескно-іронічний

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між елементом музичної мови та його фольклорним джерелом у творчості В. Косенка:

Елемент

Характеристика

1. Мелодика

А. Пісенна кантиленність, плавний рух

2. Ритм

Б. Помірна, наближена до народного танцю

3. Гармонія

В. Модальні звороти, народні лади

4. Форма

Г. Мініатюрність, строфічність

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які ознаки характеризують фольклорні тенденції у творчості В. Косенка? (оберіть усі правильні відповіді)

пісенна інтонаційність

поліладовість і поліритмія

ліризм і камерність

жорстка ритмічна агресія

емоційна стриманість

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Фольклор у творчості В. Косенка не відтворюється буквально, а _____, зберігаючи _____ характер української пісні.

Композитор тяжіє до _____ жанрів і _____ форм.

(можливі відповіді: стилізується, ліричний, камерних, мініатюрних)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Поясніть, чому фортепіанна творчість В. Косенка вважається найбільш показовою для виявлення його фольклорних тенденцій.

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. У музичному фрагменті ви чуєте:
 плавну співучу мелодію,
 прозору фактуру,
 ладові інтонації, близькі до народної пісні,
 м'яку динаміку без різких контрастів.

Запитання:

Чи можна пов'язати цей фрагмент із творчістю В. Косенка?

Назвіть дві ознаки, що підтверджують відповідь.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що відповідають творчості В. Косенка:

- орієнтація на пісенний фольклор
- драматична експресія модернізму
- камерність музичного мислення
- домінування ритму над мелодією
- лірично-інтонаційна образність

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. У чому полягає відмінність між фольклоризмом В. Косенка та неофольклоризмом Б. Бартока?

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 7.1.4 ТВОРЧІСТЬ ЛЕВКА РЕВУЦЬКОГО. СИМФОНІЯ № 2. «ГРАЖИНА». ФОЛЬКЛОРНІ ТЕНДЕНЦІЇ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Основною особливістю фольклорних тенденцій у творчості Л. Ревуцького є:

- А) буквально цитування народних пісень
- Б) стилізація та симфонічне узагальнення фольклорних інтонацій
- В) використання серійної техніки
- Г) тяжіння до джазових ритмів

1.2. Симфонія № 2 Л. Ревуцького за жанровою природою є:

- А) програмною симфонією
- Б) неокласичною симфонією
- В) національно-епічною симфонією
- Г) камерною симфонією

1.3. Симфонічна поема «Гражина» написана за мотивами:

- А) української народної думи
- Б) поеми Адама Міцкевича
- В) літописних джерел Київської Русі
- Г) драми Лесі Українки

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між твором та провідною образною сферою:

Твір	Образна сфера
1. Симфонія № 2	А. Героїко-епічна, узагальнена
2. «Гражина»	Б. Драматично-лірична, сюжетна
3. Повільні частини	В. Лірично-пісенна
4. Фінали	Г. Народно-святкова

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характеризують фольклорні тенденції у Симфонії № 2 Л. Ревуцького?

(оберіть усі правильні відповіді)

- модально-ладове мислення
- поліладовість і поліритмія
- пісенна тематична основа
- серійна організація матеріалу
- епічна широта розвитку

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

У Симфонії № 2 Л. Ревуцького народнопісенні інтонації _____ і набувають _____ симфонічного розвитку. Композитор використовує _____ ладові структури та _____ тематичне розгортання.

(можливі відповіді: узагальнюються, масштабного, модальні, варіантно-варіаційне)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Поясніть, у чому полягає відмінність використання фольклору в Симфонії № 2 та симфонічній поемі «Гражина».
(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. У фрагменті симфонічного твору ви чуєте:
широку, розспівну тему,
поступове нарощення оркестрової фактури,
відчуття епічного узагальнення,
відсутність різких контрастів.

Запитання:

До якого твору Л. Ревуцького ймовірно належить цей фрагмент — Симфонія № 2 чи «Гражина»?

Назвіть дві музичні ознаки, що підтверджують відповідь.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на розпізнавання стильових ознак

7.1. Позначте твердження, що характеризують стиль Л. Ревуцького:

- епічність і монументальність мислення
- камерна ліричність як провідна риса
- симфонічне узагальнення фольклору
- домінування ритмічної агресії
- опора на українську пісенність

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому творчість Л. Ревуцького вважається важливим етапом формування українського симфонізму ХХ століття?
(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 7.1.5 ТВОРЧИСТЬ БОРИСА ЛЯТОШИНСЬКОГО. НЕОФОЛЬКЛОР І МОДЕРНІЗМ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Симфонія № 3 Б. Лятошинського за художнім змістом є:

- А) лірично-камерною
- Б) драматично-конфліктною
- В) програмно-описовою
- Г) жанрово-побутовою

1.2. Основна ідейна спрямованість Симфонії № 3 полягає у:

- А) зображенні народного свята
- Б) героїчному епосі
- В) осмисленні трагізму війни та боротьби
- Г) пейзажній ліриці

1.3. Хор «Тече вода в синє море» написаний на текст:

- А) народної пісні
- Б) Тараса Шевченка
- В) Лесі Українки
- Г) Івана Франка

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між твором та його стильовими рисами:

Твір	Характеристика
1. Симфонія № 3	А. Конфліктна драматургія, напружена гармонія
2. Хор «Тече вода в синє море»	Б. Узагальнений фольклорний мелос
3. Оркестрова мова симфонії	В. Експресивність, дисонантність
4. Хорова фактура	Г. Стримана, монументальна

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які ознаки неофольклору простежуються у Симфонії № 3?

(оберіть усі правильні відповіді)

- пряме цитування народних мелодій
- інтонаційне узагальнення фольклорних джерел
- ладово-модальне мислення
- танцювальна жанровість
- драматичний симфонічний розвиток

3.2. Для хору «Тече вода в синє море» характерне:

(оберіть усі правильні відповіді)

- близькість до народнопісенної інтонації
- камерно-ліричний характер
- експресіоністська загостреність
- стримана, монументальна фактура
- неокласична ясність форми

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

У Симфонії № 3 Б. Лятошинського фольклорні інтонації _____ у масштабний симфонічний конфлікт і поєднуються з _____ гармонічною мовою.

У хорі «Тече вода в синє море» фольклорний мелос _____, набуваючи _____ звучання.

(можливі відповіді: включаються, модерністською, узагальнюється, філософського)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Порівняйте втілення неофольклору в Симфонії № 3 та хорі «Тече вода в синє море».

На що спрямована увага композитора в кожному з цих творів?

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання (слухання)

6.1. Під час слухання фрагмента ви відчуваєте:

напружене наростання драматизму,
контрастні тематичні зіставлення,
складну дисонантну гармонію.

Запитання:

До якого твору Лятошинського ймовірно належить фрагмент?

Назвіть дві ознаки, що підтверджують відповідь.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на стильове розрізнення

7.1. Позначте твердження, які одночасно стосуються Симфонії № 3 та хору «Тече вода в синє море»:

- неофольклорне мислення
- романтична ідеалізація образів
- модерністська гармонічна мова
- буквальне цитування фольклору
- філософська узагальненість

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому звернення до фольклорних інтонацій у таких різних жанрах (симфонія і хор) було важливим для художньої концепції Б. Лятошинського?
(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 7.1.6 УЗАГАЛЬНЕННЯ ЗА ТЕМОЮ НЕОФОЛЬКЛОРНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ТВОРЧОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ТА УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ: Б. БАРТОК, І. СТРАВІНСЬКИЙ, В. КОСЕНКО, Л. РЕВУЦЬКИЙ, Б. ЛЯТОШИНСЬКИЙ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Неофольклоризм у музиці ХХ століття характеризується:

- А) буквальним цитуванням народних мелодій
- Б) стилізацією фольклорних інтонацій сучасними композиторськими засобами
- В) відмовою від народних джерел
- Г) використанням лише академічних форм

1.2. Який композитор систематично займався польовими фольклорними експедиціями та науковим записом народної музики?

- А) І. Стравінський
- Б) Л. Ревуцький
- В) Б. Барток
- Г) В. Косенко

1.3. Який твір І. Стравінського є яскравим прикладом неофольклоризму?

- А) «Жар-птиця»
- Б) «Весна священна»
- В) «Симфонія псалмів»
- Г) «Пульчинелла»

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між композитором та характеристикою його неофольклорного стилю:

Композитор	Характеристика
1. Б. Барток	А. Синтез українського фольклору з модерністською гармонією
2. В. Косенко	Б. Ритмічна архаїка, обрядовість, примітивістська образність

Композитор	Характеристика
3. Л. Ревуцький	В. Науковий підхід до фольклору, модальна система
4. Б. Лятошинський	Г. Лірична обробка народнопісенних інтонацій

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси є спільними для неофольклорної творчості Б. Бартока та І. Стравінського?

(оберіть усі правильні варіанти)

- використання асиметричних метроритмів
- звернення до обрядових пластів фольклору
- тонально-функціональна гармонія
- примітивізація музичної мови
- цитування народних пісень у первісному вигляді

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Неофольклоризм відрізняється від романтичного фольклоризму тим, що композитори ХХ століття _____ (не копіюють / переосмислюють) народну музику, використовуючи _____, _____ та _____ засоби музичної виразності.

(можливі відповіді: модальні лади, поліладовість, складну ритміку, поліритмію, дисонансну гармонію)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу (коротка відповідь)

5.1. Поясніть, у чому полягає відмінність неофольклорних тенденцій у творчості українських композиторів (Косенко, Ревуцький, Лятошинський) від західноєвропейських (Барток, Стравінський).

(5–7 речень)

6. Завдання на музично-стильовий аналіз (ситуативне)

6.1. Уявіть, що у творі використано:

остинатний ритм,
ладові структури, наближені до народних,
жорстку, енергійну ритміку,
образ ритуального дійства.

Запитання:

Якого з вивчених композиторів найімовірніше можна назвати автором такого твору?

Обґрунтуйте відповідь, навівши не менше двох аргументів.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест-порівняння

7.1. Позначте твердження, які стосуються творчості Б. Лятошинського:

- драматизм образів
- примітивістська ритміка
- глибокий зв'язок з українською пісенністю
- перевага неокласичних форм
- експресивна гармонічна мова

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому, на вашу думку, звернення до фольклору стало важливим джерелом оновлення музичної мови ХХ століття?

(коротка письмова відповідь)

ТЕМА 7.2 «ФРАНЦУЗЬКА ШІСТКА»:

А. ОНЕГГЕР, Д. МІЙО, Ф. ПУЛЕНК

ТЕСТ 7.2.1 ФРАНЦУЗЬКА ШІСТКА. ІСТОРИЧНИЙ КОНТЕКСТ ТА ТВОРЧІ ЗАСАДИ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Назва «Французька шістка» з'явилася:

- А) як самоназва композиторів
- Б) у критичній статті Анрі Колле
- В) у маніфесті Ж. Кокто
- Г) у програмі концерту

1.2. До складу «Французької шістки» не входив:

- А) Артюр Онеггер
- Б) Жорж Орик
- В) Моріс Равель
- Г) Франсіс Пуленк

1.3. Історичний період формування «Французької шістки» пов'язаний з:

- А) кінцем ХІХ століття
- Б) Першою світовою війною та повоєнними роками
- В) Другою світовою війною
- Г) епохою Просвітництва

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між композитором та характерною рисою стилю:

Композитор	Характеристика
1. Ф. Пуленк	А. Ліризм, іронія, мелодична виразність
2. А. Онеггер	Б. Драматизм, симфонічне мислення
3. Д. Мійо	В. Політональність, експеримент
4. Ж. Орик	Г. Театральність, гротеск

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які ідеї були спільними творчими засадами «Французької шістки»?

(оберіть усі правильні відповіді)

- відмова від вагнерівського романтизму
- протидія імпресіонізму К. Дебюссі
- прагнення до простоти й ясності музичної мови
- звернення до побутових і міських жанрів
- єдність стилю всіх учасників

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Естетика «Французької шістки» формувалася під впливом ідей _____ та прагнула до _____ музичної мови, протиставляючи себе як пізньому романтизму, так і _____.

(можливі відповіді: Жана Кокто, простоти й ясності, імпресіонізму)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Поясніть, чому «Французьку шістку» не можна вважати єдиною стильовою школою, попри спільні програмні засади.

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання

6.1. Ви слухаєте музичний фрагмент, у якому: відчувається іронія та легкість, проста, прозора фактура,

В) симфонічною поемою (рухом)

Г) увертюрою

1.3. Образною основою «Пасифіка 231» є:

А) міфологічний сюжет

Б) індустріальний образ локомотива

В) історична подія

Г) пейзажна картина

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між твором та його провідними рисами:

Твір	Характеристика
1. «Пасифік 231»	А. Моторика, механічний рух
2. Симфонії Онегера	Б. Драматизм і конфлікт
3. Оркестрова мова	В. Щільна фактура, мідні тембри
4. Тематичний розвиток	Г. Симфонічна логіка

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характеризують стиль А. Онегера?

(оберіть усі правильні відповіді)

- тяжіння до симфонізму
- декоративний імпресіонізм
- драматична напруженість
- культ механічного руху
- іронічна легкість

3.2. Для «Пасифіка 231» характерне:

(оберіть усі правильні відповіді)

- програмність без літературного сюжету
- поступове наростання енергії
- лірична кантилена
- ритмічна остинатність
- танцювальна жанровість

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

У «Пасифіку 231» Онеггер використовує принцип _____ розвитку, створюючи ілюзію прискорення руху.

У симфоніях композитора домінує _____ драматургія та _____ мислення.

(можливі відповіді: моторного, конфліктна, симфонічне)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Поясніть, у чому полягає відмінність художнього мислення Онеггера у «Пасифіку 231» та в його симфоніях.

(5–7 речень)

1.1. Даріус Мійо є представником:

- А) німецького експресіонізму
- Б) французького імпресіонізму
- В) «Французької шістки»
- Г) неокласицизму Стравінського

1.2. Сюїта «Скарамуш» спочатку була написана для:

- А) симфонічного оркестру
- Б) двох фортепіано
- В) камерного ансамблю
- Г) балету

1.3. Балет «Бик на даху» за характером є:

- А) трагедією
- Б) гротесковою фарс-комедією
- В) героїчним епосом
- Г) ліричною поемою

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між твором та його стильовими рисами:

Твір	Характеристика
1. «Скарамуш»	А. Яскрава ритміка, танцювальність
2. «Бик на даху»	Б. Гротеск, театральність
3. Мелодика	В. Латиноамериканські інтонації
4. Гармонія	Г. Політональність

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для стилю Д. Мійо?

(оберіть усі правильні відповіді)

- політональність
- серійна техніка
- тяжіння до танцювальності
- іронія й гумор
- драматична напруженість

3.2. Для сюїти «Скарамуш» характерне:

(оберіть усі правильні відповіді)

- легкість і моторність
- імпровізаційність
- сувора поліфонія
- джазові й бразильські ритми
- монументальність

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

У балеті «Бик на даху» Д. Мійо використовує _____ інтонації та _____ ритми, створюючи атмосферу _____ і театральної гри.
(можливі відповіді: бразильські, танцювальні, гротеску)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Порівняйте художній характер «Скарамуша» та балету «Бик на даху». У чому полягає спільність і відмінність їхньої образності?

(5–7 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання (слухання)

6.1. Під час слухання фрагмента ви чуєте:

яскраву танцювальну ритміку,
просту мелодику,
іронічний настрій,
несподівані гармонічні зіставлення.

Запитання:

До якого твору Мійо ймовірніше належить цей фрагмент?

Назвіть дві музичні ознаки, що підтверджують відповідь.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на стильове розпізнавання

7.1. Позначте твердження, що характеризують творчість Д. Мійо:

- політональне мислення
- тяжіння до сакральної музики
- ігровий, театральний характер
- ліричний романтизм
- звернення до позаєвропейських традицій

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому музика Д. Мійо вважається однією з найбільш «життєрадісних» у межах «Французької шістки»?

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 7.2.4 ТВОРЧИСТЬ ФРАНСІСА ПУЛЕНКА. МОНООПЕРА «ЛЮДСЬКИЙ ГОЛОС»

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Франсіс Пуленк був учасником:

- А) «Молодої Франції»
- Б) «Французької шістки»
- В) «Паризького авангарду»
- Г) Другої віденської школи

1.2. Лібрето моноопери «Людський голос» створене за п'єсою:

- А) Поля Клоделя
- Б) Жана Кокто
- В) Моріса Метерлінка
- Г) Жана Ануя

1.3. Жанр твору «Людський голос» визначається як:

- А) камерна опера
- Б) кантата
- В) моноопера
- Г) вокальний цикл

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між елементом та його характеристикою:

Елемент	Характеристика
1. Вокальна партія	А. Розмовна інтонаційність
2. Оркестр	Б. Психологічний коментар
3. Драматургія	В. Безперервний монолог
4. Фактура	Г. Камерність

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для стилю Ф. Пуленка?

(оберіть усі правильні відповіді)

- поєднання простоти й вишуканості
- серійна техніка
- контрастність настроїв
- щирий ліризм
- конструктивний раціоналізм

3.2. Для моноопери «Людський голос» характерне:

(оберіть усі правильні відповіді)

- відсутність традиційних арій
- психологічна заглибленість
- зовнішня театральна дія

інтонаційна наближеність до мовлення

комічна образність

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

У моноопері «Людський голос» драматургія вибудовується як _____
 монолог, у якому вокальна партія тяжіє до _____ інтонацій, а оркестр
 виконує роль _____ коментатора.

(можливі відповіді: безперервний, розмовних, психологічного)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Розкрийте особливості психологічної драматургії моноопери «Людський голос».

Як музичні засоби допомагають передати внутрішній стан героїні?

(6–8 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання (слухання)

6.1. Під час слухання фрагмента ви чуєте:

змінну метроритміку,
 інтонації мовлення,
 прозору оркестровку,
 часті динамічні нюанси.

Запитання:

До якого твору Ф. Пуленка належить цей фрагмент?

Назвіть дві музичні ознаки, що підтверджують відповідь.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на стильове розпізнавання

7.1. Позначте твердження, що характеризують творчість Ф. Пуленка:

- ліризм і щирість вислову
- тяжіння до машинної образності
- поєднання сакрального й світського
- іронічна гра формами
- відмова від емоційності

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому моноопера «Людський голос» вважається однією з найглибших психологічних музичних драм ХХ століття?

(коротка письмова відповідь)

- архаїзація музичної мови
- складна хроматична гармонія
- провідна роль ритму
- остинатні формули
- камерність мислення

3.2. Для «Carmina Burana» характерне:

(оберіть усі правильні відповіді)

- проста, формульна мелодика
- домінування поліфонії
- контрастні хорові маси
- сценічність і театральність
- психологічний індивідуалізм

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

У кантаті «Carmina Burana» Орф свідомо звертається до _____ стилістики, використовуючи _____ ритмічні формули та _____ мелодику.

(можливі відповіді: архаїчної, остинатні, формульну)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Поясніть, чому «Carmina Burana» називають не просто кантатою, а сценічним дійством.

Які музичні засоби створюють ефект ритуалу?

(6–8 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання (слухання)

6.1. Під час слухання фрагмента ви відчуваєте:

масивне хорове звучання,
ритмічну остинатність,
різкі динамічні контрасти,
відсутність ліричної деталізації.

Запитання:

До якого розділу «Carmina Burana» належить цей фрагмент?

Назвіть дві музичні ознаки, що підтверджують відповідь.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на стильове розпізнавання

Елемент	Характеристика
1. Прелюдія	А. Вступ і підсумок
2. Фуґи	Б. Контрапунктичний розвиток
3. Інтерлюдії	В. Тональний перехід
4. Постлюдія	Г. Дзеркальне відображення прелюдії

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для стилю П. Хіндемита?

(оберіть усі правильні відповіді)

- поліфонічне мислення
- тяжіння до тонального центру
- імпресіоністична розмитість
- раціональність і конструктивність
- культ спонтанної імпровізації

3.2. Для циклу «Ludus Tonalis» характерне:

(оберіть усі правильні відповіді)

- сувора організація форми
- відмова від тональності
- чергування прелюдій, фуг та інтерлюдій
- системність гармонічного мислення
- програмна образність

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

У «Ludus Tonalis» Хіндемیت створює _____ цикл, побудований на принципах _____ мислення, де тональність осмислюється як _____ система.

(можливі відповіді: цілісний, поліфонічного, функціональна)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Поясніть, у чому полягає новаторство «Ludus Tonalis» у порівнянні з бароковими поліфонічними циклами.

(6–8 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання (слухання)

6.1. Під час слухання фрагмента ви помічаєте:

чітку поліфонічну фактуру,
логічний тематичний розвиток,
відчутний тональний центр,

В) джаз

Г) хорал

1.3. Яке місто стало головним осередком музичного життя США у першій половині ХХ століття?

А) Бостон

Б) Чикаго

В) Нью-Йорк

Г) Сан-Франциско

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між явищем та його характеристикою:

Явище

Характеристика

1. Джаз

А. Імпровізація, синкопи

2. Блюз

Б. 12-тактовна форма, виразна меланхолія

3. Мюзикл

В. Синтез музики, театру й танцю

4. Академічна музика США

Г. Пошук національного стилю

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для музичної культури Америки першої половини ХХ століття?

(оберіть усі правильні відповіді)

- активний розвиток джазу
- ізоляція від європейських впливів
- поєднання масової та академічної музики
- експеримент із формою та гармонією
- домінування серійної техніки

3.2. Для джазу цього періоду характерне:

(оберіть усі правильні відповіді)

- імпровізаційність
- чітка фіксація партитури
- синкопована ритміка
- блюзові інтонації
- строга поліфонія

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Музична культура США першої половини ХХ століття розвивається як _____ різних традицій: _____ музики та _____ культури, що сприяє формуванню _____ стилю.

(можливі відповіді: синтез; європейської академічної; афроамериканської; національного)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Поясніть, у чому полягає роль джазу у формуванні музичної культури Америки першої половини ХХ століття.

Як джаз вплинув на академічну музику?
(6–8 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання (слухання)

6.1. Під час слухання музичного фрагмента ви чуєте:
синкоповану ритміку,
імпровізаційний характер,
діалог інструментів,
блюзові інтонації.

Запитання:

До якого напрямку американської музики належить цей фрагмент?
Назвіть дві ознаки, що підтверджують відповідь.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на узагальнення

7.1. Позначте твердження, що правильно характеризують музичну культуру Америки першої половини ХХ століття:

- формування національної музичної ідентичності
- тісний зв'язок з масовою культурою
- повна відмова від європейської спадщини
- взаємодія джазу й академічної музики
- домінування лише симфонічних жанрів

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому музичну культуру США першої половини ХХ століття вважають однією з найбільш динамічних і впливових у світовому музичному процесі?
(коротка письмова відповідь)

**ТЕСТ 7.4.2 ТВОРЧИСТЬ КОМПОЗИТОРІВ США: Ч. АЙВЗ – С. БАРБЕР
– ДЖ. ГЕРШВІН**

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Чарльз Айвз відомий передусім як композитор:

- А) романтичної опери
- Б) експериментального модернізму
- В) неокласичної симфонії
- Г) мінімалізму

1.2. Семюел Барбер найбільш відомий широкому загалу завдяки твору:

- А) «Рапсодія в блюзових тонах»
- Б) «Adagio for Strings»
- В) «Американець у Парижі»
- Г) «Concord Sonata»

1.3. Джордж Гершвін поєднав у своїй творчості:

- А) серіалізм і додекафонію
- Б) джаз і академічну традицію
- В) електронну музику й фольклор
- Г) імпресіонізм і експресіонізм

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між композитором та характерною рисою стилю:

Композитор	Характеристика
1. Ч. Айвз	А. Полістилістика, експеримент
2. С. Барбер	Б. Ліризм, неоромантизм
3. Дж. Гершвін	В. Джазова синтезація
4. Музичне мислення	Г. Американська ідентичність

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для творчості Ч. Айвза?

(оберіть усі правильні відповіді)

- поліфонія шарів
- цитування гімнів і маршів
- сувора класична форма
- експерименти з тональністю
- джазова ритміка

3.2. Для стилю Семюела Барбера характерне:

(оберіть усі правильні відповіді)

- неоромантичний ліризм
- емоційна стриманість
- експериментальна сонорика
- співуча мелодика
- серійна техніка

3.3. У творчості Дж. Гершвіна важливу роль відіграє:

(оберіть усі правильні відповіді)

- джаз
- блюзові інтонації
- політональність Айвза
- міська культура
- серійна композиція

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Американська музика ХХ століття формується на перетині _____ традиції та _____ культури.

Ч. Айвз тяжіє до _____ експерименту, С. Барбер — до _____ ліризму, а Дж. Гершвін — до _____ синтезу.

(можливі відповіді: європейської, популярної; авангардного; неоромантичного; джазового)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Порівняйте підходи Ч. Айвза та Дж. Гершвіна до формування «американського стилю».

У чому полягає принципова різниця їхніх естетик?

(6–8 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання (слухання)

6.1. Під час слухання фрагмента ви чуєте:

співучу мелодію,
повільний темп,
м'яку гармонію,
виразну емоційність.

Запитання:

До якого композитора найімовірніше належить цей фрагмент?

Назвіть дві музичні ознаки, що підтверджують відповідь.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на стильове розпізнавання

7.1. Позначте твердження, що характеризують американську музику ХХ століття:

- синтез академічної та популярної музики
- повна ізоляція від європейських традицій
- експеримент і новаторство
- домінування серіалізму
- формування національної ідентичності

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому творчість Ч. Айвза, С. Барбера та Дж. Гершвіна разом демонструє різні шляхи становлення американської композиторської школи?

(коротка письмова відповідь)

ТЕМА 7.4.3 ТВОРЧІСТЬ ДЖОРДЖА ГЕРШВІНА. «РАПСОДІЯ У СТИЛІ БЛЮЗ». ОПЕРА «ПОРГІ ТА БЕСС»

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Джордж Гершвін увійшов в історію музики як композитор, що:

- А) відмовився від популярних жанрів
- Б) поєднав джаз із академічною музикою
- В) працював виключно в оперному жанрі
- Г) належав до серійного авангарду

1.2. «Рапсодія у стилі блюз» була створена для:

- А) симфонічного оркестру
- Б) фортепіано з оркестром
- В) джаз-бенду
- Г) камерного ансамблю

1.3. Опера «Поргі та Бесс» за жанровим визначенням композитора є:

- А) оперою-буф
- Б) мюзиклом
- В) народною оперою
- Г) кантатою

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між твором та його характерними рисами:

Твір	Характеристика
1. «Рапсодія у стилі блюз»	А. Джазова імпровізаційність
2. «Поргі та Бесс»	Б. Синтез опери, джазу і фольклору
3. Мелодика	В. Блюзові інтонації

Твір	Характеристика
4. Ритміка	Г. Синкопи, свінг

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для стилю Дж. Гершвіна?

(оберіть усі правильні відповіді)

- джазові та блюзові інтонації
- серійна техніка
- яскрава ритмічність
- лірична мелодика
- відмова від тональності

3.2. Для «Рапсодії у стилі блюз» характерне:

(оберіть усі правильні відповіді)

- вільна форма
- контрастні епізоди
- сувора сонатна форма
- яскраве фортепіанне соло
- хорові сцени

3.3. В опері «Поргі та Бесс» важливу роль відіграють:

(оберіть усі правильні відповіді)

- духовні гімни (спірічуелс)
- блюз
- народно-побутові сцени
- серійна драматургія
- архаїчний ритуал

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

У творчості Дж. Гершвіна формується _____ американський стиль, заснований на синтезі _____ музики та _____ традиції.

«Рапсодія у стилі блюз» демонструє _____ форму, а опера «Поргі та Бесс» — _____ оперну драматургію.

(можливі відповіді: національний; джазової; академічної; вільну; народну)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Поясніть, чому «Поргі та Бесс» вважається унікальним явищем в історії оперного жанру ХХ століття.

Які риси зближують її з народною музичною традицією США?

(6–8 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання (слухання)

6.1. Під час слухання фрагмента ви чуєте:

сольну партію фортепіано,
синкоповану ритміку,
блюзові інтонації,
оркестрові репліки.

Запитання:

До якого твору Дж. Гершвіна належить цей фрагмент?

Назвіть дві музичні ознаки, що підтверджують відповідь.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на стильове узагальнення

7.1. Позначте твердження, що характеризують значення творчості Дж.

Гершвіна:

- формування американської національної музики
- відокремлення джазу від академічної традиції
- інтеграція масової культури в «високе» мистецтво
- заперечення оперного жанру
- популяризація джазу в академічних формах

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чому творчість Дж. Гершвіна стала важливим кроком у світовому музичному процесі ХХ століття?

(коротка письмова відповідь)

ТЕМА 8

**8.1 СУЧАСНІ КОМПОЗИЦІЙНІ ТЕХНІКИ ХХ СТ. Е. ВАРЕЗ,
Д. ЛІГЕТІ, Д. КЕЙДЖ, П. БУЛЕЗ, С. РАЙХ, Я. КСЕНАКІС**

ТЕМА 8.1.1 ТЕХНІКИ КОМПОЗИЦІЇ ХХ СТОЛІТТЯ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Додекафонія як техніка композиції була розроблена:

А) І. Стравінським

- Б) А. Шенбергом
- В) К. Орфом
- Г) П. Хіндемітом

1.2. Політональність означає:

- А) використання лише одного тонального центру
- Б) одночасне поєднання кількох тональностей
- В) повну відмову від тональності
- Г) імпровізаційний підхід

1.3. Алеаторика передбачає:

- А) сувору математичну організацію
- Б) випадковість або свободу виконавського вибору
- В) цитування фольклору
- Г) використання електроніки

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між технікою та її характеристикою:

Техніка	Характеристика
1. Додекафонія	А. Серія з 12 звуків
2. Полістилістика	Б. Поєднання різних стилів
3. Мінімалізм	В. Репетитивність
4. Алеаторика	Г. Елемент випадковості

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які техніки композиції виникли у ХХ столітті?

(оберіть усі правильні відповіді)

- додекафонія
- сонатна форма
- політональність
- алеаторика
- барокова фуга

3.2. Для мінімалізму характерне:

(оберіть усі правильні відповіді)

- повторюваність структур
- повільні зміни матеріалу
- складна хроматична гармонія
- медитативність
- імпровізаційна свобода

3.3. Полістилістика передбачає:

(оберіть усі правильні відповіді)

- одночасне існування різних стилів
- цитування та алюзії
- стильову «чистоту»
- іронічний ефект
- повну відмову від традиції

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

У ХХ столітті композитори активно шукали нові _____ організації музичного матеріалу.

Додекафонія базується на _____, алеаторика вводить елемент _____, а мінімалізм спирається на _____ структур.

(можливі відповіді: принципи; серії; випадковості; повторюваність)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Поясніть, чому поява нових технік композиції у ХХ столітті була закономірною.

Які історичні та художні чинники цьому сприяли?

(6–8 речень)

6. Ситуативне аналітичне завдання (слухання)

6.1. Під час слухання фрагмента ви помічаєте:

відсутність тонального центру,

рівноправність усіх 12 звуків,

сувору організацію матеріалу.

Запитання:

Яку техніку композиції тут використано?

Назвіть дві ознаки, що підтверджують відповідь.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Тест на узагальнення

7.1. Позначте твердження, що характеризують композиційні пошуки ХХ століття:

- розширення меж музичної мови
- повна відмова від минулого досвіду
- експеримент і новаторство
- співіснування різних технік
- єдина домінантна система

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Яка з технік композиції ХХ століття, на вашу думку, найбільше вплинула на подальший розвиток музики і чому?

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 8.1.2 ТЕХНІКИ КОМПОЗИЦІЇ ХХ СТОЛІТТЯ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Тест з вибором однієї правильної відповіді

Яка техніка ґрунтується на рівноправності всіх 12 звуків хроматичної гами?

- а) модальність
- б) додекафонія
- в) імпресіонізм
- г) мінімалізм

Засновником додекафонної техніки є:

- а) Клод Дебюссі
- б) Ігор Стравінський
- в) Арнольд Шенберг
- г) Пауль Гіндеміт

Яка техніка пов'язана з використанням повторюваних ритмічних і мелодичних формул?

- а) алеаторика
- б) серіалізм
- в) мінімалізм
- г) сонористика

2. Який принцип є основою додекафонної техніки?

- а) підпорядкування музичного матеріалу тональному центру
- б) використання народних ладів і ритмів
- в) рівноправне використання всіх 12 звуків хроматичної гами
- г) імпровізаційна свобода виконавця

3. Так / Ні

Познач правильність тверджень:

- Серіалізм розвиває принципи додекафонії
- Сонористика зосереджена на тембровій якості звуку
- Мінімалізм виник у ХІХ столітті

II. РІВЕНЬ – середній

4. Множинний вибір (декілька правильних відповідей)

Які риси характерні для алеаторики?

- елемент випадковості
- строгий порядок серій
- свобода виконавця

повна тональна визначеність

5. Заповни пропуски

У серіалізмі серія може охоплювати не лише висоти звуків, а й _____,
_____.

Техніка композиції ХХ століття, що зосереджується на темброво-звукових масах, кластерах і нетрадиційних способах звуковидобування, називається _____.

6. Коротка відповідь

У чому полягає головна відмінність між додекафонією та вільною атональністю?

Назви одного композитора-авангардиста ХХ століття та приклад його твору.

III. РІВЕНЬ – достатній

7. Аналітичне завдання (зроби коротку письмову відповідь або таблицю)

Порівняй серіалізм і мінімалізм за такими критеріями:

організація музичного матеріалу

роль часу

сприйняття слухачем

8. Завдання з музичним прикладом (без нот)

Опиши, які композиційні техніки ХХ століття можуть бути використані в творі з такими характеристиками:

відсутність тонального центру

використання кластерів

нерегулярний ритм

нетрадиційні прийоми гри

IV РІВЕНЬ – ВИСОКИЙ

9. Творче завдання

Запропонуй ідею короткої п'єси (1–2 хв), використовуючи одну техніку ХХ століття:

назва техніки

принцип організації матеріалу

склад виконавців

ТЕМА 8.2 ФРАНЦУЗЬКА ТА ІТАЛІЙСЬКА КОМПОЗИТОРСЬКІ ШКОЛИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ (О. МЕССІАН, Л. БЕРІО)

ТЕСТ 8.2.1 ФРАНЦУЗЬКА КОМПОЗИТОРСЬКА ШКОЛА II ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ. ТВОРЧІСТЬ ОЛІВ'Є МЕССІАНА

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Олів'є Месіан є представником:

- А) французького музичного авангарду початку ХХ ст.
- Б) французької композиторської школи II половини ХХ ст.
- В) німецького серіалізму
- Г) американського мінімалізму

1.2. Який чинник не є визначальним для стилю О. Месіана?

- А) релігійність і духовна символіка
- Б) пташиний спів
- В) джазова імпровізація
- Г) модальні лади обмеженої транспозиції

1.3. Термін «лади обмеженої транспозиції» означає:

- А) лади народної музики
- Б) лади з обмеженою кількістю транспозицій
- В) серійний принцип
- Г) пентатоніку

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між поняттям та його змістом:

Поняття	Характеристика
1. Лади обмеженої транспозиції	А. Симетричні звукоряди
2. Нереторичний ритм	Б. Незворотний ритм
3. Пташиний спів	В. Натуралістичне джерело тематизму
4. Колористична гармонія	Г. Звукова барва як головний елемент

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для творчості О. Месіана?

(оберіть усі правильні відповіді)

- релігійна символіка
- інтерес до серійної техніки Шенберга
- використання пташиного співу
- кольорове мислення
- програмність

3.2. Для ритмічної організації музики Месіана властиві:

(оберіть усі правильні відповіді)

- нереторичні (незворотні) ритми
- індійські ритмічні формули
- класична періодичність
- асиметрія
- метрична стабільність

3.3. Впливи на творчість О. Месіана:

(оберіть усі правильні відповіді)

- католицька теологія
- східні культури
- французький імпресіонізм
- неокласицизм
- електронна музика

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Творчість О. Месіана поєднує глибоку _____ тематику, інтерес до _____ співу, використання _____ обмеженої транспозиції та оригінальну _____ організацію.

(можливі варіанти: духовну; пташиного; ладів; ритмічну)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Поясніть, чому Олів'є Месіана вважають ключовою фігурою французької композиторської школи II половини XX століття.

Яким чином його стиль вплинув на наступні покоління композиторів?

(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (робота зі слуханням)

6.1. Під час слухання фрагмента ви помічаєте:

несталу метричну організацію,

яскраву темброву палітру,

мелодичні формули, що імітують природні звуки.

Запитання:

Які стильові ознаки творчості Месіана тут проявляються?

Назвіть дві техніки або прийоми, характерні для композитора.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Узагальнювальний тест

7.1. Позначте твердження, що відповідають естетиці французької композиторської школи II половини XX ст.:

- увага до тембру і звучання
- домінування серійної техніки
- індивідуальні авторські системи
- духовно-філософська проблематика
- повернення до класичної форми

8. Рефлексивне завдання

8.1. Який аспект творчості О. Месіана (ритм, гармонія, тембр, символіка) є для вас найцікавішим? Поясніть чому.

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 8.2.2 ІТАЛІЙСЬКА КОМПОЗИТОРСЬКА ШКОЛА ХХ СТОЛІТТЯ. ТВОРЧІСТЬ ЛУЧАНО БЕРІО

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Лучано Беріо є представником:

- А) італійського неокласицизму
- Б) італійської композиторської школи ХХ століття
- В) німецької серійної школи
- Г) американського мінімалізму

1.2. Який напрям найбільше пов'язаний з творчістю Л. Беріо?

- А) веризм
- Б) серіалізм і постсеріалізм
- В) романтизм
- Г) мінімалізм

1.3. Особливістю стилю Беріо є:

- А) сувора класична форма
- Б) використання голосу як тембрового інструмента
- В) орієнтація на фольклор Італії
- Г) традиційна гармонія

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між твором та його особливістю:

Твір	Характеристика
1. Sequenza III	А. Експеримент з вокальною артикуляцією
2. Sinfonia	Б. Полістилістика, цитатність
3. Thema (Omaggio a Joyce)	В. Електронна обробка голосу
4. Sequenza (цикл)	Г. Розширені виконавські техніки

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси притаманні творчості Л. Беріо?

(оберіть усі правильні відповіді)

- експеримент із тембром
- цитування та інтертекстуальність
- суворя додекафонія
- увага до мовлення і голосу
- поєднання електроніки й акустики

3.2. Цикл *Sequenza* демонструє:
(оберіть усі правильні відповіді)

- сольне віртуозне мислення
- розширення виконавських можливостей
- традиційні жанрові моделі
- нові звуковидобувні прийоми
- фольклорну стилізацію

3.3. Полістилістика у *Sinfonia* Беріо проявляється через:
(оберіть усі правильні відповіді)

- цитати з Малера
- поєднання різних історичних стилів
- драматургію текстів С. Беккета
- однорідну фактуру
- монтажний принцип

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Творчість Л. Беріо поєднує _____ мислення, активне використання _____, експерименти з _____ та принцип _____ у формоутворенні.

(можливі варіанти: постсерійне; голосу; тембром; монтажу)

ІІІ. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Поясніть, у чому полягає новаторство Лучано Беріо у трактуванні голосу та музичної форми.

Яке значення має його творчість для європейської музики другої половини ХХ століття?

(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (слухання)

6.1. Під час слухання фрагмента ви помічаєте:

фрагментарність форми,
мовленнєві інтонації,
поєднання вокальних і шумових ефектів.

В) хоральність

Г) алеаторика

1.3. Танго як жанр сформувався переважно в:

А) Мексиці

Б) Бразилії

В) Аргентині та Уругваї

Г) Кубі

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між жанром та країною походження:

Жанр	Країна
1. Самба	А. Куба
2. Танго	Б. Бразилія
3. Румба	В. Аргентина
4. Сон	Г. Мексика

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для музики Латинської Америки?

(оберіть усі правильні відповіді)

- яскраво виражена ритмічність
- імпровізаційність
- тісний зв'язок із танцем
- домінування суворих класичних форм
- використання ударних інструментів

3.2. Фольклорні джерела латиноамериканської музики включають:

(оберіть усі правильні відповіді)

- індіанські обрядові наспіви
- африканські ритмічні моделі
- григоріанський хорал
- іспанські та португальські танці
- середньовічну європейську поліфонію

3.3. Танго характеризується такими ознаками:

(оберіть усі правильні відповіді)

- драматичною експресією
- чітким ритмічним пульсом
- соціальною та побутовою тематикою
- повною відмовою від вокалу
- камерністю та інтимністю

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Музична культура Латинської Америки ґрунтується на синтезі _____, _____ та _____ традицій і вирізняється провідною роллю _____.

(можливі варіанти: європейських; африканських; індіанських; ритму)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Поясніть, яку роль відіграє ритм у музиці Латинської Америки. Як він впливає на характер, емоційність і зв'язок музики з танцем? (6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (слухання)

6.1. Під час слухання музичного фрагмента ви помічаєте: чіткий синкопований ритм, повторювані ритмічні формули, тісний зв'язок із танцювальними рухами.

Запитання:

До якої жанрової сфери можна віднести цей твір?

Назвіть дві характерні ознаки музичної культури Латинської Америки, що тут проявляються.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Узагальнювальний тест

7.1. Позначте твердження, що відповідають музичній культурі Латинської Америки:

- синтез різних культурних традицій
- провідна роль танцю
- відсутність професійної композиторської школи
- активний вплив на джаз і популярну музику
- домінування оперних жанрів

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Який жанр або композитор Латинської Америки (наприклад, Ейтор Вілла-Лобос чи Астор П'яццолла) справив на вас найбільше враження і чому? (коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 8.3.2 ЕЙТОР ВІЛА-ЛОБОС ТА ЙОГО БОРОТЬБА ЗА НАЦІОНАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Ейтор Віла-Лобос є представником:

- А) аргентинської композиторської школи
- Б) бразильської національної композиторської школи
- В) іспанського музичного модернізму
- Г) французького імпресіонізму

1.2. Основною ідеєю творчості Віла-Лобоса було:

- А) наслідування європейського романтизму
- Б) відродження барокових форм
- В) створення національного мистецтва Бразилії
- Г) розвиток серіалізму

1.3. Який цикл є центральним у зрілій творчості композитора?

- А) Choros
- Б) Estudos
- В) Vachianas Brasileiras
- Г) Sinfonias

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між явищем та його характеристикою:

Поняття	Характеристика
1. Музичні орфеони	А. Синтез барокових форм і бразильського фольклору
2. Vachianas Brasileiras	Б. Масові музичні дійства
3. Національне мистецтво	В. Звернення до фольклорних джерел
4. Неокласицизм	Г. Оновлення традиційних форм

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Музичні орфеони Віла-Лобоса характеризуються:

(оберіть усі правильні відповіді)

- участю багатотисячних хорів
- камерним характером
- поєднанням хору та оркестру
- виховною та національною спрямованістю
- абстрактною серійною мовою

3.2. Vachianas Brasileiras є прикладом:

(оберіть усі правильні відповіді)

- неокласицизму
- синтезу барокових форм і національного фольклору
- авангардного експерименту

- поєднання європейської та позаєвропейських традицій
- програмної симфонії

3.3. Національний стиль Віла-Лобоса формується завдяки:
(оберіть усі правильні відповіді)

- використанню бразильського фольклору
- залученню негритянських ритмів
- індіанським інтонаціям
- строгому дотриманню європейських канонів
- синтезу різних культурних пластів

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Vachianas Brasileiras Віла-Лобоса є прикладом _____, у якому поєднуються _____ форми з _____, _____ та _____ музичними елементами.

(можливі варіанти: неокласицизму; барокові; бразильськими; негритянськими; індіанськими)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Поясніть, у чому полягає боротьба Ейтора Віла-Лобоса за національне мистецтво.

Розкрийте роль фольклору та масових музичних форм у його творчості.

(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (міжмистецький контекст)

6.1. Музичні орфеони Віла-Лобоса часто порівнюють із: архітектурою Оскар Німейєр, живописом бразильських художників, прозою Жоржі Амаду.

Запитання:

Які спільні риси об'єднують ці мистецькі явища?

Чому поняття «масштаб» є ключовим для розуміння орфеонів?

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Узагальнювальний тест

7.1. Позначте твердження, що відповідають творчості Віла-Лобоса:

- орієнтація на національну ідентичність
- використання фольклору як стилістичної основи
- відмова від європейських форм

- синтез різних культурних традицій
- камерність як провідний принцип

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чи можна *Bachianas Brasileiras* вважати новою формою музичної композиції ХХ століття? Обґрунтуйте свою думку.

(коротка письмова відповідь)

8.3 МУЗИЧНА КУЛЬТУРА ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ.

Е. ВІЛЛА-ЛОБОС, А. ХІНАСТЕРА

ТЕСТ 8.3.1 АЛЬБЕРТО ХІНАСТЕРА ТА БАГАТОЕЛЕМЕНТНІСТЬ ЙОГО МУЗИЧНОЇ МОВИ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Альберто Хінастера є провідним представником:

- А) чилійської композиторської школи
- Б) аргентинської національної музики ХХ століття
- В) іспанського неокласицизму
- Г) французького авангарду

1.2. Багатоелементність музичної мови Хінастери означає:

- А) поєднання лише фольклору і класичних форм
- Б) використання одного доміантного стилю
- В) синтез різних культурних, історичних і технічних шарів
- Г) орієнтацію виключно на електронну музику

1.3. «Кантата магічної Америки» створена на основі:

- А) біблійних текстів
- Б) поезії європейського модернізму
- В) поезії доколумбової Америки
- Г) аргентинського міського фольклору

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між елементом стилю та його джерелом:

Елемент	Джерело
1. Креольські танці	А. Аргентинський фольклор
2. Культові ритми	Б. Стародавні цивілізації Америки

Елемент	Джерело
3. Серійні принципи	В. Нововіденська школа
4. Електронні засоби	Г. Музичний авангард ХХ ст.

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Для музики Альберто Хінастери характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

- опора на національний фольклор
- ритмічна брутальність
- поліфонія барокового типу
- використання сучасних технік письма
- звернення до міфології доколумбової Америки

3.2. У «Кантаті магічної Америки» особливе значення мають:

(оберіть усі правильні відповіді)

- незвичайний склад виконавців
- агресивна, первісна ритміка
- класична сонатна форма
- архаїчний, ритуальний характер
- електронні звукові ефекти

3.3. Вплив нововіденської школи на творчість Хінастери виявляється у:

(оберіть усі правильні відповіді)

- серійності мислення
- розширенні тональної мови
- суворій функціональній гармонії
- експресіоністичній напрузі
- раціоналізації композиційної структури

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Музична мова Альберто Хінастери поєднує _____ фольклор,
_____ танці, образи _____ цивілізацій, а також композиційні
принципи _____ школи й елементи _____ музики.

(можливі варіанти: національний; креольські; стародавніх; нововіденської; електронної)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Розкрийте поняття “багатоелементність” у контексті творчості Альберто Хінастери.

Як поєднання різних культурних і стилістичних шарів формує художній образ його музики?

(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (стильова паралель)

6.1. «Кантату магічної Америки» часто порівнюють із балетом «Весна священна» Ігора Стравінського.

Запитання:

Які спільні риси об'єднують ці твори?

У чому проявляється архаїчність і ритуальність музичної мови Хінастери?

IV. РІВЕНЬ — високий

УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА КОНТЕКСТ

7. Узагальнювальний тест

7.1. Позначте твердження, що відповідають творчості Альберто Хінастери:

- синтез національного та авангардного
- звернення до доколумбової культури
- домінування романтичної мелодики
- активна роль ритму як драматургічного чинника
- ізоляція від європейських композиторських течій

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чи можна вважати «Кантату магічної Америки» зразком “музичного ритуалу” ХХ століття? Аргументуйте свою відповідь.

(коротка письмова відповідь)

ТЕСТ 8.4.1 ПОЛЬСЬКА КОМПОЗИТОРСЬКА ШКОЛА ХХ СТОЛІТТЯ: ВІТОЛЬД ЛЮТОСЛАВСЬКИЙ, КШИШТОФ ПЕНДЕРЕЦЬКИЙ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Польська композиторська школа другої половини ХХ століття формується в умовах:

- А) повної ізоляції від європейських процесів
- Б) активного діалогу з авангардом і традицією
- В) повернення до романтизму
- Г) домінування оперного жанру

1.2. Центральною технікою творчості В. Лютославського є:

- А) серіалізм
- Б) алеаторика контрольованого типу
- В) мінімалізм
- Г) електронна музика

1.3. К. Пендерецький здобув міжнародну відомість завдяки:

- А) симфоніям у класичному стилі
- Б) оперним комедіям
- В) радикальним сонористичним творам
- Г) камерним неокласичним циклам

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між композитором та характерною рисою стилю:

Композитор

1. В. Лютославський
2. К. Пендерецький
3. Лютославський (зрілий період)
4. Пендерецький (ранній період)

Характеристика

- А. Сонористика, кластери
- Б. Контрольована алеаторика
- В. Формоутворення як процес
- Г. Радикальний авангард

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Ознаками творчості В. Лютославського є:

(оберіть усі правильні відповіді)

- алеаторичні епізоди
- чітко організована форма
- повна імпровізаційна свобода
- увага до тембру
- класична функціональна гармонія

3.2. Для раннього Пендерецького характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

- сонористичні масиви
- нетрадиційні способи звуковидобування
- агресивна ритміка
- орієнтація на барокову поліфонію
- графічна нотація

3.3. Польська композиторська школа вирізняється:

(оберіть усі правильні відповіді)

- відкритістю до авангарду
- поєднанням експерименту і традиції
- активною участю в міжнародному музичному процесі
- відмовою від національної проблематики
- роллю фестивалю «Варшавська осінь»

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Творчість В. Лютославського базується на принципі _____ алеаторики, тоді як музика К. Пендерецького раннього періоду пов'язана з _____ мисленням, використанням _____ та нових _____ виконавських прийомів.

(можливі варіанти: контрольованої; сонористичним; кластерів; нетрадиційних)

III. РІВЕНЬ – достатній**5. Завдання відкритого типу**

5.1. Порівняйте підходи В. Лютославського і К. Пендерецького до оновлення музичної мови.

У чому полягає різниця між “контрольованою свободою” та “радикальним експериментом”?

(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (слухання / стильова ідентифікація)

6.1. Під час слухання фрагмента ви помічаєте:

відсутність традиційної мелодії,
щільні звукові маси,
кластери та шумові ефекти.

Запитання:

До творчості якого композитора це ближче – Лютославського чи Пендерецького?

Назвіть дві стильові ознаки польського авангарду.

IV. РІВЕНЬ –високий**7. Узагальнювальний тест**

7.1. Позначте твердження, що відповідають польській композиторській школі ХХ століття:

- активний розвиток авангардних технік
- ізоляція від європейських музичних процесів
- інтерес до тембру і фактури
- поєднання новаторства з формальною логікою
- домінування опери як провідного жанру

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чий шлях оновлення музичної мови вам ближчий — В. Лютославського чи К. Пендерецького — і чому?

(коротка письмова відповідь)

3.1. Для авангардного періоду Лютославського характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

- експерименти з додекафонією
- контрольована алеаторика
- сонористичне мислення
- романтична тематична мелодика
- нове трактування оркестрового тембру

3.2. Симфонія №2 Лютославського демонструє:

(оберіть усі правильні відповіді)

- розпад традиційної симфонічної драматургії
- використання алеаторичних епізодів
- домінування функціональної гармонії
- сонористичні звукові маси
- чітку класичну форму

3.3. Неоромантичні риси в пізній творчості композитора проявляються через:

(оберіть усі правильні відповіді)

- посилену експресивність
- ліричний характер тематизму
- відмову від будь-яких сучасних технік
- масштабну симфонічну драматургію
- індивідуалізовану оркестрову мову

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

У «Траурній музиці» Лютославський звертається до принципів _____, у Симфонії №2 застосовує _____ та _____, а в Симфонії №3 і концерті для фортепіано з оркестром простежуються риси _____ стилю.

(можливі варіанти: додекафонії; алеаторики; сонористики; неоромантичного)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Охарактеризуйте еволюцію музичної мови Вітольда Лютославського від авангарду 1950–60-х років до пізнього неоромантизму.

Як композитор поєднає експеримент і емоційну виразність?

(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (слухання)

- В) струнного оркестру
- Г) камерного ансамблю

1.3. «Страсті за Лукою» є прикладом:

- А) суворого авангардизму
- Б) стилістичного синтезу
- В) неокласичної кантати
- Г) електронної ораторії

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між твором і провідною стильовою рисою:

Твір	Характеристика
1. Плач за жертвами Хіросіми	А. Стилiстичний синтез
2. Страсті за Лукою	Б. Сонористичні кластери
3. Твори 1960-х років	В. Радикальний авангард
4. Твори після 1975 року	Г. Пізньоромантичні тенденції

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Для сонористичних творів Пендерецького характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

- кластери
- нетрадиційні способи звуковидобування
- точна метроритмічна організація
- шумові ефекти
- графічна нотація

3.2. «Плач за жертвами Хіросіми» вирізняється:

(оберіть усі правильні відповіді)

- відсутністю традиційної мелодії
- експресивною драматичною напругою
- використанням візуально-театральних ефектів
- класичною формою
- символічною тривалістю

3.3. У «Страстях за Лукою» поєднуються:

(оберіть усі правильні відповіді)

- авангардні техніки
- традиції християнської музики
- хоральність
- сувора додекафонія
- експресіоністичні засоби

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Рання творчість Пендерецького пов'язана з _____ мисленням і використанням _____, тоді як у «Страстях за Лукою» виявляється _____ різних стилів, а з середини 1970-х років зростає тяжіння до _____ тенденцій.

(можливі варіанти: сонористичного; кластерів; синтез; пізньоромантичних)

ІІІ. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Розкрийте особливості художнього мислення Кшиштофа Пендерецького. Як поєднання сонористики, алеаторики та традиційних жанрів формує унікальність його музичної мови?

(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (слухання / візуальний аспект)

6.1. Під час слухання фрагмента ви помічаєте:

масивні звукові кластери,
шумові ефекти струнних,
яскраву експресію та напруження.

Запитання:

До якого твору Пендерецького це ближче?

Які дві сонористичні техніки тут використано?

ІV. РІВЕНЬ – високий

7. Узагальнювальний тест

7.1. Позначте твердження, що відповідають творчості Кшиштофа Пендерецького:

- активна участь у європейському авангарді
- використання сонористики як провідного засобу
- поступова еволюція до пізньоромантичної стилістики
- відмова від духовної тематики
- тяжіння до стилістичного синтезу

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Як ви оцінюєте перехід Пендерецького від радикального авангарду до пізньоромантичних тенденцій? Чи є це відступом чи новим етапом розвитку? (коротка письмова відповідь)

ТЕМА 8.5 ЄДНАННЯ ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНОСТІ
В. ТОРМІСА, А. ПЯРТА, Г. КАНЧЕЛІ

ТЕСТ 8.5.1 ЄДНАННЯ ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНОСТІ

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Авторський стиль *tintinnabuli* пов'язаний із творчістю:

- А) Вельо Торміса
- Б) Арво Пярта
- В) Гії Канчелі
- Г) Тору Такеміцу

1.2. Основою духовного світогляду Арво Пярта є:

- А) романтична естетика
- Б) серіалізм
- В) докласична (середньовічна) музика та сакральна традиція
- Г) електронна музика

1.3. Кантата «Закляття заліза» належить перу:

- А) Арво Пярта
- Б) Гії Канчелі
- В) Вельо Торміса
- Г) Тору Такеміцу

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між композитором і характерною рисою стилю:

Композитор	Характеристика
1. Арво Пярт	А. <i>Tintinnabuli</i> , сакральний мінімалізм
2. Гія Канчелі	Б. Поєднання симфонізму і кіномузики
3. Вельо Торміс	В. Архаїчне фольклорне хорове мислення
4. Тору Такеміцу	Г. Синтез європейського та японського стилів

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Для стилю *tintinnabuli* Арво Пярта характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

- простота фактури
- опора на тризвук
- медитативний характер
- складна поліфонічна техніка
- зв'язок із духовною музикою

3.2. У творчості Гії Канчелі простежується:

(оберіть усі правильні відповіді)

- національна грузинська інтонаційність
- різкі динамічні контрасти

- вплив кіномузики
- домінування серіалізму
- «гра» з жанровими моделями

3.3. Хорове письмо Вельо Торміса вирізняється:

(оберіть усі правильні відповіді)

- зверненням до народних заклинань і обрядів
- архаїчною ритмікою
- традиційною гармонією романтизму
- масивністю звучання
- ритуальним характером

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Творчість Арво Пярта ґрунтується на _____ витоках, зверненні до _____ музики та авторському стилі _____. Музика Гіі Канчелі поєднує _____ традицію з сучасним симфонічним мисленням, а хорові твори Вельо Торміса спираються на _____ фольклор.
(можливі варіанти: духовних; докласичної; tintinnabuli; національну; архаїчний)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Поясніть, у чому полягає єднання традиції та сучасності у творчості Арво Пярта, Гіі Канчелі або Вельо Торміса (на вибір).

Яким чином минуле стає джерелом нової музичної мови?

(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (міжкультурний контекст)

6.1. У творі Сходинки листопаду Тору Такеміцу використовує біві та сякухаті поряд з оркестром.

Запитання:

Які риси японського музичного мислення тут проявляються?

Як відбувається синтез європейської та східної традицій?

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Узагальнювальний тест

7.1. Позначте твердження, що відповідають сучасній музиці другої половини ХХ століття:

- звернення до духовних і архаїчних джерел
- поєднання національного і універсального
- відмова від будь-якої традиції

- міжкультурний діалог
- роль кіномузики як лабораторії стилю

8. Рефлексивне міні-завдання

8.1. Чия модель поєднання традиції та сучасності здається вам найбільш переконливою — Пярта, Канчелі, Торміса чи Такеміцу? Поясніть свою позицію.

(коротка письмова відповідь)

8.6 ВІРМЕНСЬКА КОМПОЗИТОРСЬКА ШКОЛА.

А. ХАЧАТУРЯН, А. ТЕРТЕРЯН, Е. МАНСУРЯН

ТЕСТ 8.6.1 ВІРМЕНСЬКА КОМПОЗИТОРСЬКА ШКОЛА ХХ СТОЛІТТЯ: АРАМ ХАЧАТУРЯН, АВЕТ ТЕРТЕРЯН, ТІГРАН МАНСУРЯН

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Вірменська композиторська школа ХХ століття вирізняється передусім:

- А) орієнтацією на західноєвропейський мінімалізм
- Б) багатством національних традицій та фольклорних джерел
- В) домінуванням електронної музики
- Г) відмовою від симфонічних жанрів

1.2. Скрипковий концерт Арама Хачатуряна відображає:

- А) строгий серіалізм
- Б) народний імпровізаційний стиль
- В) неокласичну стриманість
- Г) сонористичний експеримент

1.3. Сьома симфонія Авета Тертеряна пов'язана з:

- А) неоромантичною стилістикою
- Б) реконструкцією звучання народних інструментів
- В) електронною алеаторикою
- Г) бароковими формами

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між композитором і характерною рисою творчості:

Композитор	Характеристика
1. А. Хачатурян	А. Симфонізація балету
2. А. Тертерян	Б. Звукова реконструкція архаїчних інструментів
3. Т. Мансурян	В. Відродження традицій Комітаса
4. Балет «Спартак»	Г. Епічна симфонічна драматургія

II. РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Для творчості Арама Хачатуряна характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

- яскравий національний мелос
- ритмічна енергія та танцювальність
- імпровізаційність тематизму
- суворе додекафонія
- симфонічне мислення

3.2. Симфонізація балету «Спартак» виявляється через:

(оберіть усі правильні відповіді)

- наскрізну драматургію
- розвиток тематичних образів
- підпорядкування музики танцю
- масштабність оркестрового мислення
- епічний характер

3.3. Музична мова Авета Тертеряна характеризується:

(оберіть усі правильні відповіді)

- тяжінням до архаїки
- просторовістю звучання
- наслідуванням романтизму
- використанням тембрових мас
- філософською узагальненістю

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Творчість Арама Хачатуряна спирається на _____ фольклор і народну _____, Авет Тертерян у своїй Сьомій симфонії здійснює _____ звучання народних інструментів, а Тігран Мансурян відроджує художні принципи _____ у сучасному контексті.

(можливі варіанти: вірменський; імпровізацію; реконструкцію; Комітаса)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Поясніть, у чому полягає спадкоємність вірменської музичної традиції у творчості Хачатуряна, Тертеряна та Мансуряна.

Як національна пам'ять трансформується в сучасну композиторську мову? (6–8 речень)

I. РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Поняття «нова складність» (New Complexity) пов'язане передусім з ім'ям:

- А) Джона Адамса
- Б) Тан Дуна
- В) Брайана Ферніхоу
- Г) Вольфганга Ріма

1.2. Твори «Transit» та «Epicycles» належать до творчості:

- А) Вольфганга Ріма
- Б) Тан Дуна
- В) Джона Адамса
- Г) Брайана Ферніхоу

1.3. Третій квартет Вольфганга Ріма має підзаголовок:

- А) «Tabula nova»
- Б) «Із глибини душі»
- В) «Крики тиші»
- Г) «Музика сфер»

II. РІВЕНЬ – середній

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між композитором і провідною ідеєю творчості:

Композитор	Характеристика
1. Б. Ферніхоу	А. Нова складність, наддеталізована нотація
2. В. Рім	Б. Діалог із класичною та романтичною традицією
3. Тан Дун	В. Синтез західної музики та природних звуків
4. Дж. Адамс	Г. Пульсуючий мінімалізм і енергія руху

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Музика «нової складності» характеризується:

(оберіть усі правильні відповіді)

- надзвичайною ритмічною деталізацією
- високими виконавськими вимогами
- простотою фактури
- складною нотацією
- відмовою від будь-якої форми

3.2. Для творчості Вольфганга Ріма характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

- експресивність
- емоційна напруга
- повна відмова від традиції
- переосмислення класичних жанрів
- лінійний мінімалізм

3.3. Концерт Тан Дуна «Сльози природи» вирізняється:

(оберіть усі правильні відповіді)

- використанням ударних як головних солістів
- залученням природних звуків і матеріалів
- суворою додекафонією
- символічною програмністю
- зв'язком зі східною філософією

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Музика Брайана Ферніхоу базується на ідеї _____, що передбачає _____ ритмічну та фактурну організацію. Вольфганг Рім веде _____ з традицією, Тан Дун поєднує західні техніки з _____ та природними звуками, а музика Джона Адамса спирається на _____ рух і пульс.

(можливі варіанти: нової складності; надзвичайно складну; діалог; східною філософією; моторний)

III. РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Поясніть, у чому полягає експериментальний характер новітньої музики початку ХХІ століття.

Розкрийте це на прикладі одного з композиторів (Ферніхоу, Рім, Тан Дун або Адамс).

(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (слухання / стильова ідентифікація)

6.1. Під час слухання фрагмента ви помічаєте:

постійний моторний пульс,
 поступове наростання енергії,
 яскраву оркестрову ритміку.

Запитання:

До творчості якого композитора це найбільш близько?

Назвіть дві характерні ознаки цього стилю.

IV. РІВЕНЬ – високий

7. Узагальнювальний тест

7.1. Позначте твердження, що відповідають експериментальній музиці ХХІ століття:

- розширення меж виконавських можливостей
- активний діалог із традицією
- уніфікація музичної мови

1.4. Який історичний період пов'язаний з ідеями гуманізму та відродженням античної культури?

- А) Середньовіччя
- Б) Бароко
- В) Ренесанс
- Г) Класицизм

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між епохою та її ознакою:

Епоха	Характерна ознака
1. Стародавні цивілізації	А. Культова, магічна функція музики
2. Середньовіччя	Б. Домінування церковного співу
3. Ренесанс	В. Поліфонічний розквіт
4. Античність	Г. Теорія музики як частина науки

II РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для григоріанського хоралу?

(оберіть усі правильні відповіді)

- одноголосся
- латинський текст
- метрична ритміка
- вільний ритм
- інструментальний супровід

3.2. Для музики Ренесансу характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

- поліфонічне мислення
- увага до тексту
- рівноправність голосів
- домінування basso continuo
- світські вокальні жанри

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Музика Середньовіччя розвивалася переважно в межах _____ культури, тоді як у добу Ренесансу зростає роль _____ жанрів та інтерес до _____ особистості.

(можливі відповіді: церковної; світських; людської)

III РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Порівняйте роль музики в Середньовіччі та Ренесансі.

Зверніть увагу на:

- функції музики;
- ставлення до людини й тексту;
- розвиток жанрів і форм.

(6–8 речень)

I РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Музична культура Бароко формується приблизно в період:

- А) XV–XVI ст.
- Б) кінець XVI – перша половина XVIII ст.
- В) друга половина XVIII ст.
- Г) початок XIX ст.

1.2. Провідним жанром творчості Й. С. Баха є:

- А) опера
- Б) симфонія
- В) духовна та поліфонічна музика
- Г) балет

1.3. Який композитор є реформатором оперного жанру доби класицизму?

- А) Й. С. Бах
- Б) Г. Ф. Гендель
- В) К. В. Глюк
- Г) Й. Гайдн

1.4. Йозеф Гайдн увійшов в історію музики насамперед як:

- А) творець опери-серія
- Б) засновник симфонії та струнного квартету
- В) композитор духовних кантат
- Г) майстер поліфонії

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між композитором і жанровою сферою його творчості:

Композитор	Характерна сфера
1. Й. С. Бах	А. Поліфонія, духовна музика
2. Г. Ф. Гендель	Б. Ораторія, опера
3. К. В. Глюк	В. Оперна реформа
4. Й. Гайдн	Г. Симфонія, камерна музика

II РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для музики доби Бароко?

(оберіть усі правильні відповіді)

- поліфонічне мислення
- контрастність
- basso continuo
- рівновага та симетрія форм
- афектність музичного образу

3.2. Для музики класицизму характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

- ясність і логічність форми
- гомофонно-гармонічний склад

- драматургія контрастів у межах сонатної форми
- культ складної поліфонії як провідного принципу
- ідеал гармонійної особистості

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Музика Бароко спрямована на передачу _____, тоді як музика класицизму прагне до _____ форми, логічності та _____ художнього висловлювання.

(можливі відповіді: афектів; рівноваги; ясності)

III РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Порівняйте музичне мислення Бароко і Класицизму.

Розкрийте відмінності у:

- фактурі;
- принципах формотворення;
- трактуванні образу людини.

(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (слухове / уявне)

6.1. Ви слухаєте інструментальний фрагмент, у якому:

- чітко окреслена форма;
- тематичний контраст і розвиток;
- переважає гомофонна фактура;
- відчутна логічна драматургія.

Запитання:

До якої епохи — Бароко чи Класицизму — належить цей твір?

Які ознаки це підтверджують?

IV РІВЕНЬ – високий

7. Узагальнювальний тест

7.1. Позначте правильні твердження:

- Бах є вершиною поліфонічного мислення епохи Бароко
- Гендель заклав основи симфонізму
- Глюк реформував оперу, підпорядкувавши музику драмі
- Гайдн сформував класичну модель симфонії
- Бароко і Класицизм мають спільні ідеали художньої рівноваги

8. Творчо-рефлексивне завдання

8.1. Чому епохи Бароко і Класицизму вважають фундаментальними для подальшого розвитку європейської музики?

У відповіді згадайте роль:

- поліфонії;
 - жанрової системи;
 - формування класичних форм.
- (8–10 речень)

ТЕМА 3 ДОБА КЛАСИЦИЗМУ. ЗАРОДЖЕННЯ РОМАНТИЗМУ

I РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Епоха музичного класицизму охоплює переважно:

- А) кінець XVII – початок XVIII ст.
- Б) середину XVIII – початок XIX ст.
- В) першу половину XIX ст.
- Г) кінець XIX ст.

1.2. Віденська класична школа представлена іменами:

- А) Й. С. Баха, Г. Ф. Генделя
- Б) К. В. Глюка, Ж. Б. Люлі
- В) Вольфганг Амадей Моцарт, Людвіг ван Бетховен, Й. Гайдна
- Г) Ф. Шуберта, Р. Шумана

1.3. Яка риса є провідною для музики класицизму?

- А) експресивна фрагментарність
- Б) культ імпровізації
- В) ясність, логічність, врівноваженість
- Г) містичність і символізм

1.4. Зародження романтизму в музиці пов'язане з:

- А) культом суворої форми
- Б) зростанням ролі особистих почуттів
- В) поверненням до античних канонів
- Г) домінуванням церковних жанрів

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між композитором і характеристикою творчості:

Композитор

1. В. А. Моцарт
2. Л. ван Бетховен
3. Українські композитори кінця XVIII ст.
4. Ранні романтики

Характеристика

- А. Гармонія форми й змісту, універсальність
- Б. Перехід від класицизму до романтизму
- В. Класицистичні жанри, духовна музика
- Г. Посилення суб'єктивності

II РІВЕНЬ – середній**3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей****3.1. Які жанри є визначальними для епохи класицизму?**

(оберіть усі правильні відповіді)

- симфонія
- соната
- струнний квартет
- мадригал
- опера

3.2. Для пізньої творчості Бетховена характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

- посилення драматизму
- індивідуалізація музичної мови
- руйнування класичної форми без спадкоємності
- філософська глибина
- риси романтичного світовідчуття

4. Завдання на доповнення**4.1. Заповніть пропуски:**

Музика класицизму ґрунтується на принципах _____ і _____, тоді як на межі XVIII–XIX століть у творчості композиторів з'являються ознаки _____, пов'язані з емоційною _____ образів.
(можливі відповіді: ясності; рівноваги; романтизму; заостреність)

III РІВЕНЬ – достатній**5. Завдання відкритого типу****5.1. Порівняйте творчі принципи Моцарта і Бетховена.**

У чому полягає відмінність їхнього підходу до форми, драматургії та образу людини?

(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (слухове / уявне)**6.1. Ви слухаєте інструментальний твір, у якому:**

чітко відчутна сонатна форма;
 наявний різкий тематичний контраст;
 музика має героїко-драматичний характер;
 розвиток спрямований до кульмінації.

Запитання:

До якого композитора або стильового напрямку ближчий цей твір?
 Які ознаки свідчать про перехід від класицизму до романтизму?

IV РІВЕНЬ – високий

7. Узагальнювальний тест

7.1. Позначте правильні твердження:

- Моцарт уособлює гармонійний ідеал класицизму
- Бетховен завершив епоху класицизму і відкрив шлях романтизму
- Класицизм в Україні розвивався ізольовано від європейських процесів
- Українська музика кінця XVIII – початку XIX ст. засвоює класицистичні жанри
- Романтизм виникає як заперечення раціоналізму класицизму

8. Творчо-рефлексивне завдання

8.1. Чому епоху класицизму та перехід до романтизму вважають переломним етапом в історії європейської та української музики?

У відповіді згадайте:

- зміну художніх ідеалів;
- роль особистості композитора;
- значення творчості Моцарта й Бетховена.

(8–10 речень)

ТЕМА 4 РОМАНТИЗМ У ЄВРОПЕЙСЬКІЙ МУЗИЦІ

I РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Романтизм у музиці формується переважно у:

- А) середині XVIII ст.
- Б) кінці XVIII – першій половині XIX ст.
- В) другій половині XIX ст.
- Г) на початку XX ст.

1.2. Провідною ідеєю музичного романтизму є:

- А) наслідування античних канонів

- Б) раціональна врівноваженість
- В) культ індивідуального почуття та уяви
- Г) сувора формальна логіка

1.3. Який композитор є символом фортепіанного романтизму?

- А) Й. Гайдн
- Б) Ф. Шопен
- В) К. В. Глюк
- Г) Й. С. Бах

1.4. Опера «Запорожець за Дунаєм» належить:

- А) Р. Вагнеру
- Б) Дж. Верді
- В) С. Гулаку-Артемівському
- Г) М. Лисенку

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між композитором і провідною сферою творчості:

Композитор	Характеристика
1. Роберт Шуман	А. Камерно-вокальна та фортепіанна лірика
2. Фридерик Шопен	Б. Фортепіанна мініатюра
3. Ференц Ліст	В. Віртуозність, симфонічна поема
4. Джузеппе Верді	Г. Реалістична музична драма
5. Ріхард Вагнер	Д. Музична драма, синтез мистецтв

II РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для музичного романтизму?

(оберіть усі правильні відповіді)

- підвищена емоційність
- інтерес до внутрішнього світу людини
- програмність
- суворе дотримання класичних канонів
- образність і символізм

3.2. Для творчості Ф. Ліста характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

- симфонічні поеми
- фортепіанна віртуозність
- відмова від програмності
- нове трактування форми
- концертність мислення

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Музика романтизму спрямована на розкриття _____ світу людини, використовує _____ образи та часто звертається до _____ сюжетів і програмності.

(можливі відповіді: внутрішнього; поетичні; літературних)

III РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Порівняйте романтичну фортепіанну творчість Шопена і Ліста.

Зверніть увагу на:

- жанри;
- характер образів;
- роль віртуозності.

(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (слухове / уявне)

6.1. Ви слухаєте оперний фрагмент, у якому:

наскрізний музичний розвиток;

відсутні традиційні арії;

оркестр має провідну драматургічну роль;

відчутна міфологічно-філософська символіка.

Запитання:

До творчості якого композитора цей опис найбільш відповідає?

Які ознаки романтичної музичної драми тут проявляються?

IV РІВЕНЬ – високий

7. Узагальнювальний тест

7.1. Позначте правильні твердження:

- Романтизм протиставляє почуття раціоналізму класицизму
- Шуман розвинув жанр фортепіанної та вокальної мініатюри
- Верді і Вагнер по-різному трактують оперну драму
- Романтизм однаково проявляється в усіх національних школах
- Українська опера органічно входить у європейський романтичний контекст

8. Творчо-рефлексивне завдання

8.1. Чому романтизм вважають однією з найяскравіших і найрізноманітніших епох в історії європейської музики?

У відповіді згадайте:

- роль особистості композитора;
- зв'язок музики з літературою;
- відмінності між національними школами.

(8–10 речень)

ТЕМА 5 РОМАНТИЗМ II ПОЛОВИНИ XIX СТОЛІТТЯ

I РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді
 - 1.1. Романтизм другої половини XIX століття характеризується передусім:
 - А) поверненням до строгих класичних канонів
 - Б) національною самобутністю та розквітом національних шкіл
 - В) відмовою від програмності
 - Г) домінуванням церковних жанрів
 - 1.2. Опера «Кармен» є зразком:
 - А) опери-серія
 - Б) романтичної фантастичної опери
 - В) реалістичної музичної драми
 - Г) комічної опери
 - 1.3. Який композитор пов'язаний із норвезькою національною школою?
 - А) Сен-Санс
 - Б) Гріг
 - В) Бізе
 - Г) Гуно
 - 1.4. Засновником української національної композиторської школи вважають:
 - А) М. Калачевського
 - Б) М. Лисенка
 - В) К. Стеценка
 - Г) М. Леонтовича

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між композитором і характерною сферою творчості:

Композитор	Характеристика
1. Шарль Гуно	А. Французька лірико-психологічна опера
2. Жорж Бізе	Б. Реалістична музична драма
3. Бедржих Сметана	В. Національна програмна симфоніка
4. Антонін Дворжак	Г. Симфонізм і фольклорні інтонації
5. Микола Лисенко	Д. Формування національної школи

II РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для романтизму другої половини XIX ст.?

(оберіть усі правильні відповіді)

- посилення ролі національного фольклору
- програмність і образність

- універсальна єдина стильова модель для всіх країн
- інтерес до народної історії та побуту
- розширення оркестрової палітри

3.2. Для симфонічної творчості Дворжака та Гріга характерні:
(оберіть усі правильні відповіді)

- поєднання класичних форм із фольклорними інтонаціями
- повна відмова від національних елементів
- ліризм і образність
- зв'язок з народною пісенністю

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Романтизм другої половини ХІХ століття позначений активним розвитком _____ шкіл, зверненням до _____ фольклору та прагненням відобразити _____ національний характер у музиці.

(можливі відповіді: національних; народного; самобутній)

ІІІ РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Порівняйте трактування національної ідеї у творчості Сметани та Лисенка.

Зверніть увагу на жанри, фольклорні джерела та художні цілі.

(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (слухове / уявне)

6.1. Ви слухаєте музичний фрагмент, у якому:

відчутна народнопісенна інтонація;
оркестрова барвистість;
лірично-драматичний розвиток;
класична форма з національним колоритом.

Запитання:

До якої національної школи (чеської, норвезької, української) цей твір може належати?

Які ознаки дозволяють зробити такий висновок?

ІV РІВЕНЬ – високий

7. Узагальнювальний тест

7.1. Позначте правильні твердження:

- Романтизм другої половини ХІХ ст. сприяв формуванню національних музичних шкіл
- Французькі композитори зберігали лише традиції класицизму без

оновлення

- Сметана і Дворжак заклали основи чеської національної музики
- Лисенко поєднав європейські традиції з українським фольклором
- Калачевський є одним із перших українських симфоністів

8. Творчо-рефлексивне завдання

8.1. Чому романтизм другої половини ХІХ століття вважають періодом розквіту національних композиторських шкіл у Європі та в Україні?

У відповіді згадайте щонайменше три імені з переліку теми та охарактеризуйте їхній внесок.

(8–10 речень)

ТЕМА 6 МУЗИЧНА КУЛЬТУРА МЕЖІ ХІХ – ХХ СТОЛІТЬ

I РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Музична культура межі ХІХ–ХХ століть характеризується:

- А) поверненням до суворих класичних канонів
- Б) співіснуванням кількох стильових напрямів
- В) домінуванням одного універсального стилю
- Г) занепадом професійної музики

1.2. Який напрям пов'язаний з ідеєю колористики та “музичних вражень”?

- А) пізній романтизм
- Б) імпресіонізм
- В) класицизм
- Г) неокласицизм

1.3. Який композитор є символом імпресіонізму в музиці?

- А) Клод Дебюссі
- Б) Густав Малер
- В) Джакомо Пуччіні
- Г) Ріхард Вагнер

1.4. Пізній романтизм у симфонічній музиці найяскравіше представлений творчістю:

- А) В. А. Моцарта
- Б) Й. Гайдна

В) Густав Малер

Г) К. В. Глюка

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між композитором і стильовим напрямом:

Композитор	Напрямок
1. Клод Дебюссі	А. Імпресіонізм
2. Моріс Равель	Б. Імпресіонізм / неокласицизм
3. Густав Малер	В. Пізній романтизм
4. Джакомо Пуччіні	Г. Романтизм межі століть

II РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для музичної культури межі XIX–XX століть?

(оберіть усі правильні відповіді)

- стильовий плюралізм
- розширення гармонічної мови
- зростання ролі тембру
- повернення до строгого канону бароко
- активний зв'язок музики з іншими видами мистецтва

3.2. Для імпресіонізму характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

- модальність і пентатоніка
- розмитість тонального центру
- програмність настрою
- чітка сонатна драматургія
- колористичне мислення

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Музична культура межі XIX–XX століть вирізняється _____
 стильових напрямів, активними пошуками нової _____ мови та
 підвищеною увагою до _____ і тембру.

(можливі відповіді: співіснуванням; гармонічної; колористики)

III РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Порівняйте естетичні принципи пізнього романтизму та імпресіонізму.
 Розкрийте відмінності у трактуванні образу, гармонії та ролі оркестру.

(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (слухове / уявне)

6.1. Ви слухаєте оркестровий фрагмент, у якому:

відсутня чітка тональна опора;
 гармонії «пливкі»;
 головну роль відіграє тембр;
 форма сприймається як низка вражень.

Запитання:

До якого стильового напрямку належить цей фрагмент?

Які ознаки дозволяють зробити такий висновок?

IV РІВЕНЬ – високий

7. Узагальнювальний тест

7.1. Позначте правильні твердження:

- межа XIX–XX ст. є періодом активного оновлення музичної мови
- у цей час співіснують романтизм, імпресіонізм і модерністські пошуки
- імпресіонізм повністю заперечує емоційність
- Малер розширює межі симфонічного жанру
- музика дедалі більше взаємодіє з живописом і літературою

8. Творчо-рефлексивне завдання

8.1. Чому музичну культуру межі XIX–XX століть вважають підґрунтям для розвитку музики XX століття?

У відповіді згадайте щонайменше два стильові напрями та два імені композиторів, пояснивши їхній внесок.

(8–10 речень)

ТЕМА 7 СТИЛЬОВІ ПОШУКИ ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ

I РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Неофольклоризм у музиці XX століття передбачає:

- А) буквальне цитування народних пісень без обробки
- Б) творче переосмислення фольклору засобами сучасної мови
- В) повернення до барокових форм
- Г) повну відмову від народних джерел

1.2. Який композитор здійснив наукове вивчення фольклору та використав його у власній мові?

- А) К. Орф
- Б) Б. Барток

В) П. Хіндеміт

Г) С. Барбер

1.3. «Весна священна» І. Стравінського пов'язана з:

А) неокласицизмом

Б) неофольклоризмом і примітивізмом

В) імпресіонізмом

Г) серіалізмом

1.4. Джордж Гершвін у своїй творчості поєднав:

А) фольклор і додекафонію

Б) джаз і академічну музику

В) поліфонію бароко

Г) неокласицизм і серіалізм

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між композитором і характерною ознакою:

Композитор

Ознака

1. Бела Барток

А. Фольклор як основа сучасної мови

2. Ігор Стравінський

Б. Ритмічна первісність, архаїка

3. Карл Орф

В. Ритуальність, примітивна сила ритму

4. Джордж Гершвін

Г. Синтез джазу й академізму

II РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для неофольклорних тенденцій ХХ століття?

(оберіть усі правильні відповіді)

активна ритміка

модальність

архаїчні інтонації

строгі класичні канони

національна ідентичність

3.2. Для творчості українських композиторів

(Косенко, Ревуцький, Лятошинський) характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

опора на народнопісенні джерела

симфонічне мислення

ізоляція від європейських процесів

поєднання фольклору й модернізму

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Неофольклоризм ХХ століття ґрунтується на _____ переосмисленні народної музики, поєднує _____ інтонації з _____ композиторською технікою.

(можливі відповіді: творчому; архаїчні; сучасною)

III РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Порівняйте неофольклоризм Бели Бартока та Ігоря Стравінського. Зверніть увагу на джерела фольклору, ритм, гармонію та художні цілі.
(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (слухове / уявне)

6.1. Ви слухаєте музичний фрагмент, у якому:
домінує ритм;
використовуються повтори й остинато;
звучання має ритуальний характер;
мелодика проста й архаїчна.

Запитання:

До якого напрямку або композитора можна віднести цей твір?
Які ознаки це підтверджують?

IV РІВЕНЬ – високий

7. Узагальнювальний тест

7.1. Позначте правильні твердження:

- неофольклоризм став відповіддю на кризу романтичної мови
- «Французька шістка» виступала проти надмірного пафосу романтизму
- Орф орієнтувався на архаїчні форми та колективну дію
- Хіндеміт заперечував педагогічну функцію музики
- американська музика ХХ ст. поєднала європейські традиції з джазом

8. Творчо-рефлексивне завдання

8.1. Чому неофольклорні тенденції та національні школи стали однією з провідних ліній розвитку музики ХХ століття?

У відповіді згадайте щонайменше двох європейських і одного американського композитора, пояснивши їхній внесок.

(8–10 речень)

I РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Музичне мистецтво другої половини ХХ століття характеризується насамперед:

- А) поверненням до єдиного стилю
- Б) стильовим плюралізмом і експериментом
- В) домінуванням романтизму
- Г) відмовою від нових технологій

1.2. Який напрям пов'язаний з використанням випадковості у музиці?

- А) серіалізм
- Б) алеаторика
- В) мінімалізм
- Г) неокласицизм

1.3. Сонористика зосереджується передусім на:

- А) мелодичному розвитку
- Б) гармонічній функціональності
- В) тембрі та звуковій масі
- Г) фольклорній інтонації

1.4. Мінімалізм у музиці характеризується:

- А) складною серійною технікою
- Б) повторюваністю та поступовими змінами
- В) програмною симфонічністю
- Г) домінуванням вокальних жанрів

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між напрямом і його ознакою:

Напрямок	Характерна ознака
1. Серіалізм	А. Строга організація параметрів
2. Алеаторика	Б. Елемент випадковості
3. Сонористика	В. Темброво-звукові маси
4. Мінімалізм	Г. Репетиція та поступовість

II РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для музики другої половини ХХ – початку ХХІ століття?

(оберіть усі правильні відповіді)

- експеримент із формою та звуком
- використання електроніки
- повернення до суворої тональності як єдиної норми
- міждисциплінарність
- індивідуальний авторський стиль

3.2. Для сучасної музичної культури характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

- співіснування різних стильових напрямів
- діалог з музикою минулого
- активна роль виконавця
- відмова від слухача як адресата
- поєднання академічної та популярної музики

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Музика другої половини ХХ – початку ХХІ століття відзначається

_____ різноманіттям, активним використанням _____

технологій та прагненням до _____ художніх форм.

(можливі відповіді: стильовим; електронних; нових)

III РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Поясніть, чому поняття “єдиного стилю” втрачає актуальність у музиці другої половини ХХ століття.

У відповіді згадайте кілька напрямів або композиторських підходів.

(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (слухове / уявне)

6.1. Ви слухаєте музичний фрагмент, у якому:

відсутня традиційна мелодія;

використовуються незвичні способи звуковидобування;

форма сприймається як звуковий процес;

важливу роль відіграє тембр.

Запитання:

До якого кола сучасних напрямів можна віднести цей твір?

Які ознаки це підтверджують?

IV РІВЕНЬ – високий

7. Узагальнювальний тест

7.1. Позначте правильні твердження:

- друга половина ХХ ст. є періодом радикального оновлення музичної мови
- сучасна музика активно взаємодіє з технологіями
- мінімалізм виник як реакція на надмірну складність авангарду
- після 1950-х років академічна музика повністю втратила зв'язок з публікою
- музика початку ХХІ століття характеризується полістилістикою

8. Творчо-рефлексивне завдання

8.1. Як ви вважаєте, у чому полягає головна особливість музичного мистецтва кінця ХХ – початку ХХІ століття: у нових технологіях чи в новому

художньому мисленні?

Обґрунтуйте відповідь, спираючись на приклади напрямів або явищ.

(8–10 речень)

Підсумкова робота (екзамен)

ВАРІАНТ 1

I РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Яка функція музики була провідною у стародавніх цивілізаціях?

- А) концертна
- Б) культово-ритуальна
- В) розважальна
- Г) педагогічна

1.2. Основним жанром церковної музики Середньовіччя є:

- А) меса з оркестром
- Б) григоріанський хорал
- В) мотет романтизму
- Г) кантата

1.3. Яка епоха утвердила поліфонію як провідний принцип музичного мислення?

- А) Античність
- Б) Середньовіччя
- В) Ренесанс
- Г) Класицизм

1.4. Яка епоха пов'язана з формуванням сонатної форми та симфонії?

- А) Бароко
- Б) Класицизм
- В) Романтизм
- Г) Модернізм

1.5. Яка ознака є визначальною для музики XX століття?

- А) єдність стилю
- Б) повернення до класицизму
- В) стильовий плюралізм
- Г) відмова від експерименту

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між епохою та її провідною ознакою:

Епоха	Ознака
1. Середньовіччя	А. Домінування церковної музики
2. Ренесанс	Б. Поліфонія і гуманізм
3. Класицизм	В. Ясність і логіка форми
4. Романтизм	Г. Культ почуття і особистості
5. ХХ століття	Д. Експеримент і множинність стилів

II РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Для музики Бароко характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

- поліфонічне мислення
- basso continuo
- афектність
- симетрична класична форма
- контрастність

3.2. Для романтизму характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

- програмність
- посилена емоційність
- інтерес до національної тематики
- відмова від особистісного начала
- зв'язок із літературою

3.3. Які напрями належать до музики ХХ століття?

(оберіть усі правильні відповіді)

- імпресіонізм
- неофольклоризм
- алеаторика
- мінімалізм
- класицизм

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Музичний розвиток Європи проходить шлях від _____ функції музики в давнину через _____ канони Середньовіччя до _____ ідеалів Ренесансу та стильового різноманіття ХХ століття. (можливі відповіді: ритуальної; церковні; гуманістичних)

III РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Порівняйте музичне мислення двох епох — Класицизму і Романтизму.

Зверніть увагу на:

ставлення до форми;

образ людини;

роль емоцій.
(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання (слухове / уявне)

6.1. Ви слухаєте твір, у якому:
відсутня чітка тональність;
використано незвичні тембри;
форма сприймається як процес;
значну роль відіграє ритм або тембр.

Запитання:

До якого історичного періоду (орієнтовно) належить цей твір?
Які стильові ознаки на це вказують?

IV РІВЕНЬ – високий

7. Узагальнювальний тест

7.1. Позначте правильні твердження:

- музика розвивається у тісному зв'язку з філософією та мистецтвом епохи
- кожна історична доба має власну систему жанрів і стилів
- ХХ століття заперечує весь попередній музичний досвід
- національні школи відіграють важливу роль у ХІХ–ХХ ст.
- сучасна музика часто поєднує традицію і новаторство

8. Підсумкове творче завдання

8.1. Чому історію музики не можна розглядати як просту зміну стилів, а слід розуміти як безперервний культурний процес?

У відповіді згадайте щонайменше три різні історичні епохи та поясніть їхній взаємозв'язок.

(10–12 речень)

ВАРІАНТ 2

I РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Яка ознака є визначальною для музики Ренесансу?

- А) монодія
- Б) поліфонічна рівноправність голосів
- В) алеаторика
- Г) джазова ритміка

1.2. Який жанр є основним у церковній музиці Середньовіччя?

- А) мотет
- Б) григоріанський хорал
- В) опера
- Г) кантата

1.3. Яка епоха пов'язана з формуванням класичних жанрів симфонії та сонати?

- А) Бароко
- Б) Класицизм
- В) Романтизм
- Г) Імпресіонізм

1.4. Провідною ідеєю романтизму в музиці є:

- А) гармонійна рівноваженість
- Б) культ індивідуального переживання
- В) суворе дотримання форми
- Г) ритуальна функція музики

1.5. Для музики другої половини ХХ століття характерне:

- А) домінування одного стилю
- Б) повернення до класицизму
- В) експеримент і стильовий плюралізм
- Г) відмова від нових технологій

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між поняттям і епохою:

Поняття	Епоха
1. Григоріанський хорал	А. Середньовіччя
2. Сонатна форма	Б. Класицизм
3. Програмність	В. Романтизм
4. Полістилістика	Г. ХХ століття
5. Поліфонія а cappella	Д. Ренесанс

II РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для музики класицизму?

(оберіть усі правильні відповіді)

- логічність і симетрія форми
- гомофонно-гармонічне мислення
- культ афектів
- жанрова впорядкованість
- випадковість як принцип

3.2. Для музики ХХ століття характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

- нові техніки композиції
- електронна музика
- звернення до фольклору
- повна відмова від традиції
- поєднання різних стилів

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Музика ХІХ століття розвивається від _____ ідеалів класицизму до _____ світовідчуття романтизму, а у ХХ столітті формується _____ стильових напрямів.

(можливі відповіді: раціональних; емоційного; множинність)

ІІІ РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Поясніть відмінності між музичним мисленням Бароко і Класицизму.

Зверніть увагу на фактуру, форму та художні ідеали.

(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання

6.1. У музичному фрагменті ви помічаєте:

повторювані ритмічні формули;

яскраву темброву роль оркестру;

відсутність традиційної мелодичної логіки;
ефект звукового процесу.

Запитання:

До якого періоду розвитку музики це ближче?

Які ознаки дозволяють зробити такий висновок?

IV РІВЕНЬ – високий

7. Узагальнювальний тест

7.1. Позначте правильні твердження:

- музика кожної епохи відображає світогляд свого часу
- жанрова система формується історично
- романтизм повністю заперечує класицизм
- ХХ століття характеризується діалогом традиції й новаторства
- національні школи є важливим чинником розвитку музики

8. Підсумкове творче завдання

8.1. Як змінювалося уявлення про роль композитора від Середньовіччя до початку ХХІ століття?

У відповіді згадайте щонайменше три історичні епохи та охарактеризуйте зміни статусу композитора і музики в суспільстві.

(10–12 речень)

ВАРІАНТ 3

I РІВЕНЬ – початковий

1. Завдання з вибором однієї правильної відповіді

1.1. Яка з наведених ознак притаманна музиці стародавніх цивілізацій?

- А) концертна форма виконання
- Б) культово-ритуальна функція
- В) сонатна форма
- Г) поліфонічна фактура

1.2. Основною рисою григоріанського хоралу є:

- А) багатоголосся
- Б) інструментальний супровід
- В) одноголосся і латинський текст
- Г) танцювальний ритм

1.3. Яка епоха заклала основи класичної жанрової системи (соната, симфонія)?

- А) Ренесанс
- Б) Бароко
- В) Класицизм
- Г) Романтизм

1.4. Який художній принцип є провідним для романтизму?

- А) наслідування античних канонів
- Б) емоційна виразність і суб'єктивність
- В) строга симетрія форми
- Г) культ раціонального мислення

1.5. Для музики другої половини ХХ – початку ХХІ століття характерне:

- А) домінування тональності
- Б) відсутність стилістичних відмінностей
- В) експеримент і полістилістика
- Г) повернення до середньовічних канонів

2. Завдання на встановлення відповідності

2.1. Установіть відповідність між поняттям і характеристикою:

Поняття	Характеристика
1. Поліфонія	А. Рівноправність голосів
2. Сонатна форма	Б. Тематичний контраст і розвиток
3. Програмність	В. Зв'язок музики з позамузичним сюжетом
4. Алеаторика	Г. Елемент випадковості
5. Неофольклоризм	Д. Творче переосмислення фольклору

II РІВЕНЬ – середній

3. Завдання з вибором кількох правильних відповідей

3.1. Які риси характерні для музики Бароко?

(оберіть усі правильні відповіді)

- поліфонічне мислення
- basso continuo
- афектність
- чітка класична симетрія
- контрастність

3.2. Для музики ХХ століття характерні:

(оберіть усі правильні відповіді)

- використання нових тембрів
- електронні засоби
- звернення до фольклору

повна відмова від традицій

експеримент із формою

4. Завдання на доповнення

4.1. Заповніть пропуски:

Історія європейської музики відображає перехід від _____ характеру мистецтва у давнину через _____ стильову систему класицизму до _____ напрямів ХХ століття.

(можливі відповіді: сакрального; впорядковану; різноманітних)

III РІВЕНЬ – достатній

5. Завдання відкритого типу

5.1. Порівняйте музичні ідеали Ренесансу і Класицизму.

Зверніть увагу на:

– ставлення до людини;

– принципи формотворення;

– роль вокальної та інструментальної музики.

(6–8 речень)

6. Аналітичне завдання

6.1. У фрагменті музики ви чуєте:

повторювані звукові структури;

поступові мінімальні зміни;

відсутність традиційної мелодійності;

статичність розвитку.

Запитання:

До якого напрямку або періоду це найбільш імовірно належить?

Які ознаки підтверджують вашу думку?

IV РІВЕНЬ – високий

7. Узагальнювальний тест

7.1. Позначте правильні твердження:

розвиток музики тісно пов'язаний із загальною культурою епохи

жанри та форми виникають і змінюються історично

романтизм повністю відмовився від класичних форм

ХХ століття характеризується пошуком нових засобів виразності

сучасна музика часто поєднує різні стилі та техніки

8. Підсумкове творче завдання

8.1. Як змінилися уявлення про музичну форму та художній зміст від епохи

Бароко до початку ХХІ століття?

У відповіді згадайте щонайменше три різні історичні періоди та наведіть

твору, його жанр, частину, розділ або дію, а також конкретну музичну тему чи номер.

Тематична оцінка враховує всі поурочні досягнення, отримані протягом опрацювання теми.

Семестрова оцінка визначається як середнє арифметичне всіх тематичних досягнень за семестр.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді екзамену.

Опитування може бути усним або письмовим і відбувається на останньому занятті. Він складається з теоретичної відповіді та практичного завдання (музичної вікторини) за матеріалом усього семестру. На результат також впливають відвідуваність і загальна успішність. Студенти з високими показниками можуть отримати залік автоматично.

Самооцінювання є важливим компонентом освітнього процесу, що сприяє формуванню відповідальності, рефлексії та усвідомленого ставлення до навчання. Воно допомагає здобувачам відстежувати власний прогрес, визначати сильні та слабкі сторони, розвивати навички критичного мислення. У процесі навчання передбачається використання студентами чек-листів, критеріїв оцінювання та рубрик для аналізу власних результатів; ведення індивідуальних щоденників спостережень чи портфолію; рефлексивні вправи наприкінці заняття ("Що я дізнався?", "Що вдалося найкраще?", "Над чим потрібно ще попрацювати?"); групові та індивідуальні обговорення результатів з метою самокорекції.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти визначаються Положенням про систему оцінювання якості навчальних досягнень здобувачів освіти в Дніпровській академії музики.

Критерії оцінювання знань і компетентностей з навчальної дисципліни:

Оцінка «А» («відмінно»)

Здобувач освіти виявляє глибокі й усвідомлені знання з історії музики, вільно оперує історичними, бібліографічними та музичними матеріалами. Має сформовані навички аналізу стилів, напрямів, творчості композиторів у широкому культурному та історичному контексті. Виконує всі завдання без помилок, демонструє високий рівень художнього мислення, глибоке розуміння закономірностей розвитку музичного мистецтва, вільно користується музично-історичною термінологією у власних висновках та узагальненнях.

Оцінка «В» («дуже добре»)

Здобувач освіти має ґрунтовні знання з історії музики, виявляє вміння аналізувати музичні явища, твори та стилі, робити порівняльні характеристики. Виконує завдання з окремими неточностями або незначними помилками, які здатний виправити самостійно. Виявляє володіння історико-музичним матеріалом, здатність застосовувати теоретичні знання на практиці, демонструє сформовані навички творчого мислення та вміння пов'язувати музичні явища з історичними і культурними процесами.

Оцінка «С» («добре»)

Здобувач освіти володіє основними знаннями з історії музики, засвоїв програмний матеріал і значну кількість рекомендованої літератури. Виконує завдання з окремими неточностями, допускає несуттєві помилки у використанні спеціальної термінології та в аналізі музично-історичних явищ. Продемонстровані знання дозволяють виконати аналіз творів і стилів, однак інтерпретація потребує уточнень і корекції.

Оцінка «D» («задовільно»)

Здобувач освіти має загальне уявлення про історію музики, але знання є фрагментарними й недостатньо системними. Засвоїв лише частину програмного матеріалу, допускає значні неточності при використанні термінології, не завжди здатен провести цілісний аналіз музичного твору чи визначити стильові особливості композитора. Виконує завдання з помилками, демонструє обмежені вміння інтерпретації музичних явищ.

Оцінка «E» («достатньо»)

Здобувач освіти опанував близько половини навчального матеріалу, демонструє поверхневі знання з історії музики. Має недостатній словниковий запас, користується музично-історичною термінологією з помилками, виконує завдання частково або з великою кількістю неточностей. Аналіз музичних творів можливий лише на елементарному рівні, без глибокого розуміння стилістики чи історичного контексту.

Оцінка «FX» («незадовільно з можливістю повторного складання»)

Здобувач освіти засвоїв матеріал у дуже обмеженому обсязі, не виявляє цілісного розуміння історико-музичних процесів. Виконує завдання з грубими помилками або взагалі не може їх виконати. Знання музичної термінології мінімальні, аналітичні навички майже відсутні, відповіді носять репродуктивний характер.

Оцінка «F» («недостатньо з обов'язковим повторним вивченням дисципліни»)

Здобувач освіти не засвоїв навчальний матеріал з історії музики, не володіє базовими поняттями й термінами, не здатний виконати навіть найпростіші завдання. Відсутні навички аналізу музичних творів і розуміння культурно-історичного контексту. Виявляє низький рівень мислення, не може сформулювати власну позицію та продемонструвати інтерес до предмету.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти за курс повної загальної (профільної) середньої освіти визначаються згідно з Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1392).

Рівень досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти I-II курсів
I. Початковий	1	Здобувач фахової передвищої освіти розрізняє об'єкти вивчення, але не володіє знаннями щодо значної частини програмного матеріалу, припускається суттєвих помилок (більше 70%) у письмових та усних формах роботи, неспроможний виконати практичну роботу (навіть

		завдання елементарного рівня), зовсім не виконує творчих, аналітичних та слухових завдань.
	2	Здобувач фахової передвищої освіти відтворює незначну частину навчального матеріалу, має не чіткі уявлення про об'єкт вивчення. Не володіє знаннями щодо значної частини програмного матеріалу, за допомогою викладача виконує елементарні завдання (тести, музична вікторина тощо), припускається 10 та більше помилок у письмових та усних формах роботи, з великими труднощами виконує практичну роботу (або не виконує), має складнощі з виконанням творчих завдань (або зовсім їх не виконує).
	3	Здобувач фахової передвищої освіти відтворює частину навчального матеріалу, не володіє знаннями щодо значної частини програмного матеріалу, за допомогою викладача виконує елементарні завдання (тести, музична вікторина, складання хронологічної таблиці тощо), припускається не більше 9 помилок у письмових та усних формах роботи, з великими труднощами виконує практичну роботу (або не виконує), має складнощі з виконанням творчих завдань (або зовсім їх не виконує).
II. Середній	4	Здобувач фахової передвищої освіти з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал за темами курсу «Історія музики». Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком (аналіз творів, характеристика певного періоду в історії музики тощо), припускається суттєвих помилок у формулюваннях, має складнощі при виконанні практичних завдань; допускає не більше 8 помилок у музичних вікторинах, тестах, аналітичних вправах, теоретичних завданнях, має складнощі при виконанні творчих завдань.
	5	Здобувач фахової передвищої освіти виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, припускається помилок або неточностей у формулюваннях (твір, жанр, форма тощо), має складнощі при виконанні практичних завдань; допускає не більше 7 помилок або неточностей у музичних вікторинах, тестах, аналітичних вправах, теоретичних завданнях; формально виконує творчі завдання.
	6	Здобувач фахової передвищої освіти виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, припускається помилок або неточностей у формулюваннях (стиль, твір, жанр, форма тощо), має складнощі при виконанні практичних завдань; припускається не більше 6 помилок або неточностей у музичних вікторинах, тестах, аналітичних вправах, теоретичних завданнях; формально виконує творчі завдання.
III. Достатній	7	Знання здобувача фахової передвищої освіти є достатніми, він застосовує вивчений програмний матеріал у стандартних ситуаціях, припускається декількох помилок у відповідях на теоретичні питання, може правильно використовувати ключові поняття й володіє навичками при виконанні практичних завдань; припускається не більше 5 помилок або неточностей у музичних вікторинах, тестах, аналітичних вправах, теоретичних завданнях; логічно виконує творчі завдання.
	8	Знання здобувача фахової передвищої освіти є достатніми, він застосовує вивчений програмний матеріал у стандартних ситуаціях, не допускає суттєвих помилок у відповідях на теоретичні питання, може правильно використовувати ключові поняття й володіє навичками при виконанні практичних завдань; припускається не більше 4 помилок або неточностей

		у музичних вікторинах, тестах, аналітичних вправах, теоретичних завданнях; логічно виконує творчі завдання.
	9	Здобувач фахової передвищої освіти добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази, глибоко й впевнено засвоїв весь матеріал, демонструє високий рівень володіння теоретичними знаннями, правильно його відтворює. Здобувач не припускається суттєвих помилок у відповідях на теоретичні питання, може правильно використовувати теоретичні положення й володіє навичками при виконанні практичних завдань; припускається не більше 3 незначних помилок або неточностей у музичних вікторинах, тестах, аналітичних вправах, теоретичних завданнях; логічно та переконливо виконує творчі завдання.
IV. Високий	10	Здобувач фахової передвищої освіти глибоко й впевнено засвоїв весь матеріал, демонструє високий рівень володіння теоретичними знаннями, правильно його відтворює, має знання в обсязі та в межах вимог освітньо-професійної програми. Може пов'язати теоретичні та практичні сторони дисципліни, показує знання матеріалу з питання, обґрунтовує наукові поняття, вільно володіє навичками виконання практичних завдань, виявляє вміння самостійно узагальнювати матеріал, може припуститися 2 помилок в музичних вікторинах (в тому числі стильових), тестових завданнях, аналітичних вправах; майже досконало виконує письмові та усні теоретичні завдання, може припуститися двох помилок; логічно та переконливо виконує творчі завдання.
	11	Здобувач фахової передвищої освіти глибоко й впевнено засвоїв весь матеріал, демонструє високий рівень володіння теоретичними знаннями, правильно його відтворює, має знання в обсязі та в межах вимог освітньо-професійної програми. Може пов'язати теоретичні та практичні сторони дисципліни, показує знання матеріалу з питання, обґрунтовує наукові поняття, вільно володіє навичками виконання практичних завдань, виявляє вміння самостійно узагальнювати матеріал, може припуститися 1 помилки в музичних вікторинах (в тому числі стильових), тестових завданнях, аналітичних вправах; майже досконало виконує письмові та усні теоретичні завдання, може припуститися 1 помилки; логічно, переконливо та креативно виконує творчі завдання.
	12	Здобувач фахової передвищої освіти глибоко й впевнено засвоїв весь матеріал, демонструє високий рівень володіння теоретичними знаннями, правильно його відтворює, має знання в обсязі та в межах вимог освітньо-професійної програми, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Може пов'язати теоретичні та практичні сторони дисципліни, показує знання матеріалу з питання, обґрунтовує наукові поняття, вільно володіє навичками виконання практичних завдань, виявляє вміння самостійно узагальнювати матеріал, не припускається помилок в музичних вікторинах (в тому числі стильових), тестових завданнях, аналітичних вправах; досконало виконує письмові та усні теоретичні завдання; логічно, переконливо та креативно виконує творчі завдання будь-якої складності.

12. Методичне забезпечення

- 12.1. Робоча програма навчальної дисципліни “Історія музики”.
- 12.2. Силабус навчальної дисципліни “Історія музики”
- 12.3. Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів освіти.
- 12.4. Друковані та електронні матеріали (клавіри, ноти, монографії тощо).

12.5. Завдання для поточного та підсумкового контролю.

13. Рекомендована література

Основна

1. Вишеславський Гліб. Contemporary art України — від андеграунду до мейнстріму / Г. А. Вишеславський; Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. Київ: ІПСМ НАМ України, 2020.
2. Жаркова В. Десять поглядів на історію західноєвропейської музики. Таємниці та бажання Homo Musicus: монографія: в 2 т. Друга редакція. Т. 1. Київ: 2022. 350 с.
3. Жаркова В. Історія західної музики : Homo Musicus від античності до бароко : навч. посібник. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2023. 548 с.
4. Культура і мистецтво Чернігово-Сіверщини: міста, події, постаті / Колективна монографія. Ред-упор. Кузик В.В., Кавунник О.А. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2021
5. Корчова О. Музичний модернізм як terra cognita : монографія. Київ : Музична Україна. 2020. 469 с.
6. Терещенко А. К. Українська кантата і ораторія: монографія. Київ-Дніпро: Ліра, 2021.
7. Україна і світ: музичний полілог. Колективна монографія / Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2021.
8. Українська музична культура 1930-1941 років у європейському контексті: нові погляди, матеріали: колективна монографія. / [відп. ред. О. М. Немкович]; ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2021.

Додаткова

1. Bonds. M.E. A history of music in Western culture – 4th ed. Boston: Pearson Education, Inc, 2013. 689 p.
2. Taruskin Richard. Oxford History of Western Music: 5-vol. set. I vol.: Music from the Earliest Notations to the Sixteenth Century. Oxford University Press, 2010. 865 p.
3. Абрамович С., Чікарькова М. Світова та українська культура: навчальний посібник. Львів: Світ, 2004.
4. Бодак Я. Історія західноєвропейської музики від найдавніших часів до XVII століття: навчальний посібник. Дрогобич: Коло, 2017.
5. Гнатів Т. Ф. Музична культура Франції рубежу XIX—XX століть / Навчальний посібник для музичних вузів. К.: Музична Україна, 1993.
6. Гукова В.В. Світова музична література. Перший рік навчання. К.: Мелосвіт, 2006
7. Гукова В.В. Світова музична література: музика і музична мова: перший рік навчання: навчальний посібник для спеціалізов. мистец. навч. закл. К.: Мелосвіт, 2006.

8. Даньшина (Артем'єва) В.Б. Французький музичний театр від бароко до класицизму (на матеріалі творчості Жана-Батіста Люллі та Жана-Філіпа Рамо): Автореферат. Музичне мистецтво Одеса: Одеська нац. музична академія ім. А.В. Нежданової, 2010.
9. Дідич Г.С. Історія західноєвропейської музики. Ч.І. Кіровоград, 2005.
10. Епохи історії музики в окремих викладах: В 2 ч. / Пер. з нім. та ред.-упор. Ю.Є. Семенов. Ч.2. Бароко, Класика, Романтика, Нова музика. Одеса : Будівельник, 2004.
11. Зав'ялова О. Історія західноєвропейської музики: навчальний посібник. Суми: Сумський державний педагогічний університет ім. А. Макаренка, 2003.
12. Іванова І., Мізітова А., Некрасова Н. Класична музична література XVII-першої половини XIX ст.: навчальний посібник. К., 2003
13. Історія українського театру. У 3 томах / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського; ред.: Г. Скрипник (голова) та ін. Київ, 2017. Т. 1: Від витоків до XX століття / Редкол. тому: І. Юджін (відп. ред.). 2017.
14. Історія української музики: У 7 т. / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, ред. Г. Скрипник (голова) та ін. К., 2016. Т. 1. Кн. 1: Від найдавніших часів до XVIII століття.
15. Каплієнко–Ілюк Ю.В. Історія світової музики: навчальний посібник. Чернівці : Місто, 2015.
16. Українська музична культура: глобалізаційні виклики та національні реалії: колективна монографія / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ, 2019
17. Українська музична література у трьох частинах. - ч. І. Тернопіль, СМП “Астон”, 2000. - ч. ІІ (книга перша), Тернопіль, СМП “Астон”, 2022.
18. Фількевич Г.М. Всесвітня історія музики: навчальний посібник. К. : Стилос, 2006.
19. Чернова І.В. Історія зарубіжної музики: Американські композитори XX століття: навчальний посібник. Львів. 2010.
20. Кашкадамова Н. Історія фортепіанного мистецтва XIX сторіччя: підручник. Тернопіль: АСТОН, 2006.
21. Павлишин С. Музика двадцятого століття: навчальний посібник. Львів: Бак, 2005.
22. Семенов. Ч.1. Арс-антика, Арс-нова, Гуманізм. Ренесанс. Одеса: Будівельник, 2003.
23. Корній Л. П. Джерелознавство історії української музичної культури: монографія / Лідія Корній. Київ: ІМФЕ ім. М.Т. Рильського НАН України; Ніжин: Лисенко М.М., 2019.
24. Корній Л. П. Історія української музичної культури від давнини до початку XX століття/Лідія Пилипівна Корній. - К.: Муз. Україна, 2018.
25. Костюк Н. Українська богослужбова музична культура 1801-1916 років (науково-дидактичний, ужитково-співочий, концертно-виконавський і композиторський аспекти): монографія / Наталія Костюк. Київ, 2018

- 26.Летичевська О. М. Хорове виконавство в оперній виставі: творчість Л. М. Венедиктова: монографія / Оксана Миколаївна Летичевська; [голов. ред. Г. Скрипник]; НАН України, ІМФЕ. Київ, 2018.
- 27.Лятошинський Борис. Романси 1920-х /авт.-упоряд. І. Б. Савчук; Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. — Вид. 2-е, перероб. і виправ. — К.; Ніжин: ПП Лисенко М. М., 2015.
- 28.Максим Рильський у спогадах, працях та портретах (до 125-річчя від дня народження). Альбом / НАН України, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. Київ: Видавництво ІМФЕ, 2019.
- 29.Медриш І. Світова музична література: підручник. Вип. 2. Чернівці: Місто, 2019.
- 30.Медриш І. Світова музична література: підручник. Вип.1. Чернівці: Місто, 2018.
- 31.Жаркова В. Б. Голос Першої світової війни в музиці Моріса Равеля / В. Б. Жаркова. Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. 2014. № 4. С. 90-98.
- 32.Жаркова В. Метафізика історії музики в науковому просторі: виклики часу // Науковий вісник НМАУ ім. П. І.Чайковського : зб. статей. К. : НМАУ ім. П.І.Чайковського, 2021. Вип. 132. С.35-52.
- 33.Іванова І. Л. Історія опери: Західна Європа XVII – XVIII століття. Навчальний посібник / І. Л. Іванова, Г. В. Куколь, М. Р. Черкашина. К. : Заповіт, 1998. 384 с.
- 34.Музика та культура абсурду ХХ століття : зб. матеріалів міжвуз. Наук. конф., 25–27 вересня 1996 р. / Сумськ. держ. пед. ін.-т ім. А. Макаренка ; [упоряд. І. С. Драч]. Суми : Сумськ. держ. пед. ін.- т ім. А. Макаренка, 1997. 154 с.
- 35.Музика ХХ століття : погляд із ХХІ : зб. наук. пр., присвяч. ювілею Тамари Гнатів. Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Вип. 44. Київ : НМАУ, 2006. 219 с.
- 36.Ницше Ф. Казус Вагнер / Ф.Ницше. Макаренко Г.Г. Музика і філософія: Шопенгауер, Вагнер, Ніцше. К.: Факт, 2004. С.130–149.
- 37.Проблеми історії музики: від бароко до сьогодення : до ювілею Марини Романівни Черкашиної-Губаренко [ред.-упоряд. І. Є. Копоть ; упоряд. І. С. Драч]. Житомир : Волинь, 1998. 78 с.
- 38.Сердюк О. «Король Рогер» К. Шимановського в лабіринтах шукань музичного театру рубежу ХХ-ХХІ століть. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти: зб. наук. ст. Вип. 38 / Харк. нац. ун-т мистецтв імені І. П. Котляревського. Харків : Видавництво «С. А. М.», 2013. С. 89–100.
- 39.Чекан Ю. До питання визначення предмету історії музики // Матеріали міжнародної наукової конференції «Музично-історичні концепції у минулому і сучасності». Львів : Сполом, 1997. С. 17 – 23.
- 40.Черкашина М. Опера ХХ століття. Нариси. К., 1981. 208с.

41. Юхимик Ю.В. До питання становлення естетичної думки про суть музики (стародавній схід, античність, середньовіччя, відродження) / Ю.В. Юхимик // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури: Випуск VII: Зб.наук.праць: У 2-х частинах. Частина I . К., 2001. С.213-222. Дідич Г.С. Історія західноєвропейської музики. Ч.І. Кіровоград, 2005. 226 с.

14. Інформаційні ресурси

1. «Історії по нотах». <https://www.youtube.com/@Muziumblog>
2. «Відомі композитори»
<https://www.youtube.com/watch?v=UXDOrLVZUJA>
3. «Опера на всі часи»
<https://www.youtube.com/watch?v=9IOALh-AOjU&list=PLvSCabUiVK4ft6>
4. «Слідами великих композиторів»
<https://www.youtube.com/watch?v=uuEv-3ekfZU>
5. «Скарбничка теоретика»
<https://www.youtube.com/@Maria-Babenko/featured>
6. Галина Венничук. https://www.youtube.com/@Galyna_Vennychuk
7. Тетяна Руда. Авторський канал. <https://www.youtube.com/@tanyaruda>
8. Олена Кашкаха. Авторський канал.
<https://www.youtube.com/@user-ew4jo7xl7w>
9. Нотний архів Бориса Тараканова. <http://notes.tarakanov.net>
10. Освітній проект «На урок» <https://naurok.com.ua/>
11. Svetlana Khassen. <https://www.youtube.com/@YOURPIANO>
12. Тетяна Нагурська. Авторський канал.
<https://www.youtube.com/@user-kn2nk1ms1u>
13. Всеукраїнська школа онлайн
<https://www.youtube.com/@user-cu2je9cb2x>
14. Музична література.
<https://www.youtube.com/channel/UCoEE-5F8WAA-7YaGKODg9wA>
15. Сайт музичних творів. <https://drivemusic.club/>
16. Сайт музичних творів. <https://z3.fm/>

9.2. Інформаційні ресурси з навчальної дисципліни “Історія української музики”

1. Портал: Українська музика/Музичні сайти України
2. <https://luliq.com> - новинки сучасної української музики, підібрані найсвіжіші композиції, відеокліпи та альбоми вітчизняних музикантів будь-якого жанру із рецензією на музичні твори
3. <http://www.uaestrada.org/> - Сайт про українську естраду 50-х - 90-х років: величезна кількість записів для прослуховування і скачування, інтернет-радіо, фотоальбоми, відео, статті, дискографія
4. <http://www.pisni.org.ua/songlist/> – Сайт з текстами українських пісень, а також мінусовки, ноти, акорди, децю з аудіозаписів

5. <http://www.plastinki.in.ua/> - Music Ocean – Сайт з платівками ансамблів і гуртів СРСР та української діаспори
6. <http://toloka.to/> - toloka.hurtom.com – Український торрент-трекер, на якому викладена велика кількість альбомів наших виконавців
7. <http://www.ukrmusic.org/> -ukrmusic.org – Портал української музики та звукозапису: каталог платівок з вітчизняною музикою та інформація про гурти/співаків
8. ournotes.in.ua – Сайт з нотами українських композиторів
9. nashe.com.ua – Сайт з текстами українських пісень
10. minus.lviv.ua – Сайт з мінусовками українських пісень
11. kampf.org.ua – Сайт “Таємна Січ” з величезною кількістю альбомів української музики
12. proridne.com – Слова, ноти і відео українських народних пісень
13. sssrviapesni.info – Сайт про радянські вокально-інструментальні ансамблі, є багато українських, можна скачувати аудіозаписи і дещо з відео
14. share.net.ua – Форум, на якому викладено багато альбомів з українською музикою
15. files.ukraine.ck.ua – Величезний сервер з українською музикою